

DZIENNIK PRAW

N^{ro.} 22. - 2

Tom szósty.

2
D-58/82

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
Cesarza Wszech Rosyi,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu
Chcę urządzić dobra i lasy koronne i narodowe, w sposób któryby stan ich podniósł i dochód z nich upewnił i powiększył, a zarazem zabezpieczył los włościan w tychże dobrach osiadłych i polepszył ich dołę, chcąc celu tego osiągnąć przez skoncentrowanie naczelnego kierunku w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, przez zapewnienie miejscowego dozoru w Województwach, przez oddzielenie władzy administracyjney od władzy urządzaiący, nakoniec przez

3
obmyślenie sposobu ułatwiającego ostateczne rozrachowanie się z dzierżawcami dotychczasowemi, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1.

Ogólny dozór i kierunek spraw tyczących się dóbr i lasów koronnych, powróconych i narodowych, mieć będzie Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, stosownie do attrybucyi iéy służących. W tym celu przenosimy do téżże Kommissyi Rządowej, Dyrekcyą generalną dóbr i Dyrekcyą generalną lasów Rządowych, łącząc ie w Dyrekcyą iedną pod szczególny dozór Ministra Prezyduiącego. Organizacyą téy Dyrekcyi stosownie do etatu przez Nas potwierdzonego Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu urządzi i postanowi.

Artykuł 2.

Szczególną administracją dóbr i lasów koronnych, powróconych i narodowych w każdym Województwie, trudnić się będzie Kommissya Woiewódzka właściwa przez osobny Wydział, który przy każdéy Kommissyi Woiewódzkiey ustanawiamy i który nazywać się będzie Wydziałem dóbr i lasów Rządowych Woiewództwa NN.

Artykuł 3.

Dla urządzenia szczególnego dóbr i lasów Rządowych, ich pomiaru, klasyfikacyi, separacyi, tudzież uregulowania w nich gospodarstw wzorowych i dzierżaw wieczystych większych i mniejszych, zaprowadzoną mieć chcemy osobną Kommissyą urządzającą, podług oddzielnego postanowienia.

Artykuł 4.

Dla załatwienia i ukończenia wszelkich rachunków z dzierżawcami dóbr Rządowych do dnia 1. Czerwca 1815 nastálych, mianuiemy osobną Kommissyą Obrachunkową podług oddzielnego postanowienia.

Artykuł 5.

Do działań Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu w materyi dóbr i lasów Rządowych należyć będzie

1. Potwierdzanie kontraktów dzierżawnych i anszlagów.
2. Stanowienie o budowlach w dobrach Rządowych i o remissyach, tudzież assygnowanie na też przedmioty z funduszu budżetem naznaczonego.
3. Potwierdzenie pomiaru i uregulowania ekonomii i leśnictw na przedstawienie Kommissyi Urządzającej.

4. Dozor ogólny nad wpływem dochodów z dóbr i lasów rządowych.
5. Potwierdzenie ostateczne rachunków bieżących z dzierżawcami od 1. Czerwca 1815 r. zaczynając.
6. Zbieranie ogólnych wiadomości o dobrach i lasach, i formowanie tabell statystycznych.
7. Zawieranie umów o czynsz wieczysty lub wieczne dzierżawy i przedstawienie Nam, końcem przesłania ich do zatwierdzenia Jego Cesarsko-Królewskiéy Mości.
8. Układanie zasad Administracyi Ekonomicznéy, stosownie do prawideł przyiętych.
9. Baczenie nad Administracyą mieyscową po Woiewództwach.
10. Ogólna opieka nad włościanami w dobrach Rządowych zamieszkałemi.

11. Ogólny kierunek spraw spornych, tyjących się dóbr i lasów Rządowych przez Prokuratorystę generalną.
12. Dysponowanie funduszu ogólnego, na przedmiot dóbr i lasów w budżecie przeznaczonego.
13. Ciągłe stosunki z Kommissyą Urządzaiącą i Kommissyą Obrachunkową, dopóki one trwać będą.
14. Urządzenia tyjące się naznaczenia i sprzedaży porębów zwyczajnych i nadzwyczajnych.
15. Przedmioty tyjące się szkoły leśnictwa.

Artykuł 6.

Wydział dóbr i lasów Rządowych w Kommissyi Woiewódzkiéy, będzie pod osobnym kierunkiem Prezesa Kommissyi Woiewódzkiéy i składać

się ma z Kommissarza dóbr i lasów Rządowych, Nadleśnego generalnego, Radcy prawnego, Assessorów i innych officyalistów podług etatu przez Nas zatwierdzonego.

Artykuł 7.

Do działań Kommissyi Woiewódzkiej przez wydział dóbr i lasów należyć będzie

1. Zawieranie kontraktów dzierżawnych podług przepisów przez Kommissyą Przychodów i Skarbu wydać się mających, i przesyłanie ich do potwierdzenia téżże Kommissyi Rządowéy.
2. Dozieranie ścisłego ich dopełnienia.
3. Opieka szczególna nad włościanami w dobrach Rządowych zamieszkałymi.
4. Baczenie nad regularnym wpły-

wem dochodów z dóbr i lasów Rządowych.

5. Pilnowanie exekucyi ustaw leśnych, tak co do porządku służby, iako i co do wykroczeń i defraudacyi leśnych.
6. Dopełnianie wszelkich rekwiizyey Kommissyi Urządzaiącýy.
7. Przestrzeganie całości dóbr i lasów co do ich własności, granic i stanu ekonomicznego.
8. Szczegółowy kierunek spraw spornych, tyczących się dóbr i lasów Rządowych.
9. Ułatwianie rachunków kwartalnych z dzierżawcami.
10. Zarządzenie funduszami na przedmiot dóbr i lasów Rządowych w Woiewództwie przeznaczone, iakie przez Kommissyą Rząd-

dową Przychodów i Skarbu wskazane będą.

11. Pilnowanie ażeby poręby zakładane i sprzedawane były stosownie do ogólnych prawideł i szczególnych urządzeń Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Artykuł 8.

Kommissarz dóbr i lasów Rządowych będzie Członkiem Kommissyi Woiewódzkiej z głosem stanowczym w materyach iego Administracyi dotyczących się.

Nadleśny ieneralny i Radca prawny zasiadaia na ogólnych posiedzeniach Kommissyi Woiewódzkiej z głosem stanowczym tylko w przedmiotach im właściwych.

Artykuł 9.

Decyzye Dyrekeyi Generalney

dóbr i lasów Rządowych, wychodzić będą w Imieniu Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu. Decyzye Wydziału dóbr i lasów Rządowych wychodzić będą pod imieniem właściwéy Kommissyi Woiewódzkiej.

Artykuł 10.

Obowiązki szczególne, tak Prezesa Kommissyi Woiewódzkiej co do Wydziału dóbr i lasów, iako i obowiązki Członków tegoż Wydziału, przepisze Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Artykuł 11.

Wszystkie dochody z dóbr i lasów koronnych, powróconych i narodowych wpływać odtąd mają do właściwych kass poborowych Woiewódzkich.

Artykuł 12.

Tak w budżecie corocznym iako i w księgach kassowych dochody z dóbr i lasów koronnych w oddzielnéy rubryce zapisywane być mają.

Artykuł 13.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, corok przy układaniu budżetu donaszać Nam będzie osobnym raportem o ilości dochodu z dóbr i lasów koronnych przez ciąg roku spodziewanego, dla zasiągnięcia przez Nas woli Najjaśniejszego Pana, o każdoroczném przeznaczeniu tego funduszu. Podobnież na końcu każdego roku donaszać Nam będzie o wpływach z tychże dóbr i lasów następujących.

Artykuł 14.

Natychmiast po wydaniu niniey-

szego postanowienia Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zatrudni się przysposobieniem wszelkich środków ułatwić mogących wprowadzenie nowéy organizacyi, rozdzieleniem akt na Woiewództwa, i Urzędników i officyalistów stosownie do nowego ich przeznaczenia.

Artykuł 15.

Dla porządnego wprowadzenia nowéy organizacyi, mieć chcemy, ażeby nowa Dyrekcyja Generalna dóbr i lasów Rządowych, w Kommissyi Przychodów i Skarbu, dnia 1. Lipca r. b. urzędowanie swoje rozpoczęła, i żeby w tymże samym dniu rozwiązane zostały

1. Dyrekcyja Generalna dóbr Rządowych,
2. Dyrekcyja Generalna lasów Rządowych,

3. Izba Administracyina Dóbr Koronnych i powróconych,

4. Izba Administracyina Dóbr Narodowych;

Wydziały zaś dóbr i lasów Rządowych przy Kommissyach Woiewódzkich, ażeby przez Prezesów tychże Kommissyi, installowane były dnia 15. Lipca r. b.

Artykuł 16.

W tymże dniu 1. Lipca zamkniętą być ma kassa dóbr koronnych, a wszelka gotowizna, iaka w dniu tym w teyże kassie znaydować się będzie, przesłaną będzie do kassy generalnéy poborów, w której dochody z dóbr i lasów koronnych wpływaiące, oddzielnie manipulowane będą.

Artykuł 17.

Od 1. Lipca r. b. poczynaiąc, dzier-

żawcy dóbr koronnych i powróconych, wnaszać będą raty dzierżawne do właściwéy kassy poborowéy Woiewódzkiey.

Artykuł 18.

Sprawy, które w dniu 1. Lipca r. b. w czterech magistraturach podług artykułu 15. rozwiązać się w dniu tymże maiących zostaną nieodrobione, przejdą do Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu, a w niéy do Dyrekcyi Generalnéy dóbr i lasów Rządowych, która ie stosownie do przepisów ninieyszego postanowienia albo sama zdecyduje, albo do właściwéy Kommissyi Woiewódzkiey odeśle.

Artykuł 19.

Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw

umieszczone być ma Kommissyom
Rządowym polecamy.

Działo się w Warszawie na posie-
dzeniu Rady Administracyiney dnia
7. Kwietnia 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydujący w Kom-
missyi Rządowej Przychodów
i Skarbu (podp.) J. Węgłński.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 15. Czerwca 1818. roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski

M y A L E X A N D E R I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Stosownie do artykułów 7 i 67 Usta-
wy Konstytucyiney, oznaczyliśmy i
niniéjszém Pełnomocnictwem ozna-
czamy rościągłość władzy Namiestni-
ka Naszego w Królestwie Polskiem,
i ak następuie:

Artykuł 1.

Namiestnik Nasz sprawować bę-
dzie, według terażniejszego Pełnomoc-
nictwa i szczególnych instrukcyi iakie
onemuż damy, władzę wykonawczą
i administracyiną Nam z mocy artyku-

Tom VI. D. 22.

2

77269

tu 35 Ustawy Konstytucyjney służąca, wyiawszy zastrzeżenia poniżej wyrażone; wypełniać ściśle będzie przepisy téż Ustawy Konstytucyjney, Statutów Organicznych, praw krajowych, urzędów przez dawniejsze Rządy wydanych a dziś nieuchylonych, równie i przepisy Naszych szczególnych postanowień.

Artykuł 2.

Namiestnik Nasz utrzymywać będzie porządek, bezpieczeństwo i spokojność publiczną, które ieśliby kiedy miały bydz wczém naruszone, mieć on będzie moc zażądania użycia siły zbroynéy. Zniesie się w téj mierze z Naczelnym Wodzem.

Artykuł 3.

Namiestnik Nasz czuwać będzie nad poszanowaniem praw, nad nienaruszalnością Członków Rządu. Prze-

strzegać będzie uszanowania Władz publicznych i Magistratur, a wszystkie klasy przeciw uciemnieniu zasłaniać jest obowiązany.

Artykuł 4.

Zachowuiemy sobie do Naszég bezpośredniég decyzyi

1. Kierunek siły zbroynéy iako téż mianowanie dowódców i officerów.
2. Zatwierdzenie ogólnego rocznego etatu przychodów i rozchodów Skarbu Publicznego.
3. Stosunki polityki zewnętrzney iako téż mianowanie Agentów dyplomatycznych i handlowych.
4. Prawo łaski stosownie do postanowienia Naszego z dnia $\frac{5}{17}$ Marca 1816.
5. Ustanowienie, urządzenie i rozdawnictwo orderów cywilnych i wojskowych.

6. Prawo nadawania szlachectwa i indygenatu, tudzież udzielania tytułów honorowych.

7. Zwolywanie Seymu, scymików i zgromadzeń gminnych.

Artykuł 5.

Namiestnik Nasz mianować będzie, stosując się do osobnych prawideł w téj mierze postanowionych, wszystkich urzędników publicznych, wyiawszy tych którzy odwołanemi bydz nie mogą i których urzędy są dożywotne, iako też i urzędników poniżej wyszczególnionych, których mianowanie sobie samym zachowuiemy, to iest: Arcybiskupów, Biskupów, Suffraganów, Ministrów, Radców Stanu, Członków szczególniéj do Rady Administracyjnέj i do Rady Stanu wezwanych, Referendarzy, Członków Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Członków Kommissyi Sprawie-

śliwości, Prezesa, Radców, Assessorów i Pisarza Izby Obrachunkowέj, Prokuratora Generalnego, Sekretarza Senatu, Dyrektora Generalnego i Sekretarza Generalnego Kancellaryi Rady Stanu, tudzież Sekretarzów Generalnych Kommissyi Rządowych.

Artykuł 6.

Namiestnik Nasz będzie mógł zawieszać w urzędowaniu, każdego urzędnika, którego zawieszenie innéj iakiey władzy wyłącznie zastrzeżoném nie zostanie, lub nie będzie podlegało osobnym prawidłom, a to pod obowiązkiem zdawania Nam niezwłocznie sprawy o zawieszeniu Urzędników przez Nas mianowanych, ażebyśmy względem nich wyrzekli; oczekuiąc zaś wyroku Naszego, mianować będzie tymczasowych Zastępców. Również będzie mianował Zastępców na wakujące urzędy w art. 5. wyszczególnione,

i natychmiast podawać Nam będzie na takowe Kandydatów.

Artykuł 7.

Gdy Ministrowie winni być odpowiedzialni za działania Rządowe, Uchwały Namiestnika powinny być stosownie do artykułu 68. ustawy konstytucyjnej, podpisem Ministra Naczelnika Wydziału zaświadczone. Te tak zaświadczone uchwały, Kommissye Rządowe właściwe, przesyłać władzom niższym i nad ich wykonywaniem czuwać będą.

Artykuł 8.

Uchwały wydać się przez Namiestnika mające, roztrząsane będą w Radzie Administracyjnej; lub gdy będzie chodziło o ogólne Urządzenia Administracyi publicznej, będą odsyłane do roztrząsania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu. Wszelkie projekta do statutów organicznych lub

do postanowień mających w zamiarze iakową zmianę Naszych poprzednich postanowień, pod Nasze rozstrzygnięcie poddawaniem będą przez Namiestnika w Radzie. Kiedy Namiestnik wnosić będzie projekt do uchwały na Radę Administracyjną, ten projekt udzielonym Kommissyi Rządowej której się tyczy i przez nią roztrząsanym być ma; jeśli właściwy Minister oświadczy Radzie przeciwne zdanie, projekt do Naszego rozstrzygnięcia podanym zostanie.

Artykuł 9.

Każdy projekt przyjęty przez ogólne zgromadzenie Rady Stanu i przez nie do Namiestnika Naszego przesłany, będzie przez Niego na uwagę wziętym, w Radzie Administracyjnej roztrząsanym i pod Nasze zawyrokowanie poddanym jeśli by go Namiestnik nie zatwierdził.

Żadna uchwała przez Namiestnika Naszego wydana i w Dzienniku Praw umieszczona, nie będzie mogła być zmienioną ni też zmodyfikowaną, iak za Naszém upoważnieniem.

Artykuł 10.

Niniejsze pełnomocnictwo przez Nas wydane, będzie ogłoszoném i w Dzienniku Praw umieszczoném.

Dan w Warszawie, dnia 17 Kwie-
tnia 1818 r.

(podpisano) ALEXANDRE.

przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu
(L. S.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady
(podpisano) *Kossacki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.
Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 15. Czerwea 1818 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Wuzupełnieniu artykułu 84. Kon-
stytucyi, po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje.

Artykuł 1.

W każdym mieście będzie urząd
municipalny.

Artykuł 2.

W mieście stołecznem Warszawie,
urząd municypalny, postanowieniem

naszém z dnia 14. Stycznia 1816 już
jest urządzony.

Artykuł 3.

W miastach stołecznych Woiewódzkich, tudzież w miastach dla których na przedstawienie Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi dogodność uznamy, urząd municypalny składać się będzie z Prezydenta i Radnych, w innych zaś miastach urząd ten składać się ma z Burmistrza i Ławników.

Artykuł 4.

Radni i Ławnicy we wszystkich miastach mianowani będą na przedstawienie Kommissyi Woiewódzkich przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi z obywateli mieyscowych własność nieruchomą posiadających, którzy razem sprawo-

wać będą obowiązki kassyerów i sekretarzy mieyskich.

Artykuł 5.

Liczba Radnych i Ławników w każdym mieście oznaczoną będzie w miarę potrzeby, nie może iednak 4. przenosić.

Artykuł 6.

Prezydenci, Burmistrze i kassyerowie płatni bydź powinni, Radni zaś i ławnicy tam tylko gdzie na to fundusze wystarczą. Płóć płacy w miarę zamożności kass mieyskich przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi oznaczaną będzie.

Artykuł 7.

W miastach tak narodowych i instytucyjnych, iakoteż prywatnych

w których nie masz żadnych na utrzymanie Burmistrzów funduszków, jeżeli właściciele lub mieszkańcy zapewnią stałą na opłatę jego złotych sześćset na rok składkę, miasta takowe przy prawach swoich pozostaną. Gdyby zaś składki powyższéy złożyć niechcieli, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji mocna będzie stosownie do ustaw trwających przedstawić Nam ustanowienie w nich wójtów i uchylenie praw mieyskich nie naruszając wszelako stosunków, iakie między właścicielami a mieszkańcami dotąd zachodziły.

Artykuł 8.

W miastach w których fundusze mieyskie na utrzymanie tylko Burmistrza i sług mieyskich są wystarczającami, kassyer do poboru rzeczonych dochodów utrzymywany byź nie ma,

lecz tym obowiązkiem trudnić się będzie Burmistrz; w miastach zaś w których dochód przewyższa opłatę Burmistrza i sług policyjnych, ieden z ławników kasę utrzymywać będzie.

Artykuł 9.

Dla zabezpieczenia dochodów publicznych i funduszków mieyskich, kaucya wyrównywaiąca czwartéy części dochodów mieyskich w gotowiznie do kassy depozytowéy Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policji składaną będzie, z których połowę kassyer gdy ten ustanowiony zostanie, drugą połowę Prezydent lub Burmistrz opłacić winien; tam zaś gdzie kassyer ustanowionym nie będzie, Burmistrz całkowitą kaucyą złożyć ma.

Artykuł 10.

Summy na kaucyą złożone, roz-

pożyczane zostaną mieszkańcom miast nowo budującym się podług zasad iakie są przepisane, lub następnie wskazane będą.

Artykuł 11.

Od summ na kaucye złożonych, składającym one opłacaną będzie prowizya po trzy od sta z kass mieyscowych respective każdego miasta.

Artykuł 12

We wszystkich przedmiotach Administracyjnych i Policyjnych, gdzie tylko idzie o prostą exekucyę, Prezydent lub Burmistrz sam decyduje; w innych wszelkich przedmiotach tyczących się dobra miasta lub ich funduszów, iakoteż rozkładu ciężarów publicznych, wspólnie z Radnemi lub Ławnikami naradza się.

Artykuł 13.

Gdyby radni lub ławnicy decyzyą

Prezydenta lub Burmistrza przeciwną prawu, albo szkodliwą powszechnemu dobru miasta uznawali, dla ochronienia się od odpowiedzialności, natychmiast donieść o tém powinni Kommissyi Woiewódzkiey co do miast stołecznych Woiewódzkich, a Kommissarzom Obwodowym co do innych miast. Kommissye Woiewódzkie zaś i Kommissarze Obwodowi obowiązani są doniesioną sobie okoliczność rozpoznać, i po przekonaniu się szkodliwą decyzyą wstrzymać i zawiesić.

Artykuł 14.

Prezydenta i Burmistrza w obowiązkach swych wykraczającego iako i cały skład urzędu municypalnego, Kommissya Woiewódzka zawiesić jest mocna, lecz o tym natychmiast Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych

trznym i Policji z wyłączeniem powodów donieść ma. Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji, Burmistrza Radnych i Ławników przez siebie za winnych uznanych, w miarę przewinienia karze, oddała, lub pod Sąd oddała, Prezydenta zaś wykroczenia Radzie Stanu przedstawia, która stanowi względem Jego pod Sąd oddania.

Artykuł 15.

Obowiązki i attrbyucye urzędów municypalnych, oznaczone są w postanowieniu Naszém z dnia 3. Lutego 1816 r. przepisującém organizacyą władz Administracyjnych. Te szczególne urządzeniami na zasadach niniejszego postanowienia przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji rozszerzane i dopełniane będą.

Wy-

Wykonanie niniejszego postanowienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, i umieszczenie onegoż w Dzienniku Praw polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 30. Maia 1818 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji.
(podp.) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem.
Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia dnia 9. Lipca 1818 roku.
Tom VI. Do Nru 22.

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Wuzupełnieniu artykułu 84. Konstytucyi, po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy co następuje.

Artykuł 1.

Każda wieś mieć może oddzielnego wójta byleby się najmniej z dziesięciu dymów mieszkalnych składała.

Artykuł 2.

Części prywatne we wsiach i części do publicznych instytucji należą-

ce skoro dziesięć dymów składaia, mogą być pod zarządzenie osobnego wójta oddane.

Artykuł 3.

Osady mniej iak dziesięć dymów mające i wszelkie drobniejsze części wiejskie pod zarządzenie najbliższego wójta oddane będą. Gdyby zaś osady lub części takowe stykały się o granicę lub niedaleko były położone od główniejszych włości tegoż samego właściciela, wtedy stosownie do artykułu 79 organizacji Władz Administracyjnych z dnia 3. Lutego 1816 r. mogą być z niemi w jedną gminę połączone.

Artykuł 4.

Kilka i kilkanaście wsi do jednego Dominium należących, mogą być razem w jedną gminę złączone i przez jednego wójta zarządzane.

Artykuł 5.

Nawet kilku właścicieli może wsię swoje połączyć pod zarządzenie iednego wóytą, zrobiwszy z nim protokularną ugodę przed Kommissarzem delegowanym, która pod zatwierdzenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi przez Kommissyą Woiewódzką podaną będzie.

Artykuł 6.

W takowych ugodach ma być dokładnie wyrażono, za iaką nadgodę? i na iaki przeciąg czasu wóyt podejmuie się urzędowania? po upływie zaś tego terminu, obowiązki wóytów spływaią znowu napowrót na właścicieli.

Artykuł 7.

Wsię pod zarządzenie iednego wóytą oddane składać będą iedną gminę Administracyiną wiejską.

Artykuł 8.

Właściciele wsi są wóytami z prawa; mogą oni sami przez siebie lub przez podanych od siebie wóytów albo przez wybranych od siebie zastępców sprawować urząd wóytowski, iednak Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, może z ważnych przyczyn odmówić zatwierdzenia podanego wóytą.

Artykuł 9.

Właściciel wsi przyimuiący na siebie obowiązki wóytą przyjmuie razem wszelką za ich niedopełnienie odpowiedzialność również; odpowiedzialnym jest wóyt za swego zastępcę.

Artykuł 10.

Wolny jest od wszelkiey odpowiedzialności, z urzędu wóytą wynikającej właściciel, ieżeli w swoje miejsce wybrawszy i przeznaczywszy wóytą, onegoż swoim kosztem utrzymy-

wać będzie, i gdy ten wybrany przez protokularne przed Kommissarzem delegowanym oświadczenie, wszelkie obowiązki wójtowskie na siebie przyimie, od tegoż Kommissarza za kwalifikującego się będzie uznany i przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji potwierdzony.

Artykuł 11.

W każdym przypadku mianuie wójtów Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji. W patencie nominacyjnym wyrażono będzie które wsie pod zarządzanie mianowanego wójta oddane zostaną.

Artykuł 12.

Każdy wójt wyręczający się zastępcą donieść o tém powinien Kommissarzowi delegowanemu z wyrażeniem imienia i nazwiska swego zastępcy tudzież iego zamieszkania.

Artykuł 13.

Wójt iako urzędnik publiczny odpowiedzialny jest za niedopilnowanie wykonania praw, urządzeń i przepisów Rządowych.

Artykuł 14.

Do ogłoszenia urządzeń administracyjnych, wójt obiera stosowne środki, aby te w gminie iego do powszechnéj doszły wiadomości, a za skutki z nieogłoszenia onych staie się odpowiedzialnym.

Artykuł 15.

Wójt zachowuje w porządku wszelkie expedycje rządowe, pilnuie poboru podatków skarbowych, czyni sprawiedliwy na mieszkańców rozkład ciężarów i powinności publicznych, pilnuie ochędostwa i porządku w gminie, czuwa nad bezpieczeństwem osób i ich własności, zapobiega wszelkim uszkodzeniom lub

całey gminy lub szczególnych osób przez złość i rozpustę zrzadzić się mogącym, utrzymuie w dobrym stanie drogi, mosty, i przeprawy; włóczągów, tułaczów i deztererów ima, i do Kommissarza delegowanego odsyła, przystawia powołanych do woyska rekrutów, utrzymuie w porządku księgę gminną ludności, i statystykę swęy gminy, przestrzega, aby ludzie bez zaświadczenia przyzwoitego do gminy przyimowanemi nie byli, a przybyłych do ich właściwęy władzy odsyła; czyni w ogólności zadosyć wszystkim poleceniom przez Kommissye Rządowe wydanym i składa na ręce Kommissarza delegowanego rapporta w przedmiotach i terminach tylko urządzeniami tychże Kommissyi wskazanych.

Artykuł 16.

Wóyci dla swęy pomocy postano-

wić mogą w każdęy wsi Sołtysów, którzy pod ich rozkazami zostawać będą.

Wykonanie ninieyszego postanowienia Kommissyi Rządowęy Spraw Wewnętrznych i Policyi i umieszczenie onegż w Dzienniku Praw polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinęy dnia 30. Maia 1818.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi.

(podpisano) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginatem.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 9. Lipca 1818 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
 Cesarza Wszech Rossyi,
 Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważywszy korzystny doświadczeniem innych krajów stwierdzony wpływ z wystawy publiczney dzieł znakomitszych przemysłu krajowego na postęp mieszkańców w nauce, pracy i użytecznych przedsięwzięciach; na przełożenie Kommissyi Rządowey Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego, niemniéy Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policji, postanowiliśmy i stanowimy:

T Y T U Ł I.
Rozporządzenia ogólne

Artykuł 1.

Od dnia 1. do dnia 15. Czerwca

r. 1819 i tak daléy co dwa lata odbywać się będą w mieście stołeczném Warszawie wystawy publiczne dzieł wyborniejszych przemysłu krajowego.

Artykuł 2.

Płody znakomite rolnictwa, sztuków i rękodzieł wystawiane będą w sali Ratusza miasta stołecznego Warszawy w oddzielnych przedziałach na każde Województwo.

Artykuł 3.

Twory sztuk pięknych, iako to malarstwa, snycerstwa, rzeźbiarstwa, wystawiane będą w sali Uniwersytetu w sposób iaki do tego Kommissya Rządowa Obrządków Religijnych i Oświecenia publicznego oznaczy.

Artykuł 4.

Tylko mieszkańcy w kraju osiedli do tych popisów będą przypuszczonemi. Kommissarze do tego przerna-

czeniu, przed wystawieniem przedmiotów na widok publiczny rozpoznających dowody, czyli są rzeczywiście owocem przemysłu krajowego, i listy ubiegających się od siebie roztrząsione, właściwym Kommissyom Rządowym podadzą.

T Y T U Ł II.

O nagrodach i sposobie ich przysądzania.

Artykuł 5.

Nagrody dla ubiegających się przeznaczane są dwójakie, medale i nagrody pieniężne.

W miarę ważności przedmiotu mogą być przyznane razem iednέy osobie medal i nagroda pieniężna, za przedmiot który Rząd nabędzie.

Artykuł 6.

Medale wybite zostaną złote, z których

Jeden wartości 25. dukatów.

Trzy po 15.

Trzy po 10.

Podług wzoru iaki Kommissye Rządowe Wyznań i Oświecenia publicznego, tudzież Spraw Wewnętrznych i Policyi wspólnie Nam podadzą do zatwierdzenia.

Artykuł 7.

Na kosztą wybicia medalów i nagrody pieniężne przeznaczamy na każde wystawienie 10000 zł. z funduszków nadzwyczajnych Kommissyi Rządowέy Spraw Wewnętrznych i Policyi 6000 zł. polsk. z funduszu Kommissyi Rządowέy Wyznań i Oświecenia publicznego.

Artykuł 8.

Tak medale iak nagrody przysądzone będą ostatecznie przez właściwe Kommissye Rządowe, za zdaniem

sprawy przez biegłych których do tego przeznaczają.

Artykuł 9.

Wypadek z tych wystaw ma być ogłaszany przez pisma publiczne.

Uskutecznienie postanowienia tego, które ma być w Dzienniku praw umieszczonym, Kommissyom Rządowym do których należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinėj dnia 30. Maia 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi

(podpisano) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady

(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady,

(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 9. Lipca 1818 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi,

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu;

Zważywszy iż w postanowieniu Naszém z dnia 12. Listopada 1816 roku tworzącém Kommissye Examinacyjne, nieoznaczono wyraźnie do której klasy Urzędy Inspektorów Wydziałowych Skarbowych należeć, i gdzie ubiegający się o też, kwalifikacyą swoją udowodniać mają, a zwróciwszy uwagę że Inspektorowie wydziałowi mający dozór nad całością i dobrem Skarbu, są jeszcze stróżami wykonywających przepisów przez urzędy skarbowe im podwładne, przeto uzupeł-

niając artykuły 9. i 10. powyższego postanowienia, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu postanowiliśmy i stanowiemy.

Artykuł 1.

Inspektorowie wydziałowi należeć będą do klasy III. pretendenci więc o te urzędy zdatność swoją w Kommissyi Naywyższej Examinacyney udowodniać mają.

Artykuł 2.

Kommissya Naywyższa Examinacyina, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, mocną będzie odbierać takowe examina przez delegacye do Kommissyy Woiewódzkich wydawane.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umie-

SZCZO-

szczone bydź ma, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu i Kommissyi Naywyższej Examinacyney, w czym do której należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyney dnia 6. miesiąca Czerwca 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Przydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu (podp.) *J. Węgleński.*

Radea Sekretarz Stanu, General Brygady (podpisano) *Kossecki*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady (podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 25. Lipca 1818. roku.

Tom VI. Do Nru 22.

w Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Uznawszy potrzebę zaprowadzenia w Królestwie Polskiem miar i wag iednostaynych właściwych kraiowi, tak dla ułatwienia działań handlowych, iakoteż w celu uniknienia niedogodności z używania rozmaitych z sobą niezgodnych miar i wag; na przełożenie Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi; po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Zaprowadzone zostaną z dniem 1.

Stycznia 1819 r. w Królestwie Polskiem nowe miary i wagi, które od dnia rzonego w wszelkich czynnościach publicznych i prywatnych, używane będą.

Artykuł 2.

Wspomniane miary dzielić się mają na pięć klass.

- a. Miary długości,
- b. Miary drożne,
- c. Miary powierzchni czyli kwadratowe.
- d. Miary objętości czyli sześciennie.
- e. Miary ciężkości czyli wagi.

Wymiar długości odbywać się będzie za pomocą łokcia, sążnia i sznura mierniczego.

Wymiar powierzchni czyli kwadratowy, za pomocą łokcia, sążnia i sznura kwadratowego, tudzież włóki i iéy podziałów na rozmierzanie pól.

Wymiar objętości za pomocą łokcia sześciennego, sążnia sześciennego, korca i jego podziałów.

Miary drożne będą: mila, pół mile, ćwierć mile, i staie milowe.

Artykuł 3.

Używać się mające wagi są:

- a. Centnar.
- b. Kamień.
- c. Funt.
- d. Uncya.
- e. Łut.
- f. Drachma.
- g. Skrupuł.
- h. Gran.
- i. Granik.
- k. Miligram.

Artykuł 4.

Podział miar tych i wag ich stosunek metryczny oznaczamy iak następuje:

A. Miary długości.

I. Podział łokcia.

Łokieć.	Stop.	Cwierci.	Calów.	Linii.	Milimetrów.
1	2	4	24	288	576
	1	2	12	144	288
		1	6	72	144
			1	12	24
				1	2

II. Podział sążnia.

Sążeń.	Łokci.	Stop.	Calów.	Linii.	Milimetrów.
1	3	6	72	864	1728
	1	2	24	288	576
		1	12	144	288
			1	12	24
				1	2

III. Podział sznura mierniczego.

Sznur.	Prętów.	Łokci.	Prętków czyli stop geometry- cznych.	Ławek.	Całów.	Linii.	Milime- trów.
1	10	75	100	1000	1800	21600	43200
	1	$7\frac{1}{2}$	10	100	180	2160	4320
		1	$1\frac{1}{3}$	$13\frac{1}{3}$	24	288	576
			1	10	18	216	432
				1	1,8	21,6	43,2
					1	12	24
						1	2

B. Miary dróżne.

Podział mili Polskiej.

Mila.	Pół mili.	Cwierć mili.	Pół ćwierci mili, czyli sta- nie milowe.	Łokci.	Linii	Milimetrów.
1	2	4	8	14816	12	3,74
	1	2	4	7408	6	1,87
		1	2	3704	3	0,93
			1	1852	1	6,46
						8534311,48952
						4267155,74476
						2133577,87238
						1066788,93619

I. Podział łokcia □

Łokieć □	Stóp □	Cwierci □	Calów □	Linii □	Milime- trów □
1	4	16	576	82944	331776
	1	4	144	20736	82944
		1	36	5184	20736
			1	144	576
				1	4

II. Podział sążnia □

Sążeń □	Stóp □	Calów □	Linii □	Milimetrów □
1	36	5184	746496	2985984
	1	144	20736	82944
		1	144	576
			1	4

III. Podział sznura □

Sznur □	Prę- tów □	Ło- kci □	Pręteków □ czyli stop geo- metrycz.	Ła- wek □	Calów □	Linii □	Milime- trów □
1	100	5625	10000	1000000	3240000	466560000	1866240000
	1	56 $\frac{1}{4}$	100	10000	32400	4665600	18662400
		1	1 $\frac{3}{4}$	177 $\frac{3}{4}$	576	82944	331776
			1	100	324	46656	186624
				1	3,24	466,56	1866,24
					1	144	576
						1	4

IV. Podział włók i.

Włoka	Morgów	Sznu- rów □	Prętów □	Łokci □	Pręci- ków □	Ławek □
1	30	90	9000	506250	900000	90000000
	1	3	300	16875	30000	3000000
		1	100	5625	10000	1000000
			1	56 $\frac{1}{4}$	100	10000
				1	1 $\frac{1}{2}$	177 $\frac{1}{2}$
					1	100

D. Miary objętości czyli sześciennie.

I. Podział łokcia sześciennego.

Łokieć S.	Stóp S.	Cwierci S.	Calów S.	Linii S.	Milimetrów S.
1	8	64	13824	23887872	191102976
	1	8	1728	2985984	23887872
		1	216	373248	2985984
			1	1728	13824
				1	8

II. Podział sążnia sześciennego.

Sążeń Sześ.	Stóp sześ.	Calów Sz.	Linii Sześci.	Milimetr. sześcienn.
1	216	373248	644972544	5159780352
	1	1728	2985984	23887872
		1	1728	13824
			1	8

III. Podział korca.

Ko- rzec. korców	Pół	Cwier- ci.	Gar- cy.	Kwart.	Kwate- rek.	Calów sześci.	Linii sze- ściennych	Milime- trów sześ.
1	2	4	32	128	512	9259 ⁷ / ₁₆	16000000	128000000
	1	2	16	64	256	4629 ¹⁷ / ₃₂	80000000	640000000
		1	8	32	128	2314 ²² / ₂₅₆	40000000	320000000
			1	4	16	289 ¹⁹ / ₆₄	5000000	40000000
				1	4	72 ²⁵ / ₂₅₆	125000	1000000
					1	18 ¹⁵ / ₈₆₄	31250	250000
						1	1728	13824
							1	8

E. Miary ciężkości czyli wagi.

Podział centnara.

Cen- tnar.	Ka- mie- ni.	Fun- tów.	Un- cyi.	Łu- tów.	Drachm.	Skrup- ułów.	Gra- mów.	Graników	Miligra- mów.
1	4	100	1600	3200	12800	38400	921600	5068800	40550400
	1	25	400	800	3200	9600	230400	1267200	10137600
		1	16	32	128	384	9216	50688	405504
			1	2	8	24	576	3168	25344
				1	4	12	288	1584	12672
					1	3	72	396	3168
						1	24	132	1056
							1	5 ¹ / ₂	44
								1	8

Artykuł 5.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji obwieści stosunek miar i wag postanowieniem niniejszém oznaczonych do miar i wag dawnych konstytucyjnych Polskich, do miar i wag Rossyiskich, Austriackich, Pruskich i Francuzkich, wag Kolońskiéy, Norembergskiéy i Karatowéy Angielskiéy.

Artykuł 6.

Z dniem ostatnim Grudnia r. b. dotąd używane w kraiu miary i wagi ustaia, i iako przeciwne prawu maia być uważane.

Uskutecznienie tego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Kommissyi Rzą-

dowéy Spraw Wewnętrznych i Policji polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéy d. 13. Czerwca 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji.
(podp.) T. Męstowski.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości.
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia dnia 25. Lipca 1818 roku.

w Imieniu Nayaśniéyszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważając że stosownie do postanowienia Naszego, z dnia 7. Kwietnia r. b. nowa organizacya dóbr i lasów Rządowych iak nayspieszniey do skutku ma bydz przyprawdzoną, a między rozwiązaniem dawnéy a wprowadzeniem nowéy, komunikacya iaka iest potrzebną między Delegacyą Administracyiną a Dyrekcyą Dóbr i Lasów Rządowych nie może bydz dokładnie prowadzoną; postanowiliśmy i stanowimy.

Artykuł 1.

Delegacya Administracyina zostanie zalimitowaną we wszystkich działaniach swoich Sądowniczych od dnia 25. Czer-

25. Czerwca do dnia 25. Lipca r. b. i tylko przygotowawczemi zatrudniać się ma.

Artykuł 2.

Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczoném bydz ma, Kommissyom Rządowém, w czem do którég należy, tudzież Delegacyi Administracyinég polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinég dnia 19. Czerwca 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowég Przychodów i Skarbu

(podpisano) *J. Węgliński*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady,
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 26. Lipca 1818 roku;

Tom VI. Do Nru 22.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I
 Cesarza Wszeth Rossyi
 Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Chcąc zapewnić bezpieczeństwo należyłości skarbowych i regularny takowych wpływ do kass publicznych, na przedstawienie Kommissyi Rządowéy Sprawiedliwości tudzież Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy.

W razie zaięcia dóbr nieruchomych ziemskich lub mieyskich drogą exekucyi, w celu zaspokoienia prywatnych wierzycieli, urzędnik dobra zajmujący, lub ustanowiony przez niego zawiadowca, obowiązany iest, na to mieć baczną, pod własną odpowiedzialnością, aby podatki grun-

towe bieżące, z zaiętych nieruchomości, w terminach zwyczajnych regularnie i niezawodnie do kass publicznych opłacone były.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź umieszczone, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, tudzież Przychodów i Skarbu w czem do której należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéy dnia 19. Mca Czerwca 1818 r.

(podpisano) **Z A I Ą C Z E K**

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu (pod.) *J. Węgleński.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady,
 (podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem
 Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
 (podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
 Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 26. Lipca 1818 roku

DZIENNIK PRAW

N^{ro.} 23.

Tom szósty.

Xiąże Namiestnik Królewski.

W przychyleniu się do przedstawienia Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 27. z. m. Nro 4409. upoważniamy niniejszém też Kommissyą, do umieszczenia w Dzienniku Praw przesłane iéy przy odezwie Rady Sekretarza Stanu z dnia 23. Maia r. b. dwie Konwencye, między Nayiaśniejszym Cesarzem Królem Polskim, a Nayiaśniejszym Królem Imci Pruskim zawarte.

Iwsza. Względem wydawania wzajemnego zbiegów wojskowych i kryminalistów, z dnia $\frac{13}{25}$ Maia 1816 roku, wraz z artykułami dodatkowemi na dniu $\frac{24 \text{ Marca}}{5 \text{ Kwietnia}}$ 1817 podpisanemi.

IIga. Względem ostatecznego rozgraniczenia między krajem tutejszym a Prusami, oraz z artykułami oddzielnemi w dniu $\frac{30 \text{ Października}}{11 \text{ Listopada}}$ 1817 podpisana.

Dan w Warszawie dnia 6. Czerwca 1818.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny J. Hankiewicz.

CONVENTION DE CARTEL

entre Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies et S. M. le Roi de Prusse, signée à Berlin le ¹³/₂₅ Mai, et ratifiée le 8. Août 1816.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, Roi de Pologne, et Sa Majesté le Roi de Prusse, animés d'un égal désir de se donner réciproquement des preuves de l'amitié intime qui Les unit, sont convenus de faire cesser les abus et les inconvéniens auxquels la désertion des soldats de Leurs armées respectives, a souvent donné lieu, et de conclure pour cet effet une Convention de Cartel. En conséquence, les Hautes Parties contractantes ont muni de Leurs pleins pouvoirs:

KONWENCYA KARTELOWA
Między N. Cesarzem Wszech Rosyyi a N. Królem Pruskim w Berlinie dnia ¹³/₂₅ Maia zawarta a w dniu 8 Sierpnia 1816 ratyfikowana.

Nayiaśnieyszy Cesarz wszech Rosyy Król Polski, i Nayiaśnieyszy Król Pruski, równą powodowani chęcią, dawania sobie wzajemnie dowodów ścisłéy przyiaźni, postanowili zapobiec nadużyciom i nieprzyzwoitościom częstokroć wynikającym z dezercyi żołnierzy, i zawrzeć w tym celu umowę czyli Kartel. W skutek więc tego postanowienia, Wysokie strony umawiające się, umocowały.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, Roi de Pologne, le Sr David d'Alopeus, Son Conseiller privé, Chambellan actuel, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à la Cour de Berlin, Chevalier des Ordres de St. Alexandre Nevsky et de St. Anne première Classe, Grand-Croix seconde Classe de celui de St. Wladimir, et Grand-Cordon de l'ordre Royal de la légion d'honneur; et Sa Majesté le Roi de Prusse, le Prince de Hardenberg, Son Chancelier d'Etat, Chevalier des grands ordres de l'Aigle noire, de l'Aigle rouge, de celui de St. Jean de Jérusalem, et de la Croix de fer de Prusse, de ceux de St. André, de St. Alexandre-Nevsky, et de Ste Anne de la première Classe de Russie, Grand-Croix de l'ordre Royal de St Etienne de Hongrie, Grand Cordon de la Légion

Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Ros-sy Król Polski JPana Dawida Alo-peus swego taynego Konsyliarza, aktualnego Szambellana, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego przy Dworze Berlińskim, Kawalera orderów Ś. Alexandra Newskiego i Ś. Anny pierwszhey klasy, Kawalera wielkiego krzyża Ś. Włodzimierza drugihey klasy i wielkiy wstęgi Królewskiego orderu Legii honorowey; a Nayiaśnieyszy Król Pruski J. O. Xięcia Hardenberga, swego Kanclerza Stanu, Kawalera wielkich orderów Pruskich, Orła czarnego, Orła czerwonego; Ś. Jana Jerozolimskiego i krzyża żelaznego; Kawalera orderów Rossyiskich pierwszhey klasy Ś. Jędrzeia, Ś. Alexandra Newskiego; Ś. Anny, kawalera W. krzyża Królewskiego Ś. Szczepana Węgierskiego, i wielkiy wstęgi Legii honorowey, Kawalera wielkiego krzy-

d'honneur, Grand-Croix de l'Ordre de St Charles d'Espagne, de l'Ordre suprême de l'Annonciade de Sardaigne, et de celui de St Hubert de Bavière, Chevalier de l'Ordre des Séraphins de Suède, de celui de l'Eléphant de Dannemarc, de l'Aigle d'or de Wurtemberg, de celui du Faucon de Saxe-Weimar, et de plusieurs autres; lesquels Plénipotentiaires, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs respectifs, sont convenus des articles suivans:

Article 1.

Dès la signature de la présente convention, les ordres seront donnés aux Autorités militaires et civiles dans les Provinces limitrophes, de restituer tous les individus qui désertèrent des Armées respectives des deux Souverains. Ils seront arrêtés et restitués avec les Chevaux, les selles, les ar-

ža Ś. Karola Hiszpańskiego, najwyższego orderu Sardyńskiego Annuncjady, i Ś. Huberta Bawarskiego, Kawalera orderu Serafinów Szwedzkiego, i orderu Słonia Duńskiego, Kawalera Złotego Orła Württembergskiego, orderu Sokoła Sasko-Weimarskiego, i wielu innych; którzy to Pełnomocnicy zamieniwszy pełnomocnictwa swoje, zgodzili się na artykuły następujące:

Artykuł 1.

Zaraz po podpisaniu niniejszej umowy, wydane będą rozkazy do władz wojskowych i cywilnych nadgranicznych Prowincyi w celu wzajemnej extradycyi zbiegów, uszłych z wojska jednego lub drugiego Monarchy, takowi zbiegowie będą przytrzymywani i oddawani wraz z końmi, siodłami, bronią, ubiorem i wszel-

mes, les habillemens, et tels autres effets, qu'ils auront sur eux, ou qu'ils auraient été dans le cas d'emporter.

Cette stipulation s'étend à l'Armée du Royaume de Pologne, à laquelle seront appliqués tous les articles de la présente Convention.

Au nombre des individus, qui sont au service militaire de Sa Majesté le Roi de Prusse, et dont l'arrestation et la restitution est stipulée par le présent article, seront comptés tous ceux qui appartiennent au premier et au second ban (Aufgebot) de la Landwehr, tant Officiers que Sous-Officiers et Soldats, soit à pied soit à Cheval.

Si Sa Majesté Impériale et Royale juge convenable d'établir à l'avenir dans Ses provinces de Russie ou de Pologne des levées de cette nature, les individus qui en feront partie,

kiemi innemi ruchomościami przynich będącemi, lub temi któreby z sobą zabrać mogli.

Postanowienie to rozciąga się do woyska Królestwa Polskiego, do którego zastosowane będą wszystkie artykuły niniejszney umowy.

Do liczby osób zostających w służbie woyskowéy Najjaśniejszego Króla Pruskiego, a których przytrzymywanie i oddawanie przez niniejszy artykuł jest zapewnione, będą także włączeni wszyscy należący do pierwszego lub drugiego wezwania (Aufgebot) Landwehru, tak officerowie iako pod-officerowie i żołnierze, bądź z piechoty bądź z konnicy.

Jeżeli by Jego Cesarsko-Królewska Mość osądziła za rzecz potrzebną, ustanowić z czasem w prowincyach swych Rossyjskich lub Polskich tego rodzaju zaciągi, na ówczas wszyscy

seront compris alors, comme ceux de la Landwehr, dans les stipulations du présent Cartel.

L'arrestation et la restitution ne pourra être appliquée aux individus, qui seroient natifs d'une province appartenant à l'Etat dans lequel ils se seroient rendus, et qui par conséquent ne feroient que retourner dans leur Patrie; néanmoins les chevaux de ces individus, ainsi que les selles, les armes, les habillemens et tels autres effets qu'ils auront sur eux, ou qu'ils auroient été dans le cas d'emporter, n'en seront pas moins restitués à celle des Hautes Puissances contractantes, dont ils auront quitté les drapeaux.

Article 2.

Les individus dont la désertion a eu lieu pendant que le dernier Cartel étoit en vigueur (c. à. d. avant le

do nich należący, tak iak służący w Landwehrach Pruskich, zaięci będą postanowieniami niniejszego Kartelu.

Przytrzymywanie i wydawanie to, niebędzie mogło bydz zastósowaném do osób zrodzonych w iakiéykolwiek prowincyi należacéy do Mocarstwa, w którego granice schroniły się, i które tém samém powróciłyby tylko do swoiéy oyczyzny; iednakże konie ich, niemniéy siodła, broń, ubiór i wszelkie inne ruchomości przy nich będące, iako i te któreby z sobą zabrali, powinny bydz oddane temu z wysokich kontraktuiących Mocarstw, z pod którego chorągwi zbiegły.

Artykuł 2.

Wszyscy zbiegowie, którzy ucieczkę swą dokonali w ciągu trwania dawnego kartelu (to iest, przed dniem 17. Stycznia roku b.), niemniéy ci

17. Janvier de l'année courante) ceux qui ont déserté depuis, ou ceux enfin qui pourraient encore désertier jusqu'à l'échange des ratifications de la présente convention, seront également restitués, néanmoins sous la réserve stipulée à l'article 1. concernant les indigènes rentrés dans leurs foyers, et les Etats respectifs accorderont réciproquement aux dits déserteurs une amnistie générale.

Article 3.

Les individus originaires des provinces du ci-devant Duché de Varsovie, qui sont actuellement dans l'une des armées respectives, seront réciproquement remis à l'armée de l'Etat, dans lequel, d'après les stipulations du Traité du ^{21. Avril}/_{3. Mai} 1815, se trouve le lieu de leur origine. Cette mesure ne sera exécutée cependant que de leur pro-

wszyscy, którzyby się potem iéy dopuścili, nakoniec wszyscy, którzyby onéy dopuszczając się jeszcze mogli aż do czasu zamiany ratyfikacyów niniejszey umowy równie wydanemi bydz powinni, z zachowaniem wszakże zastrzeżenia pod artykułem pierwszym ustanowionego względem kraiovców do siedlisk swych powracających, Rządy właściwe przyjmą wzajemnie zbiegów takowych pod ogólną amnestyą.

Artykuł 3.

Indywiduala pochodzące z kraiów byłe Xięstwo Warszawskie składających, a zostające teraz w iedném z woysk stron obydwóch, wydane będą woysku tego Mocarstwa, w którego granicach, podług, Traktatu 21. Kwietnia (3. Maia) 1815 roku uważanych, miejsce ich urodzenia jest położone: iednakże warunek ten nie będzie mógł

propre gré, et tous les officiers et soldats qui, à la signature de la présente convention, se trouvent être au service de l'une des Hautes Parties contractantes, quoique natifs des provinces acquises par l'Autre, auront la faculté d'y rester, sans qu'ils puissent être inquiétés en aucune manière.

Article 4.

Les sujets mixtes, qui ont fait la déclaration de leur domicile, soit expressément soit tacitement, selon la teneur de l'article 11. du traité de Vienne du $\frac{21. \text{ Avril}}{3. \text{ mai}}$ 1815 et qui, après cette déclaration, sont entrés au service militaire d'un des états respectifs, tel qu'il est déterminé à l'article 1., par engagement volontaire, ou bien ensuite d'une obligation légale, perdent, comme de raison, le droit mentionné à l'article 12 du Traité de Vienne, d'après lequel ils

bydź doprowadzonym do skutku, chyba za ich własném zezwoleniem, tak, iż wszyscy officerowie i żołnierze zostający w służbie iednéy z wysokich stron umawiających się, chociażby zrodzeni w kraiach od drugiey nabytych, mogą pozostać w służbie bez narażenia się na iakiekolwiek prześladowanie.

Artykuł 4.

Poddani różnorządowi, którzy według osnowy art. XI. Traktatu Wiedeńskiego z dnia 21. Kwietnia (3 Maia) 1815 oświadczyli się względem zamieszkania swego bądź wyraźnie, bądź innym iakim sposobem, a którzyby po uczynioném tém oświadczeniu przeszli w służbę woyskową iednego z Rządów wyżéy wymienionych, to iest, w sposób wyrażony pod artykułem 1. bądź przez zaciągnięcie się dobrowolne, bądź też z skutku istotnych obowiązków, utracają przywiléy wy-

peuvent pendant l'espace de huit années, à compter du jour de la ratification du dit Traité, choisir à volonté un autre Souverain. Ce droit leur est toutefois conservé dès qu'ils ont obtenu une démission dans les formes avant l'expiration du dit terme de huit années.

Article 5.

Comme il pourrait arriver qu'un déserteur avant la désertion du service de l'une ou de l'autre des Parties contractantes, eût déserté des troupes d'un autre Souverain ou d'un autre Etat, avec lequel l'une des Hautes Parties contractantes eût conclu un Cartel, le déserteur n'en sera pas moins restitué à l'Armée de laquelle il aura déserté en dernier lieu.

Article 6.

Il sera défendu aux Généraux et

mieniony pod artykułem XII. Traktatu Wiedeńskiego, pozwalający im w przeciągu ośmioletnim, rachując od dnia ratyfikacyi wspomnionego Traktatu, obranie innego Monarchy iednakże prawo to będzie dla nich zachowaném, iezeliby przed upłynieniem pomienionego ośmioletniego przeciągu otrzymali prawne od służby uwolnienie.

Artykuł 5.

Gdy zdarzyć się może, iż zbieg iaki przed ucieczką swoją ze służby iednéy z umawiających się stron, już dawniéy był zbiegł z woysk innego Monarchy lub Rządu, z którym iedna z umawiających się stron zawarła także była podobnyż Kartel; przeto stanowi się, iż zbieg takowy niemniéy powinien być wróconym woysku które na ostatku był opuścił.

Artykuł 6.

Wydane będą z obu stron do Ge-

Officiers respectifs, et en général aux autorités militaires et civiles, d'enrôler ou de recevoir les déserteurs de l'autre Partie contractante. Ceux qui se présentent pour se faire enrôler, doivent être examinés soigneusement, et dès que, soit par leurs réponses, soit aux indices extérieurs de leurs habillemens, armes ou autres quelconques, il sont reconnus déserteurs, ils seront arrêtés d'abord, et sans que l'on en attende la réquisition. La même chose aura lieu s'ils arrivent sans demander d'être enrôlés, mais qu'ils ne soient point munis d'un passeport ou cartouche en bonne et due forme.

Dès qu'ils auront été arrêtés, il en sera donné avis au Chef de la garnison la plus proche, ou au défaut d'une autorité militaire voisine, à l'Autorité civile la plus à portée, afin que le dé-

nerałów i Officerów tudzież w ogólności do władz wojskowych i cywilnych rozkaz, wzbraniające zaciągania i przyjmowania zbiegów drugiey strony. Wszyscy przybywający z chęcią zaciągnięcia się, powinni być ściśle wybadywani, a skoro bądź z odpowiedzi, bądź z oznaków powierzchownych, ubrania i uzbrojenia, lub też innych jakichkolwiek, będą uznani za zbiegów; tedy natychmiast i nie czekając wezwania przytrzymani być winni. Te same postępowanie będzie zachowaném i względem przybyłych nie żądających zaciągu, skoroby tylko nie byli opatrzeni w paszporta lub uwolnienia od służby, w sposobie prawnym i przyzwoitym wydane.

Zaraz po przytrzymaniu ich, uwiadomionym o tém będzie dowódca naybliższego garnizonu lub też w niedostatku przyległéy władzy wojskowéy, nay-

serteur soit conduit jusqu'à la frontière qui sépare les deux Etats, et que là même il soit restitué et remis à ceux qui seront chargés de le recevoir.

Article 7.

Au cas que le déserteur échappe à la connoissance des Autorités militaires et civiles du Pays respectif où il se sera réfugié; la recherche, l'arrestation et la restitution s'en fera par les Autorités de ce même pays, et de la manière déterminée à l'Article 6., à la première réquisition qui en sera faite par les Autorités militaires ou civiles du Pays d'où il a déserté, de manière toutefois que cette réquisition se fasse au plus tard dans le terme de deux ans, à compter du jour de la désertion. Ce terme de deux ans écoulé, le déserteur ne pourra plus être réclamé.

bliższa cywilna władza, a to w celu przeprowadzenia zbiega do granicy oddzielającej obydwakraie, wydania i powierzenia go tym osobom, którym przyięcie onegoż poleconém zostanie.

Artykuł 7.

W przypadku, gdyby zbieg uysźdź potrafił baczności władz wojskowych i cywilnych kraiu do którego się schronił; tedy iednakże wysledzenie, przytrzymanie i wydanie onegoż uskutecznoném bydź powinno przez władze tegoż kraiu i w sposób opisany pod art. 6 a to na pierwsze wezwanie uczynione od władz wojskowych lub cywilnych, kraiu z którego uciekł. Wezwanie to atoli powinno nastąpić nayspóźniéy w przeciągu lat dwóch, licząc od dnia popełnionéy dezercyi. Skoroby bowiem przeciąg ten czasu upłynął, iuż na ówczas powrócenie zbiega nie będzie mogło bydź żądaném.

Article 8.

La réquisition pourra être adressée à l'autorité militaire ou civile la plus proche. Les autorités militaires rendront les déserteurs qui se seront présentés pour être enrôlés, et les autorités civiles, ceux qui ne se seront pas présentés à cet effet. Les autorités civiles prussiennes prendront là-dessus les ordres des Régences. On tiendra la main réciproquement à ce qu'il soit promptement et loyalement satisfait aux réquisitions susmentionnées.

Afin que la restitution des déserteurs puisse se faire avec ordre et exactitude, on déterminera de part et d'autre des garnisons ou des places frontières, dans lesquelles on délivrera les déserteurs, selon que ces places seront le plus à portée.

Article 9.

S'il s'élevait des doutes sur l'exac-

Artykuł 8.

Wezwanie w tym celu będzie mogło być uczynionem do najbliższej władzy woyskowej lub cywilnej. Władze woyskowe wydawać będą zbiegów oświadczających chęć zaciągnięcia się do woyska; władze zaś cywilne tych, którzy nie oświadczają się z takowym zamiarem. Władze cywilne Pruskie zasięgać będą w téj mierze rozkazów od Regencyi. Będzie dana wzajemnie baczność, iżby pomienionym wezwaniom pośpiesznie i wiernie zadosyć czyniono.

Żeby zaś zwrot zbiegów odbywał się porządnie i dokładnie, wyznaczone zostaną z obu stron pewne garnizony lub miejsca pograniczne, w których w miarę przyległości oddawani będą dezerterowie.

Artykuł 9.

W przypadku powątpiewania o rze-

titude de tel fait énoncé dans la réquisition par laquelle un déserteur est réclamé, on ne pourra pas s'en prévaloir pour refuser la restitution du déserteur; le seul cas excepté où un déserteur prétendrait appartenir à l'état où il s'est rendu, dans lequel cas les faits doivent, avant tout, être constatés. Mais afin que toute erreur soit prévenue, les autorités militaires ou civiles dresseront un procès-verbal, dont on accompagnera le déserteur, la copie en sera envoyée sans délai à la Régence du Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, de même qu'à celle de Sa Majesté Prussienne, du ressort desquelles se trouvera être une telle affaire.

Article 10.

Les autorités militaires ou civiles respectives, soit dans les villes soit à la campagne, ne laisseront passer ni

telności zdarzenia wyrażonego w wezwaniu o powrót zbiega, nie będzie można tą wątpliwością zasłaniać się od zwrotu onego, wyjawszy ieden tylko przypadek, gdzieby zbieg twierdził że należy do kraju w którym się schronił, w takim razie zdarzenie to powinno być najprzód sprawdzone. W celu atoli zapobieżenia wszelkiemu nieporozumieniu, władze tak wojskowe iak i cywilne, spisywać będą wywody słowne, które przy każdym zbiegu załączane zostaną, a których kopie powinny być niezwłocznie przesłane tak do władz Rossyjskiego iako i Pruskiego Rządu, do którychby rzecz ta należała.

Artykuł 10.

Władze wojskowe i cywilne obu dwóch Rządów, nie dozwolą po miastach lub wsiach przeyscia żadnemu podofficerowi i żołnierzowi piecze-

sous-officier ni soldat à pied ou à cheval, ou de quel corps de troupes respectives qu'il puisse être, à moins qu'il ne soit muni d'un passeport ou cartouche du chef Commandeur du régiment, du bataillon ou de la compagnie, dont il se dit être. Au défaut d'un tel passeport, l'individu qui devrait en être muni, sera arrêté et mis en sureté, ainsi que ses pièces d'habillement, armes, chevaux, et effets quelconques qu'il pourroit avoir sur lui ou avoir emporté. L'autorité militaire ou civile la plus à portée, en sera avertie sur le champ, et il sera procédé ensuite d'après la teneur de la présente convention.

Article 11.

La restitution des déserteurs étant ainsi convenue, toute violation du territoire respectif sera soigneusement évitée et sévèrement défendue de part

go, konnego, lub iakiegokolwiek bądź korpusu woysk rzeczonych, jeżeli nie będzie opatrzonym w paszport lub uwolnienie od służby, udzielone przez dowodcę lub kommanderuiącego pólkiem, batalionem lub kompanią do której należącym się bydz mieni: bez takowego bowiem paszportu, każdy kto go mieć winien, będzie aresztowanymi w bezpieczném mieyscu osadzonym wraz z całym ubiorem, bronią, koniem i iakimikolwiek bądź ruchomościami przy nim będącemi i temi wszystkiemi któreby z sobą zabrał. Naybliższa władza woyskowa lub cywilna zostanie natychmiast o tém uwiadomioną, po czém postąpi się daléy według warunków niniejszény umowy.

Artykuł 11.

Wzajemne oddawanie zbiegów będąc tym sposobem ustanowione, wszelkie przeto zgwałcenie granic,

et d'autre, aussi bien que tout enrôlement des déserteurs ou sujets respectifs.⁸

Ceux qui violent le territoire de l'une ou de l'autre des Hautes Parties contractantes, s'ils sont saisis dans le pays où ils s'en sont rendus coupables, seront punis là-même, selon les lois. Mais si par la fuite ils se sont soustraits à la dite punition, ils seront punis d'après les lois, dans le pays de leur Souverain.

S'il s'élève des doutes sur le fait ou sur les circonstances particulières du fait, il sera établi une Commission bilatérale à diriger par les Commissaires de la partie lésée. La sentence de cette Commission, confirmée par les deux Souverains, sera exécutée sans délai.

Arti-

troskliwie będzie unikaném i surowo wzbronionem przez obydwie strony, równie iak wszelkie zaciąganie do służby zbiegów i poddanych drugiey strony.

Wszyscy gwałcący posiadłość iednéy z wysokich stron umawiających się, skoro będą schwytani w kraiu gdzie dopuścili się przewinienia, zostaną w nim podług prawa tegoż kraiu karani. Jeżeli zaś ucieczką uwolnią się od poniesienia rzeczonéy kary, natenczas karani będą, według prawa kraiu Monarchy swego.

W przypadku wątpliwości względem takowego zdarzenia, lub szczególnych iego okoliczności, ustanowioną będzie Kommissya obustronna, którey przewodniczyć będą Kommissarze strony obrażonéy. Wyrok takowéy Kommissyi przez obydwóch Monarchów zatwierdzony, bez zwłocznie skutecznym będzie.

Tom VI. Do Nru 20.

7

Article 12.

Pour tout déserteur les frais d'entretien seront acquittés à raison d'un florin et demi de Pologne, par jour, et de deux Metz d'avoine, ainsi que de huit livres de foin par jour, avec la paille nécessaire pour le cheval du déserteur. Ces fourrages seront payés d'après le taux, que fournira chaque fois le prix courant au marché de la ville la plus proche.

Le paiement des ce frais se fera lors de la reddition du déserteur et du cheval, et ces frais ne pourront dans aucun cas être augmentés.

Pour donner à cette détermination toute l'efficacité possible, les Hautes Parties contractantes s'engagent de faire déposer une somme d'argent chez les autorités établies d'après l'article 8. dans les garnisons ou places frontières pour y recevoir les déserteurs.

Artykuł 12.

Za każdego zbiega płacone będą koszt utrzymania rachując po półtora złotego polskiego na dzień, tudzież za konia zbiega, na każdy dzień po dwa garce owsa i ośm funtów siana oprócz słomy. Furaż ten płaconym będzie podług cen ustanowionych za każdym razem, podług ceny targowey najbliźszego miasta.

Zwrot kosztów tych nastąpi przy oddawaniu zbiega i konia iego; koszt te w żadnym przypadku nie będą mogły być powiększone.

W celu zapewnienia ile możności, skutku temuż ustanowieniu, wysokie strony kontraktujące, obowiązują się powierzyć pewną sumę pieniężną władzom, według artykułu 8. po niektórych osadach i miejscach nadgranicznych do odbierania zbiegów

teurs. Les frais d'entretien ainsi que la rémunération dont il est question à l'article 13. seront payés, sans aucune difficulté, sur le compte qui simultanément avec la restitution du déserteur en sera présenté par l'autorité publique, chargée de cette restitution. Si l'on trouvoit ce compte defectueux, (ce qui toutefois ne pourra guères avoir lieu, vû la détermination précise du taux des frais d'entretien et de la rémunération) de pareilles réclamations ne seront examinées qu'après que le paiement aura été provisoirement effectué.

Les déserteurs ne pouvant contracter des dettes légitimes, il ne sera pas question de la part de l'Etat requérant du paiement de pareilles dettes.

La restitution du déserteur se fera au plus tard huit jours après son arres-

zaprorowadzić się mających. Koszta utrzymywania równie iako i wynagrodzenia, o którym pod artykułem 13. iest wzmianka, będą płacone bez żadnych trudności za rachunkiem, przy oddaniu zbiega podanym przez władzę której oddanie to będzie poleconém. Jeżeliby takowemu rachunkowi myłność zarzucono, (co iednakże trudno żeby nastąpić mogło kiedy cena i koszta utrzymywania oraz wynagrodzenia wyraźnie iest oznaczona) tedy podobne wątpliwości nie będą mogły bydz roztrząsane aż dopiero po opłaceniu témczasowém wskazaney należności.

Gdy zbieg nie może prawnie zaciągać długów, przeto Rząd rekwirujący nie będzie mógł ani wzmianki czynić o uiszczenie podobnych długów.

Oddanie zbiega uskutecznoném będzie nayspóźniéj w ośm dni po are-

station, et celle-ci aura lieu dès qu'on l'aura découvert.

Article 13.

Il sera accordé une récompense pécuniaire à celui qui aura dénoncé ou amené un déserteur, de la part de celle des Hautes Parties contractantes à laquelle la restitution se fera, savoir d'un ducat et demi d'Hollande pour un homme à pied, et de deux ducats et demi pour un cavalier avec le cheval.

Article 14.

Ceux qui dans le pays de l'un des deux Souverains commettent un délit criminel, ou qui sont accusés ou prévenus d'en avoir commis un, et qui ensuite prennent la fuite, et se rendent dans le pays de l'autre Souverain, seront restitués de part et d'autre à la première réquisition, laquelle aura

sztowaniu onegoż, które nastąpić powinno skoro tylko zbieg wyśledzonym zostanie.

Artykuł 13.

Każdemu donoszącemu lub przedstawiającemu zbiega, udzieloną zostanie nagroda pieniężna od téy z wysokich kontraktujących stron, który tenże zwróconym będzie, to jest półtora dukata Holenderskiego od zbiega bez konia, a pół trzecia dukata od zbiega z koniem dostawionego.

Artykuł 14.

Ktobykolwiek w kraju iednego z dwóch Monarchów, dopuścił się występku kryminalnego, lub będąc o popełnienie onegoż obwiniony schronił się do krajów drugiego Monarchy, takowy będzie wydany za pierwszym wezwaniem, uczynioném w

lieu de la manière indiquée ci-dessous à l'article 15.

L'état ou la condition du coupable, accusé ou prévenu ne changera rien à cette disposition, et il sera restitué, de quel état ou de quelle condition qu'il soit, noble, habitant d'une ville ou de la campagne, libre, serf, militaire ou civil.

Mais si le dit criminel ou prévenu est sujet du Souverain dans le pays duquel il s'est rendu par sa fuite, après avoir commis un délit criminel dans le pays de l'autre Souverain, sa restitution n'aura pas lieu, mais le Souverain dont il est sujet, fera administrer contre lui bonne et prompte justice. Si cependant un individu quelconque a été arrêté dans le pays où il a commis un délit criminel ou un excès quelconque, et ce pour avoir commis le dit délit ou excès, le Souverain du

sposób wyrażony poniżey pod artykułem 15.

W postanowieniu takowém żadnéj zmiany nie zrządzi ani stan, ani urodzenie kryminalisty lub obwinionego, z iakiegokolwiek by stanu pochodził, zawsze wydanym bydź winien tak szlachcie iako mieszczanin, włościanin tak wolny iak poddany, tak woyskowy iak cywilny.

Jeżeli by zaś takowy zbrodniarz lub obwiniony był poddanym Monarchy w którego kraiach się schronił, popełniwszy występki kryminalny w kraju drugiego Monarchy; natenczas wydanym nie będzie, lecz natomiast Monarcha którego będzie poddanym, każe wymierzyć względem niego śpieszną i ścisłą sprawiedliwość. Gdyby zaś osoba iaka, za dopuszczenie się kryminału lub iakiegokolwiek przestępstwa, przyaresztowaną była

pays où l'arrestation s'est faite, fera administrer justice contre lui, et lui fera infliger la peine qu'il a encourue, quand même un tel individu seroit sujet de l'autre Souverain.

Article 15.

Les réquisitions à l'effet de la restitution d'après l'article 14. seront adressées respectivement aux Gouverneurs militaires et civils de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, Roi de Pologne, et aux régences de Sa Majesté le Roi de Prusse, et non pas aux autorités inférieures ou aux Justices.

L'autorité ainsi requise ordonnera la restitution, (si le cas y est qualifié d'après l'article 14.) elle se fera de manière que, de la part de la Puissance requise, main-forte soit prêtée

w tymże samym kraju w którym przewiniła, wtedy Monarcha kraju gdzie zaszło aresztowanie, rozkaże przeciwko niemu domierzyć sprawiedliwość i karę którą ściagnął na siebie, choćby nawet takowa osoba była poddanym drugiego Monarchy.

Artykuł 15.

Wezwania w myśl artykułu 14 czynnione w przedmiocie dostawiania kryminalistów, zanoszone będą respective do Gubernatorów wojskowych i cywilnych Najjaśniejszego Cesarza wszech-Rossy Króla Polskiego, i do Regencyów Najjaśniejszego Króla Pruskiego, nie zaś do władz lub urzędów niższych.

Władza tym sposobem wezwana (jeżeli tylko rzecz sama należy do przypadków w artykule 14 wymienionych) poleci żądane odstawienie, które nastąpi w ten sposób: iż Monarchstwo wezwane dostarczywszy po-

pour le transport de l'individu jusqu'à la frontière, et qu'à cette frontière même, le dit individu soit remis à ceux qui y seront envoyés de la part de la Puissance requérante. Si à tel ou tel indice la qualification d'un individu à la restitution, d'après les principes de l'article 14 est reconnue, même sans requisition il sera arrêté par ordre des autorités militaires et civiles respectives, et avis en sera donné à l'effet de sa restitution.

Article 16.

A compter du jour de l'arrestation d'un criminel ou prévenu, qualifié d'après l'article 14, il sera payé par jour pour son entretien un florin et demi, et deux florins par jour pour frais de détention. Ces frais seront payés lors de la reddition du criminel

mocy woyskowéy do przystawienia winowaycy na granicę, rozkaże w tém miejscu oddać go osobom, ze strony Mocarstwa wzywającego do przyjęcia zesłanym. Jeżeliby z iakichkolwiek bądź oznaków okazała się potrzeba arestowania osoby iakiéy z powodu, iż stósownie do przepisów art. 14. mogłoby odstawienie iéy być żądaném; natenczas nie czekając nawet wezwania, osoba taka powinna być arestowaną z rozkazu respective władz woyskowych lub cywilnych, które natychmiast zgłosić się powinny względem przystawienia onéy.

Artykuł 16.

Poczynając od dnia arestowania kryminalistów lub obwinionych, wzmiankowanych w artykule 14, płacono będzie za utrzymywanie każdego z nich na dzień po półtora złotego polskiego, tudzież codziennie po złotych

ou prévenu, et celle-ci sera accélérée autant que possible.

Article 17.

Ni les déserteurs, ni les criminels ou prévenus ne pourront de la part du Souverain qui les réclame, être poursuivis dans le pays de l'autre Souverain, soit par quelque acte de violence, ou d'autorité propre ou clandestinement. Il est en conséquence défendu, qu'un détachement militaire ou civil, quel qu'il soit, ou quelque émissaire secret passent la frontière des deux Etats.

Toute violation de territoire pareille sera suivie de l'arrestation et de la punition des coupables, là même, où cette violation aura été commise.

Si de la part de la Puissance réclamante, la poursuite d'un déserteur ou

dwa za kosztą aresztu. Koszta te płacone będą przy oddawaniu kryminalistów lub obwinionych, co ile możliwości powinno być przyspieszaném.

Artykuł 17.

Żaden zbieg, żaden kryminalista ani obwiniony nie będzie mógł być ze strony Monarchy żądającego zwrotu onegoż, ściganym w kraiu drugiego Monarchy, bądź to przez wyraźne zgwałcenie terytoryi, bądź przez inną iaką samowolność, bądź nawet i potajemnie. Nie wolno zatem będzie przechodzić granicy obudwóch krajów iakiemukolwiek oddziałowi, bądź wojskowemu, bądź cywilnemu, a nawet żadnemu potajemnemu posłańcowi.

Każde bowiem podobne zgwałcenie granicy, pociągnęłoby za sobą przytrzymanie i ukaranie winnych, zaraz w miejscu popełnionego zgwałcenia.

Jeżeli by ze strony rekwirującego

de plusieurs déserteurs, ou bien d'un ou de plusieurs criminels ou prévenus a été ordonnée, soit au moyen d'un détachement militaire ou civil, ou de quelque autre manière que ce soit, cette poursuite ne doit s'étendre que jusqu'à la frontière, qui sépare les deux Etats. C'est à ce point qu'il faut que le détachement s'arrête, et un seul homme passera la frontière. Celui-ci s'abstiendra de tout acte de violence ou d'autorité propre, et s'adressera à l'autorité militaire ou civile la plus proche, se légitimera en produisant les lettres requisitoires de ses Supérieures, et proposera la réclamation. Un tel individu sera accueilli avec les égards reçus, et il sera procédé en conséquence de la présente Convention.

Arti-

Mocarstwa, rozrządzoném było ściąganie iednego lub kilku zbiegów albo też iednego, lub kilku kryminalistów, lub obwinionych, czyli to za pomocą oddziału wojskowego lub cywilnego czyli innym iakimkolwiek bądź sposobem: takowe ściąganie nie będzie mogło rozciągać się, iak tylko do granicy oddzielaiący obydwia kraje. W tém bowiem miejscu oddział za stanowić się powinien i iednemu tylko człowiekowi wolno będzie przebyć granicę. Ten żadnego gwałtu ani samowolności pozwolić sobie nie może, i udawszysię do naybliższey władzy wojskowey lub cywilnéy, usprawiedliwi przybycie swoje, składając rekwirującą odezwę od swoiey zwierzchności daną i poda reklamacyą. Posłaniec taki przyiętym zostanie ze zwykłemi względami, poczem postąpiono będzie stósownie do niniejszey umowy.

Tom VI. Do Nru 23.

8

Article 18.

Il est défendu de part et d'autre, de recéler un déserteur ou bien un criminel ou prévenu, ou de le faire passer dans quelque contrée, province ou garnison éloignée, pour le soustraire à la réclamation.

Des peines de part et d'autre seront décernés contre les individus prévenus de ce genre de délit, et les autorités des deux Gouvernemens, auront soin de s'informer réciproquement pour leur mutuelle satisfaction, qu'il a été fait justice des contrevenans aux présentes dispositions. L'intérêt et l'équité des deux Gouvernemens, ainsi que les lois qu'ils ont adoptées, indiquent dans ce cas que la peine doit être proportionnée à la nature du délit, et aux circonstances particulières qui peuvent l'aggraver ou l'atténuer.

Artykuł 18.

Zabronioném będzie z obudwóch stron przechowywanie zbiegów, kryminalistów i obwinionych, tudzież przeprowadzenie onych w okolice, prowincye, lub garnizony odległe w celu zasłonięcia ich przed reklamacyą.

Opisane będą z obu stron kary przeciwko oskarżonym o podobny rodzaj przewinienia; władze obu Rządów wzajemnie uwiadomić będą siebie o wymierzony karze na wykraczających przeciwko niniejszemu postanowieniu. Dobro i znane zasady obudwóch Rządów, tudzież prawa przez nich przyjęte, upewniają że podobna kara będzie zastosowana do natury przewinienia i szczególnych jego okoliczności, które go zwiększyć lub pomniejszyć mogą.

Article 19.

Il est défendu de part et d'autre, d'acheter les chevaux, les selles, les armes et les habillemens d'un déserteur, ainsi que les effets quelconques qu'il a emportés. Il est de même défendu d'acheter les effets quelconques emportés par un criminel ou prévenu.

Tout ce qui a été acheté de cette manière, sera rendu gratis par l'acheteur, qui en restituera le prix, au cas que les chevaux, selles, armes, habillemens et effets susdits ne se trouvent plus chez-lui. L'acheteur sera encore soumis à une peine proportionnée, suivant les lois du pays.

Article 20.

Si la restitution d'un déserteur, d'un criminel ou d'un prévenu, ne se fait point

Artykuł 19.

Zabronioném będzie z obu stron nabywanie od zbiegów koni, siodeł, broni, mundurów, tudzież iakichkolwiek bądź rzeczy przez nich zabranych. Podobnież wzbronioném będzie, nabywanie iakichkolwiek bądź rzeczy od zbiegłego, kryminalisty lub obwinionego.

Wszystko bowiem tym sposobem kupione bezpłatnie oddaném będzie przez nabywcę, który nawet w przypadku nieznaydowania się już u niego koni, siodeł, broni, ubiórów, i wszelkich ruchomości wyż wspomnianych, obowiązany będzie wartość onych zapłacić. Kupuiący zaś takowe rzeczy, ukaranym nadto zostanie, stósownie do praw kraiowych.

Artykuł 20.

Jeżeliby odstawienie zbiega, kryminalisty, lub obwinionego, nie na-

dans un cas ou d'après cette convention elle devrait se faire, et que le dit individu, enrôlé contre la teneur de cette Convention ou non enrôlé, retourne par désertion ou par fuite dans le pays auquel il auroit dû être restitué, le Souverain du pays n'est pas tenu de le rendre.

Article 21.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent d'empêcher que les vagabonds ou criminels, qui devront être expulsés de leurs Etats, passent dans ceux de la Puissance co-signataire de la présente Convention, à moins que ces individus ne soient nés, ou n'aient eu leur dernier domicile dans les dits Etats. Mais même dans ces deux cas la Régence la plus proche des Etats respectifs en sera prévenue, avant l'ex-

stapilo w przypadku takim, w którym podług niniejszëj umowy, powinno było byđz uskuteczniönem, i ie- żeliby podobny zbieg, bądź wbrew ni- niejszëj umowie do służby wojskowëj zaciągniony, bądź do niëj nieprzyię- ty powrócił sam przez dezercyą lub ucieczkę do kraiu któremu wprzód winien był byđz wydany, naten- czas Monarcha kraiu tego nie będzie iuż obowiązany do iego wydania.

Artykuł 21.

Wysokie strony umawiające się nie dozwolą iżby włóczęgi lub krymina- liści z krajów ich wypędzić się maią- cy, przechodzili do krajów Mocarstwa współpodpisuiącego niniejszą umowę, wyiawszy ieden tylko przypadek, to iest gdyby takowi ludzie albo w nim zrodzeni byli, albo ostatnie zamieszka- nie swoje w nim mieli. Jednakże w obydwóch tych przypadkach, nay-

pulsion, elle indiquera l'endroit où la remise d'un tel individu devra s'effectuer, et cette remise devra être accompagnée de Pièces justificatives sur le lieu de naissance ou le dernier domicile de l'individu qu'on voudra transporter.

On ne pourra pas liquider de frais à l'occasion d'un tel transport, parcequ'il n'aura pas eu lieu à la suite d'une réquisition préalable.

Article 22.

Il s'entend de soi-même, et il est expressément stipulé par le présent Article, que cette Convention n'aura point d'effet rétroactif.

Les déserteurs qui ont déserté avant le terme fixé par le premier Article de

blizsza władza respective dwóch krajów przed uskutecznieniem wygnania uwiadomioną o nim zostanie, dla wskazania przez też miejsca w którym nastąpić ma oddanie takowego człowieka; przy oddawaniu tém zawsze potrzebném będzie złożenie dowodów świadczących o mieyscu urodzenia lub o ostatniém zamieszkaniu człowieka za granicę przeprowadzać się mającego.

Z powodu podobnego przeprowadzenia, żadne koszta nie będą mogły być liczone, a to dla tego iż takowe wydanie nie będzie skutkiem poprzedniczego wezwania.

Artykuł 22.

Rozumieć się ma i oprócz tego wyraźnie niniejszym artykułem się zapewnia, iż umowa ta niebędzie mogła mieć wstecznego działania.

Wszyscy zbiegowie, którzy ucie-

la présente Convention, et ceux auxquels ne s'appliqueroient pas les exceptions mentionnées dans les Articles suivans, ne seront pas rendus.

Quant aux criminels ou prévenus qui, d'après les principes établies à l'Article 14. seraient soumis à la réclamation et à la restitution, en tant que le délit criminel dont ils se seront rendus coupables, ou dont ils sont accusés ou prévenus, eût été commis après le terme fixé à l'Article premier de cette Convention, la restitution s'en fera de part et d'autre, quand même le dit délit criminel et leur fuite auraient eu lieu avant le dit terme.

Au reste, tous les différends qui pourraient avoir existé ou exister entre les Hautes Parties contractantes, au sujet de la désertion ou de l'enrôlement, jusqu'à l'époque de la signature de la présente

czkę swą dokonali przed dniem, w pierwszym artykule niniejszemy umowy, ustanowionym, tudzież ci wszyscy do którychby nie stósowały się wyłączenia w dalszych artykułach wyrażone, nie będą oddanymi.

Co zaś do kryminalistów lub obwinionych których odstawienie podług zasad w artykule 14tym ustanowionych może być żądaniem i powinno być dopełnionem, wzajemne ich wydanie nastąpić ma nie tylko w przypadku gdyby już po upłynieniu dnia w artykule 1wszym niniejszemy umowy ustanowionego, dopuścić się mieli kryminału lub o dopełnienie onegoż obwinieni byli, ale nawet i naówczas gdyby kryminał lub przestępstwo i ucieczkę wykonali jeszcze przed dniem wyżey pomienionym.

W reście wszelkie spory które pomiędzy obiema wysokimi umawiające-

Convention, sont, par cette Convention même, terminés et annulés.

Article 23.

La durée de la présente Convention est fixée à douze ans,

Article 24.

La teneur de cette Convention sera publiée dans les deux Etats et dans les Armées respectives des deux Souverains d'abord après l'échange des ratifications, afin que personne n'en ignore le contenu, et qu'à compter des termes exprimés, elle soit suivie et exécutée ponctuellement dans tous ses Articles.

Les Gouverneurs et Commandants de Provinces limitrophes, les Officiers Généraux et autres, les Autorités mili-

mi się stronami z powodu dezercyi i zaciągania do służby wojskowej, aż do chwili podpisania niniejszhey umowy zachodziły, lub ieszcze zachodzą, są załatwione i umorzone tąż samą umową.

Artykuł 23.

Ważność niniejszhey umowy, zakreśloną iest do lat dwunastu.

Artykuł 24.

Zaraz po nastąpieniu zamiany ratyfikacyów niniejszhey umowy, osnowa iéy ogłoszoną zostanie w kraiach i woyskach obu Monarchów, a to żeby wszyscy o niéy uwiadomieni byli i żeby poczynając od terminu rzeczownego ściśle zachowywaną i dopełnioną była we wszystkich swoich artykułach.

Gubernatorowie i dowodcy w prowincjach nadgranicznych, Jenerało-

taires et civiles respectives, les Régences et leurs subordonnés, seront instruits des stipulations de la présente Convention. Ils auront l'injonction de veiller à son exécution fidèle, et de lui donner à cet effet la plus grande publicité, dans leurs gouvernemens et dans les provinces confiées à leur surveillance respective. A quoi servent entr'autres les publications annuelles insérées dans les Gazettes des Résidences, et dans les feuilles officielles des Provinces.

Article 25.

Les ratifications de cette Convention seront échangées ici à Berlin, dans l'espace de six semaines, ou plutôt si faire se peut.

En foi de quoi nous les Plénipoten-

wie i inni Officerowie, władze wojskowe i cywilne obu stron, Regencye i urzędy im podwładne uwiadomione zostaną o warunkach niniejszey umowy. Zalecone im będzie czuwanie nad wierném oneyże wypełnieniem, tudzież naywyraźniejsze podanie onéy do wiadomości powszechnéy w Guberniach i prowincyach dozorowi ich powierzonych; do czego między innymi służyć może coroczne umieszczanie i ogłaszanie onéy w gazetach stolicy i dziennikach urzędowych prowincjonalnych.

Artykuł 25.

Zamiana ratyfikacyów niniejszey konwencyi nastąpi tu w Berlinie w przeciągu tygodni sześciu lub prędzey jeżeli byż może.

W dowód czego my obustronni Pełnomocnicy podpisaliśmy ją przy

tiaires respectifs l'avons signée, et
y avons apposé le sceau de nos armes.

Fait à Berlin le $\frac{18}{5}$ Mai 1816.

(Signé)

D'Alopeus. Fürst von *Hardenberg.*

(L. S.)

(L. S.)

wyciśnieniu herbownych pieczęci Na-
szych.

Działo się w Berlinie dnia $\frac{18}{5}$ Ma-
ia 1816 roku.

(podpisano)

D' Alopeus. Xiążę *Hardenberg.*

(L. S.)

(L. S.)

ARTICLES ADDITIONNELS
de la Convention de Cartel,
conclue entre la Russie et la
Prusse, le $\frac{15}{25}$ Mai 1816, signés
à Berlin le $\frac{24. \text{ Mars}}{5. \text{ Avril}}$ et ratifiés
le 1. Mai 1817.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les
Russies et Sa Majesté le Roi de Prusse
ayant résolu, après la ratification de la
Convention de Cartel du $\frac{15}{25}$ Mai 1816,
de modifier les articles 11, 12 et 16
dont l'application pourrait amener des
difficultés contraires à Leurs intentions
mutuelles, les Plénipotentiaires sous-
signés sont convenus des Articles addi-
tionnels suivans, relatifs à l'enquête
des délits de violation de territoire et
aux frais d'entretien des déserteurs, et

ARTYKUŁY DODATKOWE
Do Konwencyi Kartelowey,
między Rosyą a Prussami,
zawartéy dnia $\frac{15}{25}$ Maia 1816
podpisane w Berlinie dnia
 $\frac{24. \text{ Marca}}{5. \text{ Kwietnia}}$ 1817, ratyfikowane
dnia 1. Maia 1817 roku.

Nayiaśniejszy Cesarz wszech Ros-
syy i Nayiaśniejszy Król Pruski posta-
nowiwszy po ratyfikacyi Konwencyi
Kartelowéy z dnia $\frac{15}{25}$ Maia 1816 ro-
ku zmodyfikować artykuły 11. 12 i 16
których zastosowanie mogłoby dać po-
wód do trudności zamiarom umawiają-
cych się stron przeciwnych: przeto ni-
żej podpisani Pełnomocnicy zgodzili
się na następujące artykuły dodatko-
we względem śledztwa o zgwałcenie
granic i kosztów utrzymania zbiegów,

qui par conséquent seront substitués aux articles sus-mentionnés.

Article 1.

Tout individu arrêté dans le pays même où il aura commis une violation de territoire, sera traduit devant le Tribunal le plus proche de ce pays, chargé de l'information des délits militaires.

Article 2.

Le dit Tribunal examinera le fait, entendra les témoins, et amènera les Actes au point que la sentence puisse être prononcée. Ces actes seront transmis ensuite au Général en chef des troupes dont dépend le coupable, aux fins de faire prononcer la sentence conformément aux lois de chaque pays. La sentence sera communiquée au Tribunal chargé de l'information, qui la publiera au prévenu retenu par lui aux arrêts jusqu'à cette époque.

Selon la teneur de cette sentence, le

które to artykuły dodatkowe miejsce wyżej wymienionych artykułów zastąpić maia.

Artykuł 1.

Każdy schwytany w kraju którego Territorium zgwałcił, będzie oddany pod sąd krajowy naybliższy, do którego śledzenie przestępstw wojskowych należy.

Artykuł 2.

Tenże sąd rozpozna czyn, wysłucha świadków, i rzecz całą do tego stopnia doprowadzi, aby wyrok mógł być wydanym. Akta takowe przesłane będą Generalowi naczelnie dowodzącemu wojskiem do którego przestępny należy, dla dania wyroku podług praw respective każdego kraju. Wyrok komunikowany być ma sądowi który śledztwo wyprowadzał, dla ogłoszenia go oskarzonemu, w areście tegoż sądu aż do téj epoki zostaiące-

prévenu sera de suite mis en liberté ou délivré à l'Autorité de l'autre Etat la plus voisine, pour lui faire subir la peine infligée.

Article 3.

L'information du procès aura lieu sans interruption, et devra être accélérée le plus que possible. Si le Tribunal chargé de prononcer la sentence, demande auparavant des éclaircissemens ultérieure, ces éclaircissemens seront fournis à la réquisition du dit Tribunal par l'Autorité chargée de l'information du délit.

Article 4.

Au lieu du prix fixé dans l'Art: 12 de la Convention de Cartel, il a été convenu que les frais d'entretien pour tout déserteur, seront acquittés à raison de deux gros courant de Prusse, ou quinze gros de Pologne. Les autres déterminations restent telles qu'elles ont été stipulées dans le dit Article.

mu. Stosownie do osnovy wyroku oskarżony będzie albo natychmiast na wolność wypuszczonym, albo władzy naybliższey drugiego kraiu dla wykonania kary oddanym.

Artykuł 3.

Sledztwo prowadzone bez przerwy, i ile bydz może przyspieszoném bydz ma. Jeżeliby sąd mający wyrokować zażądał poprzednio udzielenia mu dalszych objaśnień, takowe objaśnienia dostarczone bydz mają na żądanie tegoż sądu przez władzę któręysledztwo przestępstwa było poruczoném.

Artykuł 4.

Zamiast ceny w artyk. 12tym ustanowionę, ugodzono się, iż koszt utrzymania zbiega płacone będą rachuiąc od każdego po dwa dobre grosze Pruskie czyli po piętnaście groszy Polskich. Inne rozporządzenia tegoż artykułu zostaią w swęymocy.

Article 5.

A compter du jour de l'arrestation d'un criminel ou prévenu, qualifié d'après l'Article 14, il sera payé par jour pour son entretien deux gros courant de Prusse, ou quinze gros de Pologne, et trois gros courant de Prusse, ou vingt deux gros et demi de Pologne, par jour, pour frais de détention. Ces frais seront payés lors de la reddition du criminel ou prévenu. Cet article est substitué à l'Article 16 de la Convention de Cartel.

Ces articles additionnels auront la même force et valeur, comme s'ils étoient insérés mot-à-mot dans la Convention de Cartel, et les Autorités respectives des deux Gouvernemens s'y conformeront exactement.

Ils seront de plus annexés à la dite Convention et ratifiés séparément, et les ratifications en seront échangées

Artykuł 5.

Rachuiąc od dnia przyaresztowania zbrodniarza lub obwinionego w artykule 14tym opisanego, płaconém bydź ma za utrzymanie iego, dziennie po dwa dobre grosze Pruskie czyli 15. groszy Polskich, zaś trzy dobre grosze Pruskie czyli 22 i pół groszy Polskich dziennie za koszta uwięzienia. Koszta te płacone będą w czasie oddawania kryminalisty lub oskarżonego. Artykuł niniejszy ma zastąpić miejsce artykułu 16go Konwencji Kartelowej.

Powyższe artykuły dodatkowo mieć będą moc i ważność iak gdyby były dosłownie umieszczone w konwencji kartelowej, i władze właściwe obydwóch Rządów ściśle do nich stosować się mają.

Nadto też artykuły dołączone będą do rzeczony Konwencji i oddzielnie

dans six semaines, ou plutôt si faire se peut.

En foi de quoi les Plénipotentiaires les ont signés en double expédition, et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Berlin, le vingt quatre Mars l'an mil
cinq Avril huit cent dix-sept.

(Signé)

D' Alopeus. Le Prince de Hardenberg.

(L. S.)

(L. S.)

ratyfikowane; zamiana zaś ratyfikacyi w przeciągu sześciu niedziel lub prędzéz nastąpi.

W dowód tego Pełnomocnicy Akt niniejszy w podwóynym exemplarzu podpisali i pieczęcią herbową stwierdzili.

Dań w Berlinie dnia 24 Marca 1817
5 Kwietnia

(podpisano) *D' Alopeus.*

(L. S.)

Xiaże Hardenberg.

(L. S.)

CONVENTION

pour la démarcation définitive
entre la Prusse et le Royaume
de Pologne, signée à Berlin le
30. Octobre
11. Novembre 1817 et ratifiée le 29.
Décembre 1817.

*Au nom de la très-Sainte et indi-
visible Trinité.*

L'article 1. du traité conclu à Vien-
ne le 21. Avril
3. Mai. 1815 ayant présenté des
difficultés dans son application, les Hau-
tes Parties contractantes se sont déci-
dées à les lever à l'amiable par une
convention séparée. Elles ont muni à
cet effet de leurs pleins pouvoirs, savoir:
Sa Majesté l'Empereur de toutes les
Russies Roi de Pologne, le Sieur David

KONWENCYA.

Ostatecznego rozgraniczenia
między Prussami a Króle-
stwem Polskiem podpisana w
Berlinie dnia 30. Października
11. Listopada 1817
i ratyfikowana dnia 29. Gru-
dnia 1817.

*W imieniu przenajświętszey i nie-
rozdzielney Trócy.*

Gdy zastosowanie artykułu pier-
wszego Traktatu w Wiedniu dnia
21. Kwietnia
3. Maia 1815 zawartego doznało tru-
dności, przeto wysokie Strony kontra-
ktujące postanowiwszy takowe w spo-
sób przyjacielski osobną konwencją
usunąć, opatrzyły w należyte Pełno-
mocnictwa: Najjaśniejszy Cesarz
Wszech Rossyi Król Polski, Pana Da-

d'Alopeus, Son Conseiller privé, Chambellan actuel, Envoyé extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi de Prusse, Chevalier de l'Ordre de St. Alexandre-Newski, Grand-Croix de celui de St. Vladimir de la seconde classe, Chevalier de l'Ordre de Ste. Anne de la première et Grand-Croix de l'Ordre Royal de la Légion d'honneur de France, et le Sieur Frédéric Auguste d'Auvray, Lieutenant Général de Ses armées, Chevalier de l'Ordre de St. Alexandre-Newski, Grand-Croix de celui de St. Vladimir de la seconde classe, Chevalier de l'Ordre Militaire de St. Georges de la troisième, de Ste. Anne de la première, de l'aigle rouge de Prusse de la première classe, de l'Ordre pour le mérite de Prusse, de Marie Thérèse d'Autriche, et Commandeur de l'Ordre Militaire de Bade; et Sa Majesté le Roi de Prusse

wida d'Alopeus swego tajnego Radcę i aktualnego Szambelana, Posła nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Najjaśniejszym Królu Imci Pruskim, Kawalera Orderu S. Alexandra Newskiego, Wielkiego Krzyża Orderu S. Włodzimierza drugiey klasy, Kawalera Orderu S. Anny pierwszey klasy, Wielkiego Krzyża Orderu Królewskiego Legii honorowey, i Pana Frederyka Augusta d'Auvray, Generała Porucznika swych armiy, Kawalera Orderu S. Alexandra Newskiego, Wielkiego Krzyża Orderu S. Włodzimierza drugiey klasy, Kawalera Orderu Woyskowego S. Jerzego trzeciéy klasy, S. Anny, I. Orła Czerwonego Pruskiego pierwszey klasy, Orderu zasługi Pruskiego, Maryi Teresy Austryackiego i Komandora Orderu Woyskowego Badeńskiego; a Najjaśniejszy Król Imci Pruski Wiel-

Grand-Duc de Posen, le Sieur Prince de Hardenberg, Son Chancelier d'Etat, Chevalier des Grands Ordres de l'aigle noire, de l'aigle rouge, de celui de St. Jean de Jérusalem, et de la Croix de fer de Prusse; de ceux de Ste André, de St. Alexandre Newski et de St. Anne de la première classe, de Russie; Grand Croix de l'ordre Royal de St. Etienne de Hongrie, Grand ordre de la Légion d'honneur, Grand-Croix de l'ordre de Charles III. d'Espagne, de celui de St. Hubert de Bavière, de l'ordre suprême de l'Annonciade de Sardaigne, Chevalier de l'ordre des Séraphins de Suède, de celui de l'Eléphant de Danemarck, de l'aigle d'Or de Wurtemberg, Grand-Croix de l'ordre des Guelphes de Hannover, du faucon blanc de Saxe-Weimar, de l'ordre Constantinien Angélique, de St. Georges de Parme et de plusieurs autres; lesquels après

avoir

ki Xiąże Poznański; Xięcia Hardenberg Kanclerza swego Stanu, Kawalera Orderów Orła Czarnego, Czerwonego, Orderu S. Jana Jerozolimskiego i Krzyża żelaznego Pruskiego, Orderów Rossyyskich S. Andrzeja, S. Alexandra Newskiego, S. Anny I. klasy, Wielkiego Krzyża Orderu Węgierskiego, S. Stefana, Wielkiéy Wstęgi Legii honorowéy, Wielkiego Krzyża Orderu Hiszpańskiego Karola III. S. Huberta Bawarskiego, naywyższego Orderu Anuncyady Sardynskiego, Kawalera Orderu Szweckiego Serafinów, Orderu Duńskiego Słonia, Orła złotego Wirtemberskiego, Wielkiego Krzyża Orderu Hanowerskiego Gwelfów, Sasko Weymarskiego białego Sokoła, Orderu Konstantyńskiego Anielskiego, S. Jerzego Parmeńskiego, i wielu innych; którzy zamienwszy swoje pełnomocnictwa za wa-

avoir échangé leurs pleins-pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivans:

Article 1.

En partant de la frontière de la Prusse orientale près de Neuhoff, le premier poteau sera placé à la redoute Suédoise, d'où l'on suivra la frontière de la Prusse occidentale jusqu'au point où elle touche la rivière de Drevenz, telle qu'elle a subsisté depuis 1777 jusqu'à la paix de Tilsit. De ce point, le Thalweg de la Drevenz fera la frontière jusqu'à Leibitz. Polnisch-Leibitz sur la rive gauche de la Drevenz reste au Royaume de Pologne, Deutsch-Leibitz sur la rive droite de cette rivière appartiendra, comme par le passé, à la Prusse occidentale. Quant aux moulins situés sur la Drevenz entre ces deux villages, l'état de possession de 1777 est rétabli. De Leibitz, la

žne i w przyzwoitéy formie uznane, zgodzili się na następujące artykuły.

Artykuł 1.

Poczynając od Granicy Prus Wschodnich przy Neuhoff, pierwszy słup postawiony będzie przy reducie Szwedzkiéy, skąd linia iść będzie granicą Pruss zachodnich aż do punktu, w którym przytyka do rzeki Drwency, taką, iaką była od roku 1777 aż do pokoju Tylżyckiego. Od tego punktu, Thalweg Drwency stanowić będzie granice aż do Leibitz. Polnisch Leibitz, na lewym brzegu Drwency pozostaie przy Królestwie Polskim, Deütsch Leibitz na prawym brzegu teyże rzeki należyć będzie iak wprzód do Pruss zachodnich. Co do młynów znajdujących się na rzece Drwency, między temi dwiema wsiami, posiadanie ich przywraca się w

frontière sera dirigée en sorte que Gomowo, Nowa-wies, Kompania, Griftowo, Grabowiec et Silno, avec leurs banlieues, restent à la Prusse, tandis que Pustelnick, Opalniewo, Wrotyny, Obory, Smolniki, Lipowiec et Osiek, avec leurs banlieues, demeurent au Royaume de Pologne.

A partir du point sur la rive droite de la Vistule, où touche la frontière entre les banlieues de Silno et Osiek, jusqu'au point sur la rive gauche de la Vistule où tombe le Ruisseau Tonzyna (Kuf sur la carte de Gilly) il sera tiré une ligne droite à travers le lit de ce fleuve: toutes les Parties et fîles de la Vistule, au Nord de cette ligne, appartiendront à la Prusse, comme celles au Sud de la dite ligne resteront au Royaume de Pologne.

tym stanie w iakim było w r. 1777. Od Leibitz, granica prowadzona będzie tym sposobem: że Gomowo, Nowawieś, Kompania, Griftowo, Grabowiec i Silno z swemi obwodami (banlieues) pozostaia przy Prusach; zaś Pustelnick, Opalniewo, Wrotyny, Obory, Smolniki, Lipowiec i Osiek z swemi obwodami (banlieues) należą do Królestwa Polskiego.

Idąc od punktu na prawym brzegu Wisły, gdzie dotyka granica między Obwodami (banlieues) Silna i Osieka, aż do punktu na lewym brzegu Wisły, gdzie wpada strumień Tonzyna (Kuf na karcie Gillego); poprowadzona będzie linia prosta środkiem łożyska téy rzeki: wszystkie części i kempy Wisły położone na stronie północnéy téy linii, należyć maia do Prus; znajdujące się zaś na stronie południowéy téyże linii, do Królestwa Polskiego przypadną.

La frontière remonte ensuite la Tonzyna jusqu'à l'endroit où l'ancienne frontière du district de la Netze touche ce Ruisseau entre Neugrabia et Gościeiewo. De ce point d'intersection entre la frontière du district de la Netze et la Tonzyna, la frontière suit l'ancienne limite de ce même district, telle qu'elle a été réglée en 1776, jusqu'à Młecze-Holld^{er} situé sur le lac près du bourg de Wonczyn.

Du milieu de ce lac la frontière ira en partageant les eaux ou leurs communications jusque vis-a-vis du Village (Rzymachowo) Polanowo, près de Powidz dans le lac de ce nom: Młecze-Holld^{er}, Suszowe, Szydłowice, Smolniki, Kunkolewo, Rusin-Holld^{er} et Werder-Holld^{er}, Ulta Powidzka, Przybrodzyń, Powidz, Polanowo et Rzymachowo appartiendront à la

Następnie, granica prowadzoną będzie w górę strumienia Tonzyna, aż do miejsca gdzie dawna granica Powiatu Noteckiego dotyka się strumienia między Neugrabia i Gościeiewo. Z tego punktu przecięcia między granicą Powiatu Noteckiego i Tonzyną, linia prowadzoną będzie dawną granicą tegoż Powiatu, tak iak była ustanowiona r. 1776, aż do Młecz Holld^{er} położonego na ieżiorze przy miasteczku Wonczyn.

Od środka tego ieżiora, granica iść będzie dzieląc wody lub ich komunikacye aż naprzeciw wsi (Rzymachowo) Polanowo w bliskości Powidza na ieżiorze tegoż imienia: Młecz Holld^{er}, Suszowe, Szydłowice, Smolniki, Kunkolewo, Russin Holld^{er} i Werder Holld^{er}, Ulta Powidzka, Przybrodzyń, Powidz, Polanowo i Rzymachowo, należyć będą do Prus; zaś

Prusse; et Kownaty (Kornaty) Mrówki-Holl^{der}, Świetne (Swinki) Tremby Holl^{der}, Gościńczyk, Kania, Kiers ou Stude, Korowo et Kosewo demeureront au Royaume de Pologne.

Depuis le lac de Powidz jusqu'à la Warta, la frontière est fixée de manière que Studzienice, Chochowo, Niezgoda-Holl^{der} Ciosna, Pietrowice, Słupce, Wierzbocice, Cionżyn, Pietrzykowo, Rataie, Dłuskowo, Peisern (Pyzdry), et Tarnowo tombent à la Pologne, et Radłowo ou Szemberowo, Babińskie-Holl^{der}, Babin, Słomczyce, Lenzcez-Holl^{der}, Strzałkowo, Poruszewko, Skarboszewo, Chwalibogo, Golenczewo, Szamarzewo, Borkowo, Borzykowo, Libobry, Cieśle wielkie, Cieśle małe, Splowie et Wodziwko tombent à la Prusse.

Depuis le confluent de la Prosna et de la Wartha, cette dernière rivière,

Kownaty (Kornaty) Mrówki Holl^{der}, Świetne (Świnki), Trenby Holl^{der}, Gościńczyk, Kania, Kiers albo Stude, Korowo i Kosewo zostaną przy Królestwie Polskiem.

Od izeiora Powidzkiego aż do Warty, granica iest w ten sposób ustanowiona, że Studzienice, Chochowo, Niezgoda Holl^{der}, Ciosna, Pietrowice, Słupce, Wierzbocice Ciałyn, Pietrzykowo, Rataie, Dłuskowo, Peisern (Pyzdry) i Tarnowo odpadaia do Polski; a Radłowo albo Szemberowo, Babińskie Holl^{der}, Babin, Słomczyce, Lenzcez Holl^{der}, Strzałkowo, Poruszewko, Skarboszewo, Chwalibogo, Gołenczewo, Szamarzewo, Borkowo, Borzykowo, Libory, Cieśle wielkie, Cieśle małe, Splowie i Wodziwko przypadaia do Prus.

Od punktu w którym się Prosna łączy z Wartą, ta ostatnia rzeka idąc za iéy bie,

en la descendant, appartiendra avec ses deux rives à la Prusse, quand même la banlieue de Tarnowo s'étendrait dans la même direction.

Depuis l'embouchure de la Prosna dans la Wartha, la frontière remonte le cours de la Prosna jusqu'à l'extrémité septentrionale du territoire de Kościelna-wieś (Kirchdorff). De ce point, la frontière passe entre Podlesie, Głuski et Kościelna-wieś, entre Trkusów, Baczków et Biskupice, entre Podkoce, Monczniki et Szczypierno, entre Węgry, Cholów et Sulisławice, enfin entre Osiek et Żydów où elle rejoint la Prosna; Podlesie, Głuski, Trkusów, Baczków, Podkoce, Monczniki, Węgry, Cholów et Osiek appartiendront à la Prusse; et Kościelna-wieś, Biskupice, Szczypierno, Sulisławice et Żydów appartiendront au Royaume de Pologne.

giem, należeć będzie z obudwoma brzegami swemi do Prus, chociażby Obwód (Banlieue) Tarnowo, w tymże samym kierunku miał się rozciągnąć.

Od uścia Prosny w Wartę, granica prowadzoną będzie w górę rzeki Prosny aż do punktu najodleglejszego territorium wsi kościelnéy (Kirchdorff). Od tego punktu granica przechodzi między Podlesie, Głuski i Kościelnawieś, między Trkusów, Baczków i Biskupice, między Podkoce, Mączniki i Szczypierno, między Węgry, Cholów i Sulisławice, nakoniec między Osiek i Żydowem gdzie się schodzi z Prośną. Podlesie, Głuski, Trkusów, Baczków, Podkoce, Mączniki, Węgry, Cholów i Osiek należeć będą do Prus; a Kościelna-wieś, Biskupice, Szczypierno, Sulisławice i Żydów, należeć będą do Królestwa Polskiego.

La frontière continuera de-là à remonter le cours de la Prosna jusqu'au point où elle atteint les frontières de la Silésie près du Village de Gola.

Article 2.

Partout où la frontière ci-dessus marquée est formée par une Rivière, le Thalweg de l'eau marquera les limites entre les deux Etats, d'après la teneur du traité de Vienne du ^{21. Avril}_{3. Mai} 1815, mais là où manque cette indication, les frontières territoriales feront les limites en tant, qu'une exception n'est pas mentionnée expressément à l'article 1.

Article 3.

La stipulation de l'article précédent ne pourra cependant s'étendre aux villes, villages et possessions que partage la Tonzyna (Kuf sur la carte de Gilly) et il est convenu que dans ce cas, comme aussi dans celui où les frontières territoriales feront les limi-

Linia Demarkacyyna ciągnąć się będzie stamtąd idąc w górę rzeki Prosny, aż do punktu w którym dotyka granic Szląska w bliskości wsi Gola.

Artykuł 2.

Wszędzie gdzie granicę powyżęj oznaczoną stanowi rzeka, Thalweg wody oznaczać będzie granicę pomiędzy dwoma kraiami, według brzmienia Traktatu Wiedeńskiego ^{21 Kwietnia}_{3 Maja} 1815. lecz tam gdzie téy skazówki brakuje, granice miejscowe stanowić będą granice kraju o tyle, o ile nie zaszedł wyraźny wyjątek w artykule 1.

Artykuł 3.

Jednakowoż ustanowienie artykułu poprzedzającego nie będzie się mogło rościagać do miast, wsiów i posiadłości, które rozdziela Tonzyna (Kuf na karcie Gillego); i zgodzono się, że w tym przypadku iako też i w owym gdzie granice miejscowe sta-

tes, les dépendances contiguës d'une propriété suivront le sort de leur Chef-lieu.

Article 4.

Sont compris sous la dénomination de dépendance, les fermes (Vorwerk) du même nom, les bergeries, les cabarets isolés, les Hollenders (collons) portant le nom du chef-lieu, les maisons et établissemens des gardes-forestiers et des gardes-champêtres, les tuileries ou briqueries, les verreries, les goudronneries, les papetteries et les moulins, tous portant le nom du chef-lieu, et dont les frontières sont en contact avec lui. Les fermes (Vorwerk) ainsi que les villages quelconques ayant un nom à eux, quoiqu'appartenant au même propriétaire, sont expressément exemptés de la cathégorie des dépendances.

nowić będą linię demarkacyyną, przyległości stykaiące się z główną własnością, należć będą do tego kraju, do którego taż główna własność odpadła.

Artykuł 4.

Pod tytułem przyległości obeymują się folwarki (Vorwerk) tegoż samego nazwiska, owczarnie, karczmy odosobnione, Hollendry (Collons) noszące nazwisko główny własności, domy i osady gaiowych (gardes forestiers) oraz polowych (gardes champêtres), cegielnie, huty szklane, smolarnie, papiernie i młyny, o ile noszą nazwisko główne własności a których granice z nią się stykaią. Folwarki (Vorwerk) iako też wszelkie wsie maiące własne nazwisko, chociaż należące do tegoż samego właściciela, wyymuią się wyraźnie z pod Kate-goryi przyległości.

Article 5.

Les dépendances détachées seront remises à la Puissance dans le territoire de laquelle elles sont enclavées.

Article 6.

S'il existait un doute pour un Chef-lieu qui ne pût être levé par les articles précédents, il sera tiré une ligne droite entre les deux endroits les plus proches le long de la frontière, dont la possession n'est pas douteuse, et l'endroit en litige passera, d'après les principes ci-dessus établis, à la puissance du côté de laquelle la ligne l'aura délimité.

Article 7.

Les forêts et paturages seront réunis aux Chefs-lieux auxquels ils appartiennent en propriété, en cas qu'ils se trouvent en contiguïté d'après le cadastre

Artykuł 5.

Przyległości odrębne oddane będą Rządowi Państwa do którego zajęte zostaną.

Artykuł 6.

Jeżeli by zachodziła jakowa wątpliwość względem głównego miejsca, niemogąca być rozwiązana przez poprzednicze artykuły; na ten czas poprowadzoną będzie wzdłuż granicy linia prosta pomiędzy dwoma miejscami najbliższymi, których posiadanie nie jest wątpliwem, a miejsce sporne przejdzie podług powyższego pravidła pod panowanie tego Rządu, na którego stronę tą linia odgraniczone zostanie.

Artykuł 7.

Lasy i pastwiska będą przyłączone do głównego miejsca którego są własnością, jeżeli się z nim stykaia

dastre fait pendant et après l'année 1807.

Article 8.

Les forêts et paturages appartenants à une ville, bourg, village, hameau, ou ferme (Vorwerk) en contiguïté avec eux, feront partie de leurs dépendances, sur le sort desquelles il a été statué à l'article 3.

Article 9.

Les forêts et paturages formant la propriété commune d'une seigneurie ou d'un domaine de la couronne avec lesquels ils sont en contiguïté, et qui se trouveraient partagés sur la ligne de la frontière, seront répartis en raison de l'impôt foncier que payent les endroits échus respectivement, soit à la Prusse, soit à la Pologne, d'après le cadastre de 1807.

Article 10.

Les stipulations ci-dessus mention-

podług Kadastru sporządzonego w roku 1807 i późniéy.

Artykuł 8.

Lasy i pastwiska należące do miasta, miasteczka, wsi, wioski (hameau) albo folwarku (Vorwerk) do których przytykaia, uważane będą iako ich przyległości względem których stanowi artykuł 3.

Artykuł 9.

Lasy i pastwiska stanowiące zwyczajną własność którego Dominium lub Dóbr Koronnych z którymi się stykaia, a któreby linia graniczna przedzielała, będą przyznawane w stosunku do wysokości podatków iakie odpadłe miejsca respective opłacaia, bądź Prusom bądź Polsce, wedle Kadastru r. 1807.

Artykuł 10.

Ustanowienia powyżéy wyrażone

nées, ne sont pas applicables aux anciennes limites, qui par la présente convention seront rétablies purement et simplement, sans le moindre changement.

Article 11.

D'abord après la ratification de la présente convention, la Commission désignée pour le travail de la démarcation, se rendra sur les lieux pour placer les poteaux sur la frontière et en lever la carte, ainsi que l'établit l'article 41. du traité signé à Vienne le 21. Avril
5. Mai 1815.

Article 12.

Il sera nommé une Commission d'experts, pour juger si la Drewenz est susceptible d'une navigation. Dans ce cas, l'écluse de Leibitz sera supprimée, ou bien il sera creusé à frais communs un canal de navigation pour tourner l'écluse. Dans le cas contraire,

nie mogą być stosowane do dawnych granic, które w skutek niniejszhey umowy, bez żadney iakieykolwiek bądź zmiany przywrócone będą.

Artykuł 11.

Zaraz po ratyfikacyi niniejszhey Konwencyi, Kommissya wyznaczona do rozgraniczenia uda się na miejsce dla stawiania słupów na linii granicznej, i mapę onę sporządzi stosownie do postanowień artykułu XLI. traktatu Wiedeńskiego z dnia 21 Kwietnia
5 Maja r. 1815.

Artykuł 12.

Wyznaczoną zostanie Kommissya złożona z biegłych, w celu uznania czyli Drwęca może być rzeką spławną. W tym razie, szluza w Leibitz będzie zniesioną, lub też dla ominienia szluzu, kanał do spławu wspólnym kosztem wykopany zostanie. W prze-

l'écluse sera entretenue aux frais des Hautes Parties contractantes.

Article 13.

Immédiatement après l'échange des ratifications de la présente convention, et au plus tard quatre semaines à dater de cet échange, les troupes et employés d'une des Hautes Parties contractantes, qui occupent les districts échus à l'autre, les évacueront de suite.

Article 14.

Les titres domaniaux, archives et autres documens publics et particuliers qui assurent la propriété, seront remis dans l'espace de trois mois aux commissaires du Gouvernement auquel ils reviennent, et qu'on désignera pour cet effet.

Article 15.

Toutes les recrues, que l'une des

ciwnym przypadku, szluzą utrzymwaną bydź ma kosztem wysokich Stron kontraktujących.

Artykuł 13.

Zaraz po zamianie ratyfikacyów niniejszney konwencyi, a naydaléy w cztery tygodnie od dnia zamiany, woyska i urzędnicy iednéy z stron kontraktujących, zajmujący Powiaty odstąpione drugiey, natychmiast z takowych ustapia.

Artykuł 14.

Tytuły dominialne (les titres domaniaux), archiwa i inne dokumenta publiczne i prywatne, zapewniające własność, oddane będą w przeciągu trzech miesięcy mającym się w tym celu wyznaczyć Kommissarzom tego Rządu do którego należą.

Artykuł 15.

Wszyscy rekruci, którychby ie-

puissances contractantes aura levées dans le territoire de l'autre, tel qu'il sera délimité, après la conclusion de la présente convention, seront renvoyées dans leurs foyers, dans le terme de trois mois après l'échange des ratifications,

Article 16.

Le bureau des postes frontières Prussiennes, qui se trouve actuellement à Słupce, sera transféré à Strzałkowo où on établira dans la suite la poste frontière de Prusse,

Article 17.

La présente convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées dans l'espace de deux mois, ou plutôt, si faire se peut.

En foi de quoi les Plénipotentiai-

dno z Mocarstw umawiających się wybrało w części kraju, stosownie do niniejszego układu drugiemu Mocarstwu odstąpić się mającý; będą odsłani do swoich domów w terminie trzechmiesięcznym po zamianie ratyfikacyi.

Artykuł 16.

Bióro Poczł nadgranicznych Pruskich teraz w Słupcach będące, zostanie przeniesionem do Strzałkowa, gdzie następnie ustanowioną będzie Poczta nadgraniczna Pruska,

Artykuł 17.

Niniejsza konwencya ratyfikowaną będzie i ratyfikacye onéy w przeciągu dwóch miesięcy, lub prędzý jeżeli byđź może, wymienione zostaną.

Dla większý wiary, Pełnomocni-

res respectifs l' ont signé et y ont
apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Berlin le trente Octobre
onze Novembre
l'an de grâce mil huit dix-sept.

(signé)

D.d'Alopeus. le Prince de Hardenberg.

(L. S.)

(L. S.)

F. d'Auvray.

(L. S.)

Pour copie conforme

(signé) F. d'Auvray.

cy zobopolni, akt takowy, przy wyci-
śnieniu pieczęci herbownych, podpisali.

Dan w Berlinie dnia trzydziestego Października
iedenastego Listopada
roku Pańskiego 1817.

Articles séparés.

Article 1.

Les droits de souveraineté et de possession, exercés par la Prusse sur le bailliage de Jemielin et ses dépendances, sont reconnus.

Article 2.

La Prusse ne consent à la cession du village de Kościelna-wieś, (Kirchdorff) dans les environs de Kalisz, qu' à condition qu'on abandonnera aux créanciers Prussiens des capitaux placés en hypothèque sur le dit village, d'opter: s'ils veulent conserver leur droit d'hypothèque tel qu'il existe maintenant, ou bien s'ils préfèrent d'être remboursés en obligations de la banque Prussienne par le gouvernement Russe-Polonais, contre cession de leurs droits à l'époque de la remise du dit village.

Artykuły oddzielne

Artykuł 1.

Prawa samowładności i posiadania służące Prusom względnie Jemielina i iego przyległości, są ninieyszém uznane.

Artykuł 2.

Prusy pod tym tylko warunkiem ustępują wsi Kościelna-wieś (Kirchdorff) zwanéy w okolicy Kalisza, iż zostawionym będzie Pruskim wierzycielom kapitałów na pomienionéy wsi hipotekowanych wybor: czyli życzą sobie pozostać przy prawach hipotecznych iakie im teraz służą, lub też czy przekładają, aby im wierzytelność ich przez Rząd Rossyysko-Polski w obligacjach bankowych Pruskich, za ustąpieniem praw iakie im w Epoce oddania teyże wsi służyły, spłaconemi zostały.

Messieurs les Plénipotentiaires Russes acceptent cette condition.

Article 3.

Les présents articles séparés seront ratifiés, et les ratifications en seront échangées en même temps avec la convention de ce jour.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs les ont signés et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Berlin, le ^{trente Octobre}_{onze Novembre} l'an de grâce mil huit cent dix-sept.

(signé)

d'Alopeus. le Prince de Hardenberg

(L. S.)

(L. S.)

F. D'Auvray

(L. S.)

Pour copie conforme

(signé) F. D'Auvray

Panowie Pełnomocnicy Rossyyscy przyymują takowy warunek.

Artykuł 3.

Niniejsze artykuły oddzielne, będą ratyfikowane i ratyfikacye onych w tymże samym czasie co i Konwencya z dnia dzisiejszego, wymienione zostaną.

W dowód czego, Pełnomocnicy zobopólni, takowe przy wyciśnieniu herbowej pieczęci podpisali.

Dan w Berlinie dnia ^{30 Października}_{11 Listopada} roku 1817.

Niniejsza Konwencya wraz z artykułami oddzielnymi ratyfikowana przez N. Cesarza Wszech Rosyi Króla Polskiego w Moskwie dnia 29. Grudnia 1817 i ratyfikacye onę wymienione zostały w Berlinie dnia 18. Lutego 1818 r.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu, względnie opłat celnych, iakie od sukien, płócien i skór Polsko Pruskich pobierane przy wchodzie do kraiu Królestwa Polskiego bywaia, zważaiąc iż Rząd Królewsko Pruski taryffę swą transytową z dnia 5. Maia 1817 nazad do mocy swéy zwraca, i podług niéy pobór podatku

datku transytowego urzadz, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu w ustanowieniu poboru cła iakie od sukien, płócien i skór Polsko-Pruskich pobierane bydź maia, stosować się ma do Konwencyi Warszawskiéy, a mianowicie do § 1. i 2. pierwszego numeru układów dodatkowych, tutaj załączaiącego się, i przepis powyższym układem objęty, do skutku niezwłocznie przywiedzie.

Artykuł 2.

W stosunku do wymienionego dopiero ustanowienia, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, nietylko wszystkim komorom celnym oznaymi i polecie ściśle zastosowanie się do tegoż

ustanowienia w poborze cła wchodowego od płócien skór i sukien Polsko-Pruskich, ale nadto przez Gazety i Dzienniki Wojewódzkie obwieści publiczność o ustanowieniu powyższem, zarazem zawiadomi też publiczność o korzyściach, jakie im w Prussach zaręcza wprowadzenie na nowo opłat transytowych taryfą 5. Maia 1817 oznaczonych.

Artykuł 3.

W obwieszczeniu powyżey wzmiankowanem, iako też w poleceniach do komor celnych w moc postanowienia niniejszego wydać się mających, oznaczonem byđź ma, iż przepisy te, obowiązować mają od daty ogłoszenia, aż do ostatniego Grudnia roku bieżącego.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umie-

szczone mieć chcemy, Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu poleca się.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 14. Lipca 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydujący w Kommissyi
Rządowey Przychodów i Skarbu
(podpisano) *J. Węgleński.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z wypisem.
Minister Sprawiedliwości.
W. Sobolewski.

W zastępstwie Sekretarza Jeneralnego
M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia dnia 21 Sierpnia 1818 roku,

Uгода zawarta względem 28. artykułu traktatu między Rosyją a Prusami.

§. 1.

Nakoniec dla utwierdzenia własności mieszkańców dawnéj Polski (1772) wzbudzenia jego przemysłu, i nadania ruchu rolnictwu w prowincjach które są teraz pod panowaniem Najjaśniejszego Cesarza wszech Rossyi Króla Polskiego, i Króla Pruskiego zgodzono się pozwolić na przyszłość i na zawsze nieograniczoną cyrkulacją wszystkich produktów ziemi i przemysłu tychże prowincy, zabronienie na przyszłość wywożenia i przywożenia onychże, nie może się robić iak za wspólnym zezwoleniem obu Rządów.

§. 2.

Za źródło natury produktu manufa-

ktur i fabryk iako ze wspomnionych prowincy, zaświadczenia udowodniać będą. Te zaświadczenia będą wydawane w języku Polskim, podług wzoru tu przyłączonego (pod literą A.) przez Konsulów lub Urzędników. Ci ostatni niebędą przypuszczeni iak w przypadku, gdyby rezydencya Konsula była bardzo oddaloną od miejsca z którego towary wychodzą. Chociaż w prawidłach zaświadczenia te (certificat d'origine) powinny być wydawane przez Konsulów, wszelako dla uwolnienia od nie potrzebnej podróży Fabrykantów lub kupców, w każdym przypadku; gdy miejsce zamieszkania tychże nie będzie bliskiem granicy, lub więcéy oddalone iak 4. mile od rezydencyi Konsula; zaświadczenie Urzędnika będzie miało też samą ważność pod warunkiem iednak, że powody wyżéy wzmiankowane będą przełożone.

Towary iako to; drzewo, zboże, bydło, skóry, lóy, wełna, szczecina, popiół, potaż, len, konopie, maź, smoła żywiczna, róg, niebędą potrzebować iak tylko zaświadczenia Władzy miejscowéy, by wolną miały cyrkulacyę w prowincyach obu państw, i nie będą od nich opłacać iak sumnę ugodą nazznaczoną. Wszystkie inne opłaty wymagane od władz Cywilnych i Woy-skowych za pozwolenie wywożenia produktów zwyż wzmiankowanych tak fabrykowanych, iak i surowych będzie uważane za ucięmiężające.

DZIENNIK PRAW

N^{ro.} 24.

Tom szósty.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
 Cesarza Wszech Rossyi
 Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Cheąc oznaczyć iakowe spory decydowane być mają przez Kommissye Rządowe stosownie do postanowienia Naszego z dnia 2. Grudnia 1817 oraz przepisać sposób postępowania w tychże sporach, postanowiliśmy i stanowimy.

T Y T U Ł I.

O sporach do decyzji Kommissyów Rządowych należących.

Artykuł 1.

Do decyzji Kommissyów Rządowych należyć mają, stosownie do po-

stanowienia Naszego d. d. 2. Grudnia 1817 r. wszelkie spory o prawa, summy i służebności, tyczące się funduszków Instytutów Edukacyjnych, Duchowieństwa Narodowego i innych Wyznań Religijnych, Instytutów Wojskowych, tudzież funduszków miast, wsiów i Gmin na gruncie Rządowym leżących, naostatek wszelkich funduszków szpitalów, zgromadzeń miłosierdzia i innych Instytutów Publicznych, pod styrem Rządu krajowego będących, a to w takim razie gdy żadna strona prywatna do pomienionych sporów nie wchodzi.

Artykuł 2.

Decyzye w sporach wyż wyrażonych przez Kommissye Rządowe wydane, mają między stronami powagę rzeczy ostatecznie załatwionéy i pociągają za sobą wszelkie prawne skutki.

Artykuł 3.

Decyzye pomionione wydawane będą w imieniu Kommissyów Rządowych, których się spór dotyczy, i podpisane będą przez Prezydujących Ministrów w tychże Kommissyach Rządowych, do których się spór stosuje.

Artykuł 4.

Wszelki spór zachodzący między Skarbem publicznym a prywatnym, tudzież między Instytutem wyż wyrażonym, iako téż między miastem, wsią, lub Gminą, na gruncie Rządowym leżącemi a prywatnym, należyć będzie do rozpoznania i decyzyi Sądownictwa Cywilnego.

Artykuł 5.

W sporach do decyzyi Kommissyów Rządowych należących Prokuratora Jenerałna na wezwanie tychże Kommissyów będzie dawać na pi-

śmie swe opinie w względzie prawnym. Zaś w sporach pozostawionych do decyzji Sądownictwa Cywilnego, też Prokuratoria obowiązana jest, obro-
ny swéy udzielać dla Skarbu publicznego, Instytutów wszelkich wyż wyrażonych, tudzież dla miast, wsiów, i Gmin na gruncie Rządowym leżących ieżeli takowe z prywatnemi w sporze zоста-
wać będą.

Artykuł 6.

W każdym zdarzeniu gdzie zachodzić będzie potrzeba odebrania przysięgi, inkwizycyi świadków, rewizyi naoczney, lub innéy przez Delegowanego odbyć się mającéy czynności, będzie wyznaczony z Członków władz Administracyjnych delegowany, który iako Kommissarz Rządowy czynność sobie poruczoną skutecznie z zaliczkowaniem należitości prawem ustanowionych.

T Y T U Ł II.

*O sposobie ogólnym postępowania
w powyższych sporach.*

Artykuł 7.

Instytuta w powyższym tytule wymienione, iako téż miasta, wsie i Gminy na gruncie Rządowym leżące, chcące rozpocząć spór przeciwko Skarbowi publicznemu, lub téż przeciwko innemu Instytutowi, lub też przeciwko miastom, wsiom lub Gminom na gruncie Rządowym leżącym, równie téż i Skarb publiczny chcący rozpocząć spór przeciwko którejkolwiek wyż wyrażonéy stronie; każda strona skarżąca się winna skargę swą we wszelkie dowody opatrzoną podać do właściwéy Kommissyi Woiewódzkiéy, w któręj obrębie obiekt sporny zostanie. Skarga takowa ma być podana w tylu exemplarzach, ile stron za-
skarżonych w nięj znajdować się bę-

dzie, nad to ieden exemplarz do archiwum Kommissyi Woiewódzkiéy złożony być ma.

Artykuł 8.

Każda Kommissya Woiewódzka odebrawszy skargę od którýkolvek strony wyż wyrażonéy, winna będzie

a. Jeżeli skarga iest podana przeciwko Skarbowi publicznemu w ciągu naydaléy sześciu miesięcy sama przez siebie lub przez urzęda sobie podwładne pismo odpowiednie we wszelkie dowody opatrzone wygotować i takowe w poniżéy wyrażony sposób Kommissyom Rządowym przesłać.

b. Jeżeliby zaś skarga podana nietyczyła się Skarbu publicznego, natenczas Kommissya Woiewódzka obowiązana iest takową skargę wręczyć stronie zaskarżonéy w domu iéy zamieszkania, i do-

wód wręczenia przy aktach swych zachować, nadto każda Kommissya Woiewódzka winna iest o każdym sporze do siebie wytoczonym Kommissye Rządowe którých się spór dotyczyze zawiadomić.

Artykuł 9.

Każda strona zaskarżona na doręczoną sobie skargę przez Kommissyą Woiewódzką winna naydaléy w ciągu sześciu miesięcy pismo odpowiednie wszelkie dowody opatrzone w właściwéy Kommissyi Woiewódzkiéy we dwóch exemplarzach złożyć; z którých ieden exemplarz zostanie przy archiwum Kommissyi Woiewódzkiéy a drugi w poniżéy wyrażony sposób do Kommissyów Rządowych przesłanym będzie.

Artykuł 10.

Czas do wygotowania pism odpo-

wiednych w artykułach powyższych przeznaczony, rachować się będzie:

- a. Jeżeli iest skarga przeciwko Skarbowi publicznemu podana, od dnia podania iéy do Kommissyi Woiewódzkiéy.
- b. Jeżeli zaś przeciwko Instytutowi lub Gminie, od dnia wręczenia takowéy skargi zaskarżonemu Instytutowi lub Gminie.

Artykuł 11.

Każda strona zaskarżona gdyby w czasie przeznaczonym na skargę sobie doręczoną nie złożyła w Kommissyi Woiewódzkiéy pisma odpowiedniego, w sprawie swéy upada, i decyzya na podanie iednostronne strony skarżący się wydana bydź ma.

Artykuł 12.

Kommissye Woiewódzkie w zdarzeniach, gdzie za koniecznie potrzebne uznaią przedłużenia czasu do przy-

gotowania odpowiedzi, takowégo przedłużenia na żądanie strony zaskarżonéy dozwolić mogą, nie dłużej iednak iak do trzech miesięcy, a gdyby w ciągu roku od dnia wręczenia skargi rachować się mającego, strona zaskarżona odpowiedzi niezłożyła, natenczas strona skarżąca się, ma moc proszenia o prekluzyą sprawy i przytem żądania, aby spór ten stosownie do zanesionéy skargi i dowodów złożonych zadecydowanym został.

Artykuł 13.

Kommissya Woiewódzka mając sobie podaną prośbę o prekluzyą sprawy, przekonawszy się, iż czas ostatecznie przeznaczony do złożenia odpowiedzi iuż upłynął, prośbę takową wraz ze skargą i dowodem wręczenia prześle do Kommissyów Rządowych, których się spór dotyczy. Zaś Kommissye Rządowe w takowych zdarze-

niach na iedno-stronne zażalenie decyzyą swą wydadzą, od któręy decyzyi, żadna opozycya ani appellacya mieysca nie ma.

Artykuł 14.

Jeżeli spór wytoczony, będzie dostatecznie przez strony w sporze zostaiące skompletowanym, na ten czas Kommissye Woiewódzkie prześlą takowy wraz z wszelkiemi dowodami i podaniami przez strony w sporze będące złożonemi do téy Kommissyi Rządowéy, któręy się dotyczy spór ze strony skarżący się, zaś inne Kommissye Rządowe których się dotyczy spór ze strony zaskarżonęy, o tém zaawiadomią.

Artykuł 15.

Kommissye Rządowe odebrawszy akta sporu wytoczonego, delegować będą z swych biór po iednéy osobie do rozpoznania wsczętego sporu.

Artykuł 16.

Osoby podług powyższego artykułu delegowane do których i ieden członek od Prokuratoryi Generalnéy przydanym będzie, rzecz całą w sporze zachodzącą przez relacyą z zacytowaniem dowodów dokładnie wyjaśnią i takową relacyę przez siebie podpisaną Kommissyom Rządowym których się spór dotyczy przedstawia, dołączając oraz swą opinią, w tym tylko względzie, czyli spór wytoczony iest dostatecznie przygotowany, do stanowczego zadecydowania, lub też potrzebna iest ieszcze dalsza Instrukcyja tego sporu i w iakim względzie.

Artykuł 17.

Jeżeli by spór wytoczony do stanowczego zadecydowania przygotowanym nie był, Kommissye Rządowe polecą Kommissyom Woiewódzkim

uzupełnienie dalszćy Instrukcyi, która dłużćy nad trzy miesiące trwać nie będzie, wyłączają się iednak spory od dalszćy Instrukcyi, w których dla niepodanćy w ciągu roku odpowiedzi przez stronę zaskarżoną, na iednostronne podanie strony skarżącćy się, decyzya następować ma. Jeżeli zaś spór wytoczony kwalifikuje się do zadecydowania stanowczćego, na ten czas akta kompletne z podań i dowodów przez wszystkie strony w sporze będące złożone, zakommunikowane będą Prokuratorcy Generalnćy, którćy obowiązkiem będzie w ciągu dni 30. dać swoią opinią, w wzglćdzie prawnym.

Artykuł 18.

Po ukończonćy w wyż wyrażony sposób Instrukcyi, spory pomienione decydowane będą na sessyi w czasie i mieyscu przez Kommissye Rządowe

których się spór dotyczy oznaczonym, która się składać będzie z Ministrów Prezydujących w Kommissyach Rządowych, których się spór dotyczy, ze wszystkich członków do składu i kompletu tychże Kommissyów Rządowych należących, z osób podług artykułu 15. delegowanych, z których iedni będą użyci do referowania wytoczonćy sprawy, inni zaś do pisania protokołu sessyonalnego, nadto, z iednćego członka Prokuratorcy Generalnćy, którćgo obowiązkiem będzie zachodzące kwestye prawne objaśniać.

Artykuł 19.

Gdyby spór wszczęty dotyczył się tylko iednćy Kommissyi Rządowćy iak na przykład, między instytutem duchownym a edukacyinym, lub też między Gminami na gruncie Rządowym leżącemi i. t. p. natenczas Kommissya Rządowa którćy się spór dotyczy, ze-

brana w składzie i komplecie sobie przez Statut Organiczny przepisany, po uzupełnieniu wszelkich formalności Instrukcyjnych, spór takowy w sposobie niżéy opisanym ostatecznie zadecyduje.

Artykuł 20.

Ministrowie i Członki do składu i kompletu Kommissyów Rządowych należące, przy decyzji pomienionych sporów mają głos stanowczy, wszystkie inne przybrane i przytomne osoby mają głos doradczy, i to tylko na wezwanie Ministrów Prezydujących.

Artykuł 21.

Na sessjach pomienionych Minister z porządku starszeństwa prezyduje.

Artykuł 22.

W sporach dotyczących się kilku Kommissyów Rządowych, większość głosów Członków w iednéy Kommissyi Rządowéy zasiadających stanowić

będzie zdanie każdéy Kommissyi Rządowéy z osobna, a zgodność zdań wszystkich Kommissyów Rządowych na pomienionych sessjach zasiadających, stanowić będzie decyzją ostateczną sporu. Zaś w sporach dotyczących się tylko iednéy Kommissyi Rządowéy, zgodność zdań wszystkich członków w teyże Kommissyi zasiadających stanowić będzie decyzją ostateczną sporu, której treść natychmiast będzie zapisana do protokołu sessjonalnego i takowy protokół przez wszystkich członków zasiadających podpisanym zostanie.

Artykuł 23.

Reskrypta zapadłych decyzji dla właściwych Kommissyów Rządowych i dla stron w sporze będących, wydane będą z podpisem wszystkich Ministrów Prezydujących, w tych Kommissyach Rządowych, których się spór

dotyczył. Zaś gdzie iedna tylko Kommissya Rządowa spór decyduje, natenczas reskrypta zapadłych decyzyi podpisane będą przez wszystkich Członków Kommissyi Rządowej, przy decyzyi takowego sporu do składu i kompletu należących.

Artykuł 24.

Gdyby zgodność zdań wedle artykułu 22. nienastąpiła, w tenczas stosownie do artykułu 3. postanowienia Naszego z dnia 2. Grudnia 1817 spór toczący się ze wszelkimi podaniami i dowodami przez strony w sporze będące złożonemi, tudzież z protokulem sessyonalnym w którym zdanie każdego Członka ze stanowczym głosem zasiadającego, wpisanem i przez tegoż członka podpisanem bydz ma, Nam do ostatecznéj decyzyi przedstawionem będzie przez Ministra na takowéj sessyi przyduiącego.

Artykuł 25.

Gdyby na sessyi w składzie podług artykułu 18. i 19. oznaczonym, większość głosów uznała, iż spór wytoczony nieiestieszcze dostatecznie przygotowanym do rozsądzienia ostatecznego, natenczas po spisaniu protokołu sessyonalnego, dalsza instrukcya przez Kommissye Rządowe których się spór dotyczy, nakazaną będzie, która dłużej trwać niema nad miesiący trzy.

Artykuł 26.

Kommissye Woiewódzkie obowiązane będą wszelkie decyzye w powyższych sporach zapadłe, na wezwanie stron interessowanych, niezwłocznie do exekucyi doprowadzać.

Artykuł 27.

W zdarzeniach powyższemi artykułami nieobjętych, Kommissye Rządowe podług wydarzyć się mogących okoliczności, mogą przez siebie szcze-

gólną instrukcją dla prędszego załatwienia lub objaśnienia sporu, zawsze iednak stosownie do zasad niniejszego postanowienia, przepisać, który wykonanie należyć będzie do władz dla których przepisana zostanie.

Wykonanie niniejszego Naszego postanowienia które w dzienniku Praw umieszczonem bydz ma, wszystkim Kommissyom Rządowym których się w czém dotyczy, tudzież Prokuratorji Generalnéj polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinėj dnia 18. Lipca 1818.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister prezydujący w Kommissji Przychodów i Skarbu

(podpisano) *J. Węgleński.*

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady

(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginatem

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady

(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości

w. Sobolewski.

w zastęp. Sekr. Jen. *M. Grabowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 27. Sierpnia 1818 roku;

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Chcąc urządzić przewozy na rzekach co się tycze porządku, bezpieczeństwa przeprawy i ilości opłat wybieranych od przewozu.

Na przełożenie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji i po wysłuchaniu zdania ogólnego zebrania Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy.

TYTUŁ I.

O Taryffie opłat.

Artykuł 1.

W miesiący dwa od ogłoszenia ni-

nieyszego, każdy Właściciel, Gmina, lub posiadacz dóbr niewyłączając dóbr Rządowych, w którego gruncie znajduje się przewóz na przeprawie publicznej, winien do Kommissarza Delegowanego swojego Obwodu uczynić podanie wyszczególniające.

W jakim miejscu; na jakim trakcie za jaką opłatą?

a. Pod czas małej wody.

b. Pod czas dużej wody.

jakimi statkami przewóz jest utrzymywany, z dołączeniem w Oryginalie dozwoleń sobie służących.

Artykuł 2.

Kommissarz Delegowany podanie i dowody odebrane, Kommissyi Wojewódzkiej prześle, z odebranych zaś oryginałów świadectwo, a na żądanie kopie ich zaświadczone składającemu udzieli.

Artykuł 3.

Przepis ten ściąga się do wszelkiego rodzaju Przewozów służących dla wygodę podróżnych

Nieskładający podań i dowodów w terminie oznaczonym, podpadną karom ustanowionym na tych, co sobie zyski nieprawne przywłaszczają.

Odtąd żadne przeprawy bez upoważnienia Naszego nie mają być zakładane.

Artykuł 4.

Taryffy opłat od przewozu dzielić się mają na cztery klasy:

W pierwszy czyli najwyższej — klasie pobierać się będzie.

Od dnia 1. Maja do dnia ostatniego Października.

od człowieka gr. 2.

od konia w zaprzęgu bądź luźnego

go i od bydła rogatego od sztuki. — 6.

od owcy, kozy, lub świni od sztuki. — 2.

od wozu próżnego. gr. 6.
 od wozu ładownego i powozu. — 12.
 od bryczki furmańskiéy ładownéy zł. 1.

Od dnia 1. Listopada do dnia ostatniego Kwietnia.

od człowieka. gr. 4.
 od konia w zaprzęgu bądź luźnego i od bydła rogatego od sztuki. — 12.
 od owcy, kozy, lub świni od sztuki. — 4.
 od wozu próżnego. — 12.
 od wozu ładownego i powozu. — 24.
 od bryki furmańskiéy ładownéy wielkiéy zł. 2.

Pod czas kry dużej opłata ta przez pół może być podniesioną, to jest: zamiast 4. gr. 6. groszy; a zamiast 12. gr. 18. groszy i t. p.

W drugiéy klassie

Od dnia 1. Maia do dnia ostatniego Października.

od człowieka gr. 2.
 od konia w zaprzęgu bądź luźnego i od bydła rogatego od sztuki — 5.
 od owcy, kozy lub świni — 2.
 od wozu próżnego — 5.
 od wozu ładownego i powozu — 10.
 od bryki furmańskiéy ładownéy — 25.

Od dnia 1. Listopada do dnia ostatniego Kwietnia.

od człowieka gr. 2.
 od konia w zaprzęgu bądź luźnego i od bydła rogatego od sztuki — 10.
 od owcy, kozy lub świni — 4.
 od wozu próżnego — 10.
 od wozu ładownego i powozu — 20.
 od bryki furmańskiéy ładownéy zł. 1. — 20.

Pod czas kry dużej opłata przez pół może być podwyższoną, to iest: zamiast 4. gr. 6. groszy, zamiast 10 gr. 15. groszy i t. p.

W trzeciéj klassie.

*Od dnia 1. Maia do dnia ostatniego
Października.*

od człowieka . . . gr. 1.
od konia w zaprzęgu bądź lu-
żnego i od bydła rogatego od
sztuki . . . — 3.
od owcy, kozy lub świni . . — 1.
od wozu próżnego . . . — 3.
od wozu ładownego i powozu — 6.
od bryki furmańskiéj ładownéj
wielkiéj . . . — 15.

*Od dnia 1. Listopada do dnia osta-
tniego Kwietnia.*

od człowieka . . . gr. 2.
od konia w zaprzęgu bądź lu-
żnego

żnego i od bydła rogatego od
sztuki . . . — 6.
od owcy, kozy lub świni . . — 2.
od wozu próżnego . . . — 6.
od wozu ładownego i powozu — 12.
od bryki wielkiéj furmańskiéj
ładownéj . . . zł. 1. — —

Pod czas kry dużej opłata przez pół może być podniesioną, to iest: za-
miast 2. gr. 3. grosze; zamiast 6. gr. 9.
groszy i t. p.

W czwartéj klassie

*Od dnia 1. Maia do dnia ostatniego
Października.*

od człowieka . . . gr. 1.
od konia w zaprzęgu bądź luźne-
go i od bydła rogatego od
sztuki . . . — 2.
od owcy, kozy lub świni . . — 1.
od wozu próżnego . . . — 2.
od wozu ładownego i powozu — 4.
od bryki furmańskiéj ładownéj — 12.

Od dnia 1. Listopada do dnia ostatniego Kwietnia.

od człowieka	gr. 2.
od konia w zaprzęgu bądź luźnego i od bydła rogatego od sztuki	— 4.
od owcy, kozy lub świni	— 2.
od wozu próżnego	— 4.
od wozu ładownego i powozu	— 8.
od bryki wielkiej furmańskiej ładownej	— 24.

Pod czas kry dużej opłata przez pół może być podniesiona, to jest: zamiast 2. gr. 3 grosze, zamiast 4. gr. 6. groszy i t. p.

W taryfę wszystkich czterech klass wchodzi wszelkie boczne opłaty.

Artykuł 5.

Wyjęte są od opłaty za przewóz:

1. Poczty zwyczajne.
2. Transporta prowadzone na rachunek Rządu.

3. Woyskowi tak za szczególnymi rozkazami pojedynczo przeprowadzający się, iako też oddziały wojska będące w marszu, transporta wojskowe.

4. Fura z furażem w drodze do magazynu i na powrót.

Artykuł 6.

Podług iednój z powyższych czterech klass udzieloną zostanie przez Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji za Naszém upoważnieniem taryfa opłat dla każdej przeprawy na trakcie publicznym gdzie się przewóz teraz znajduje, lub odtąd może być zaprowadzonym. W tym celu Kommissya Woiewódzka do każdego w szczególności miejsca po wyściu terminu przepisanego w art. 1. w porze roku właściwój ześle Inżyniera dróg i spławów który wspólnie z Kommissarzem Delegowanym do Obwodu

1. Oznaczy na miejscu szerokość rzeki pod czas wielkiej, średniej i małej wody, z dołączeniem planu sytuacyjnego.

2. Spisze statki teraz do przewozu używane.

3. Oznaczy liczbę narzędzi, rodzaj statków, liczbę przewoźników potrzebnych do utrzymania przeprawy bezpiecznej w każdej porze roku.

4. Wskaże jakie urządzenie grobel, mostów, mostków na wiazdy i wiazdy jest potrzebne, niemniej:

5. Jakie środki policyjne bezpieczeństwa przepraw w każdej porze roku winny być zaprowadzone.

Po spisaniu wywodu słownego w przytomności lub za wiadomością właściciela we wszystkich wyżej rzeczonych punktach, takowy obadwa wspólnie przedstawia Kommissyi Woiewódz-

kiej, i na zasadzie oszacowania kosztów układu i utrzymywania przewozu dołączają opinią iakię klasy taryffa ma być udzieloną.

Artykuł 7.

Odebrane wywody słowne z podaniami i dowodami wyrażonemi w art. 1. Kommissya Woiewódzka roztrząśnie i względem każdej przeprawy z osobna Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z wnioskiem stosownym poda, która do Nas po upoważnienie do udzielenia taryffy uda się.

Gdy to nastąpi, Kommissya Rządowa prześle Kommissyi Woiewódzkiej taryffę wyszczególniającą wzajemne warunki z podpisem swym i pieczęcią dla wręczenia właścicielowi, który w pobieraniu opłaty, ściśle taryffę zachować będzie obowiązany.

Artykuł 8.

Taryffę w oryginale lub w urzędo-

wéy kopii przez Kommissarza do Obwodu Delegowanego zaświadczonéy, winien właściciel obsadzić w miejscu widoczném, na jednym lub drugim brzegu rzeki, z tą uwagą, aby od uszkodzenia zachowana, z łatwością czytana być mogła. Gdyby przypadkiem zaginęła lub przez czas stała się nieczytelna, właściciel zgłosi się do Kommissarza Delegowanego o udzielenie mu drugiego exemplarza. Każdy u którego by z własnéy winy taryffa nieczytelna lub wcale nieznamydownała się, podpadnie karze porządkowéy od 50. do 100. zł. polsk. Kara ta za każdym dostrzeżeniem powtarzania będzie.

T Y T U Ł II.

O Policyi przewozu.

Artykuł 9.

Zarządzenie i nadzór przeprawy jest

przy téy Kommissyi Woiewódzkiéy do którég. należy włość przewóz utrzymująca.

Artykuł 10.

W miesiącach Marcu i Październiku roku każdego ma następować rewizya statków, narzędzi, i całéy służby przewoźniczéy, przy każdéy przeprawie, w celu przekonania się czyli porządek i bezpieczeństwo podług przepisów są zachowane.

Artykuł 11.

Naprawę lub nowe sprawienie statków, narzędzi, mostków do wiazdów, i tym podobne roboty potrzebne, właściciel albo posiadacz dóbr przewóz utrzymujący uskutecznić iest obowiązany.

Artykuł 12.

Gdyby utrzymujący przewóz ciągle

i podług przepisów policyjnych nieutrzymywał naprawy, albo sprawienia nowych statków i narzędzi w terminie zaniedbał; Kommissya Woiewódzka statki i rekwizyta iakie się zayduią podług inwentarza obić i przewoz przez licytacją zadzierżawić poleci.

Dzierżawca obowiązany będzie zaprowadzić statki i narzędzia potrzebne z potrąceniem ich wartości w summie dzierżawnéy.

Przy licytacji zachowane będą przepisy używane względem własności publicznych.

Artykuł 13.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi polecić może utrzymywanie statków na przemianę idących z obuch brzegów gdyby to dla licznój komunikacyi okazało się być potrzebném.

Artykuł 14.

Władze Administracyjne obowiązane są udzielać pomoc potrzebną właścicielowi lub dzierżawcy przewozu do urzędzenia przyjazdów, brzegów, oraz miejsc gdzie biorą i wysadzają z statków.

Artykuł 15.

Kommissya Woiewódzka przepisze środki bezpieczeństwa i ostrożności do zachowania przy każdym przewozie; porządek wsadzania i wysadzania na ład, miarę ładunku nad którą wyżéy na statek brać nie wolno; niemniéy w iakich okolicznościach do statku przewozowego krypa albo czołno przywiązane być powinny.

Artykuł 16.

Przewoźnicy nie inni mają być braćni iak ludzie zdadni, trzeźwi, opatrzeni w świadectwo trzech dawnych przewoźników, które ciż przed Burmistrzem

lub Wóytem zamieszkania swojego za
niemi zeznaia.

T Y T U Ł III.

Szczególne urzãdzenia.

Artykuł 17.

Utrzymuiący przewoz odpowiedzial-
nymisã za utrzymanie ciągłëy iszybkiëy
przeprawy w każdëy porze roku. Za
każde uchybienie przepisom podpadnã
karze porzãdkowëy od 12. zł. p. do 30.
zł. p. za drugiëm zapłacã podwóynie.
W przypadku uchybienia przeciwko
bezpieczeństwu osób przewożących się
utracã używanie przewozu, a po karę
do Sądu Karnego odesłanymi zostaną.

Artykuł 18.

Utrzymuiący przewóz, ani przewo-
znicy, w żadnym czasie nie mają pod
iakiemkolwiek pozorem wybierać opła-
ty większëy nad przepis Taryffy pod
karã porzãdkowã za pierwszëm uchy-

bieniem od 30. do 60. złotych polsk.
a w przypadku powtórzenia winy, pod
karã iaka iest za oszukaństwo postano-
wionã.

Uskutecznienie postanowienia tego
które w Dzienniku praw ma bydź
umieszczone, Kommissyi Rządowëy
Spraw Wewnętrznych i Policyi po-
lecamy.

Działo się w Warszawie na Posie-
dzeniu Rady Administracyinëy dnia 21.
Lipca 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnę-
trznych i Policyi.

(podp.) T. Mostowski.

Radca Sekretarz Stanu General Brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu General Brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z wypisem

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski

w zast. Sekretarza Jeneralnego

M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia d. 1. Września 1818 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rosyi,

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważywszy potrzebę zwolnienia przepisów wskazanych artykułem 45. postanowienia Naszego z daty 28. Stycznia r. z. oraz artykułu 30. postanowienia z dnia 25. Lutego tegoż roku względem sporządzania wywodów słownych rewizyjnych z budowli które restaurowane zostały przez osoby do składki towarzystwa ogniowego należące, na przełożenie Kommissyi

Rządowéy Spraw Wewnętrznych
i Policyi

postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Przepisy powyższemi artykułami wskazane, to jest: iż jeżeli wartość nowo restaurowaney budowli zł. polsk. trzy tysiące przechodzi, użyty bydź ma budowniczy przysięgły do wyvodu słownego rewizyynego, utrzymujemy tylko co do miast stołecznych Woiewództw.

Artykuł 2.

We wszystkich zaś innych miastach oraz wsiach w ogólności, tam gdzie wartość restaurowaney budowli nieprzechodzi zł. polsk. dwanaście tysięcy, do wywodów słownych rewizyynych, nie mają bydź używani budo-

wniczy, lecz poprzestać należy w miastach na wywodzie słownym przez dwóch znawców i Burmistrza miejscowego sporządzonym, we wsiach zaś skoro wywód słowny przez dwóch znawców i Wóytę Gminy sporządzony zostanie; wywody te iednak bądź w miastach lub wsiach przez Kommissarza Obwodowego poświadczone być powinny.

Artykuł 3.

Gdzieby zaś w miastach i wsiach według artykułu poprzedzającego wartość restaurowaney budowli zł. polsk. dwanaście tysięcy przechodziła, natenczas dopiero do wyvodu słownego rewizyynego budowniczy przysięgły ma być użyty.

Dopełnienie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw umie-

szczone mieć chcemy, Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi poruczamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 25. Lipca 1818 r.

(podpisano) ŻAŁĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi.
(podp.) T. Mostowski.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem.
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

w zastępstwie Sekretarza Jeneralnego.
M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia dnia 1. Września 1818.

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
 Cesarza Wszech Rossyi
 Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Na uczynione Nam przez Komis-
 syą Rządową Sprawiedliwości przed-
 stawienie względem koniecznéj po-
 trzeby urzędu w mieście Pyzdrach
 do Królestwa Polskiego świeżo przy-
 łączoném, osobnego sądownictwa po-
 wiatowego, postanowiliśmy i stano-
 wiemy:

Artykuł 1.

Będzie ustanowiony pod imieniem
 exystującego już Powiatu Pyzdrskie-
 go,

go, osobny Sąd Pokoju w mieście
 Pyzdrach, tak dla Powiatu tegoż na-
 zwiska, iako i dla Powidzkiego, a to
 obeymując nietylko części onychże,
 świeżo teraz do Królestwa Polskiego
 przybyłe, ale i części już dawniey
 wcielone.

Artykuł 2.

Etat dla takowego Sądu Pokoju
 przepisuiemy następujący:

dla Podśędka . . .	zł. 2000
dla Pisarza Sądu Pokoju. —	1800
dla Podpisarza . . .	— 1600
dla Konserwatora . . .	— 500
dla Woźnego . . .	— 300
dla Posługacza . . .	— 300
na Opał i potrzeby Kan- cellaryi . . .	— 800

Summa ogólna zł. 7300

Wykonanie niniejszego Naszego
 postanowienia, które w Dzienniku

Praw ma bydź umieszczone Komis-
syi Rządowéy Sprawiedliwości, i
Kommissyi Rządowéy Przychodów
i Skarbu, polecamy.

Działo się w Warszawie na posie-
dzeniu Rady Administracyinéy, dnia
18. Mca Sierpnia 1818 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Sprawiedliwości
(podpisano) *W. Sobolewski.*

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem.

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

W zastęp. Sekr. Jener.
M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia dnia 26. Września 1818 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Rozwiązując wtapliwość przez De-
legacyą Administraeyiną, raportem
z dnia 6. Sierpnia r. b. Nam przeło-
żoną, w tém co się dotyczy rozsądzania
Spraw drogą odwołania się od Sądów
Cywilnych do Delegacyi Administra-
cyinéy, wniesionych, na przedsta-
wienie Kommissyi Rządowéy Spra-
wiedliwości, postanowiliśmy i stano-
wiamy:

Wszelkie sprawy, w których za-
padł już w Sądzie Cywilnym Wy-
rok, bądź przygotowawczy, bądź
przedstanowczy, bądź stanowczy, acz

późniejszymi, po zapadłym Wyroku ogłoszonymi, postanowieniami przeniesione do Sądownictwa Administracyjnego, ukończonemi być mają w Sądach Cywilnych.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczoném być ma, wszystkim Kommissyom Rządowym polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 18. Sierpnia 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Sprawiedliwości
(podp.) *W. Sobolewski.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
(podpisano) *W. Sobolewski.*

W zastęp. Sekr. Jener.
M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia dnia 24. Września 1818 roku

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

W skutek objawionéy Nam, przez Ministra Sekretarza Stanu woli Najjaśniejszego Pana w dniu ^{28 Lipca} _{9 Sierpnia} r. b. w Carskiém Siele zapadłéy, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Wywóz monety srebrnej Rosyjskiej z Królestwa Polskiego, do obcych Państw zabrania się.

Artykuł 2.

Postępujący wbrew temu zakazowi, ulega nietylko konfiskacie obiektu, ale nadto karom, jakie na de-

fraudantów podług przepisów są ustanowione.

Artykuł 3.

Umieszczenie niniejszego postanowienia w Dzienniku Praw, również iak dopełnienie onego, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyney dnia 1. Września 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu
w zastępstwie Radca Stanu
(podpisano) *Wichliński.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady,
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

W zastępstwie Sekr. Jeneralnego
M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia d. 12. Października 1818 roku.

DZIENNIK PRAW

N^{ro.} 25.

T o m s z ó s t y.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Gdy często zachodzą spory o zapewnienie wolnego odpływu, i wzajemne przyimowanie wód, między właścicielami i posiadaczami gruntów, spieszego rozstrzygnięcia wymagające, zważywszy: że przedmiot ten dla rolnictwa ważny, do osuszenia dróg i okolic zdrowiu mieszkańców zagrażających nieodzownie potrzebny, będąc częścią obowiązków właścicieli ie-

dnych względem drugich, niezawisłych od żadnej umowy, nie jest dotąd objęty urządzeniem policyjnym, do którego się artykuły 651 i 652 kodexu cywilnego odwołują, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi i po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1.

Przedsiębranie środków do wolnego odpływu wód, ile tego konieczna potrzeba ulepszenia rolnictwa, osuszenia dróg, lub zapobieżenia chorobom zaraźliwym na ludzi lub bydło wymaga, jest atrybucją wyłączną władzy administracyjnej.

Artykuł 2.

Spory zaś o własności, albo o prawo użytkowania z rzeczy, lub gruntu, albo o prawo z umowy wynikają-

ce, lub o wynagrodzenie za szkody pochodzące z przetrzymania, lub podniesienia nieprawnej wody, należą do drogi sądowej.

Spory takie, nie mogą tamować działań władzy administracyjnej wyrażonych w artykule 1.

Artykuł 3.

Do wolnego odpływu i przyjmowania wód, służyć będą ogólne zasady następujące:

- a. Każdemu właścicielowi wolno jest od gruntów swoich spuszczać i ochraniać je od spadku wody dowolnie ściekającej pomimo zwyczajnych rowów i kanałów.
- b. Jeżeli jednak właściciel, którego grunta wyżey są położone, nie jest w stanie wodzie takowej przez stosowne na gruncie swoim środki, ścieku ułatwić, na ten czas sąsiad, którego grunta niżey są

położone, obowiązany jest wodę przyjąć, i pierwszemu prawa ścieku dozwolić.

c. Z tém wszystkiém właściciele poniżej gruntu mający, nie są do tego obowiązani, skoro dla naturalnych przeszkód, ieden z nich nie będzie mógł wodzie dalszego odpływu ułatwić.

d. Lecz i w takim razie, może Rząd zniewolić sąsiadów gruntu swe poniżej mających, do pozwolenia odpływu, jeżeli korzyści i pożytki właściciela, gruntu swe wyżey mającego, przewyższają znacznie szkodę, iakaby się sąsiadom których gruntu są niżej położone wyrządzić mogła; niemniéy ieśli pierwsi są w stanie, i przystają na zupełne drugich wynadgrozienie.

e. Jeżeli dla ułatwienia odpływu, bicie rowów okaże się konieczném,

ci którzy ztąd użytkować będą, winni stosownie do wspólnych przyczynić się kosztów.

f. Jeżeli właściciel gruntu, na którym rów ma bydź wybijany, żadnego ztąd nie będzie mógł mieć użytku, na ówczas ani do bicia iego, ani do utrzymywania, przykładać się nie jest obowiązany.

g. Nadto poniesiona przez to szkoda, rachuiąc straconą biciem rowu ziemię, winna mu bydź podług oszacowania biegłych przysięgłych wynadgroziona.

Artykuł 4.

Gdy podług wymienionych w poprzedzającym artykule zasad, sąsiad od sąsiada wodę odbierać będzie obowiązany, żądający odpływu iéy z gruntów swoich powinien:

Nayprzód. Udać się do Kommissyi Woiewódzkiey z przełożeniem swo-

iem, do którego zaraz na poparcie wniosków plan sytuacyjny przyłączony być powinien.

Powtórę Kommissya Woiewódzka roztrząsnąwszy powody, ześle inżyniera dróg, i spławów, lub, iego zastępcę który plan podany na miejscu sprawdzi, i rapport z opinią swoją złoży.

Potrzenie. Gdyby strona odpływu żądająca, żadnego planu nie podała, inżynier z polecenia Kommissyi Woiewódzkiej na koszt iey plan takowy na gruncie sporządzi.

Poczwarte. Po przekonaniu się o potrzebie odpływu, plan całej roboty wraz z oszacowaniem ogólnych kosztów, Kommissya Woiewódzka przesła do zatwierdzenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.

Popiąte. Skoro plan takowy przez Kommissyą Rządową Spraw We-

wewnętrznych i Policji zatwierdzony, i Kommissyi Woiewódzkiej zwrócony zostanie, ta go do Kommissarza właściwego obwodu odeśle.

Poszoste Strony interessowane przez Kommissarza obwodowego wezwane, wybiorą sobie wtedy po iednym polubownym znawcy, do których ieden od Rządu będzie dodany. Znawcy takowi osądzą pomiędzy sobą i ułożą która strona i w iakięj proporecyi kosztu roboty ponieść powinna.

Posiódme. Jeżeli na to wyrachowanie, strony się zgadzaia, wykonanie robot nastąpi.

Gdyby zaś o zastosowanie wydatków spór zachodził, przedsięwzięcie robot będzie zawieszone, a strona która się pokrzywdzoną sądzi, ma prawo udać się do Kommissyi Woiewódzkiej po rozstrzygnięcie swych wniosków. W przypadku gdyby i na

decyzji Komisseyi Woiewódzkiej nie przestawała, wolno iéy odwołać się do Komisseyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi, którét wyrok w téy mierze będzie stanowczy.

Poósme. Chcąc uniknąć zwłoki czasu z odwoływania się stron ze szkoda głównych robot wyniknąć mogącét, naznacza się termin ostateczny, na udanie się do Komisseyi Woiewódzkiej od dnia wręczenia dni 15. a na odwołanie się do Komisseyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi, dni 30. Jeżeli w przeciągu tego czasu strona żaląca się wniosków swoich nie poda, uważaną będzie, iakoby na rozkład znawców zezwalała, i takowy rozkład lub decyzja Komisseyi Woiewódzkiej, natychmiast wykonane będą.

Artykuł 5.

Koszta zesłania znawców, ponosi
stro-

strona odpływu żądaiąca, sama lub wspólnie z temi, którzy iaki z robot ciągną użytek.

Artykuł 6.

Gdzie przez zaniedbanie rowów dawnieý wybitych, rolnictwo lub mieszkańcy w okolicy szkodę ponoszą, tam na żądanie stron interessowanych Komisyya Woiewódzka (za uzyskaniem od Komisseyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi pozwoleniem) zniewolić może przez exekucyą właścicieli, do odnowienia, lub oczyszczenia rowów takowych na swoich gruntach. Spory iakieby ztąd wynikły rozpoznaią znawcy, rozstrzyga Komisyya Woiewódzka, od którét służy odwołanie się do Komisseyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Wykonanie ninieyszego postanowienia Komisseyi Rządowéy Spraw

Wewnętrznych i Policyi, i umieszczenie w Dzienniku Praw polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 10 Października 1818.

(podpisano) ZAJĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi
(podpisano) T. Mostowski.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) Kossecki

Zgodno z Wypisem.

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

W zastępstwie Sekr. Jeneralnego
M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia d. 22, Listopada 1818 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski My ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Chcąc skutecznie zapobiec upadkowi kościołów parafialnych przez ustanowienie pewnych prawideł, podług których reparacya dawnych, lub stawianie nowych kościołów, lub cmentarzów, iako też mieszkań Plebańskich dźiać się ma; po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy.

Artykuł 1.

Przy każdym kościele parafialnym; Kollator, Pleban i trzech parafianów przez nich podanych, a od Komisysy Woiewódzkiéy zatwierdzonych, czuwać będą wspólnie nad całością kościołów i mieszkań Plebańskich, tudzież omentarów.

Artykuł 2.

Do nich należeć będzie:

- a. mieć dozór nad fabryką kościoła, omentarza i mieszkania plebańskiego;
- b. zarządzać funduszem przeznaczonym na reparacyą kościoła;
- c. przestrzegać, aby dochód z pokładnego obracany był na reparacyą omentarza;
- d. czynić za własnem uznaniem z powierzonych sobie funduszków

wydatki nieprzenoszące złotych pięćdziesiąt, znaczniejsze zaś, za poprzedniem upoważnieniem od Komisysy Woiewódzkiéy;

- e. corocznie przysyłać rachunki do Kommissysy Woiewódzkiéy, która po ich roztrząśnieniu odeśle je do Kommissysy Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
- f. tam gdzie niemasz żadnego funduszu na zwyczajne koszta utrzymania fabryki kościoła, lub znajdujący się, iest niedostatecznym, pomienieni parafianie obmyślą sposoby onegoż zastąpienia, a za potwierdzeniem Kommissysy Woiewódzkiéy, zatrudnią się tychże użyciem;
- g. donosić będą Kommissysy Woiewódzkiéy o potrzebie znaczniejszych reparacyi lub nowéy budowy.

Artykuł 3.

Zgromadzać się będą na każde żądanie iednego z nich, pod prezydencją Kollatora, i większością głosów stanowić.

Artykuł 4.

Do Plebana należeć będzie, wszelka wewnętrzna mieszkania iego reparacya.

Artykuł 5.

W przypadku większey reparacyi, lub potrzeby postawienia nowego kościoła, albo mieszkania plebańskiego, Kommissya Woiewódzka za uczynioném do siebie doniesieniem, rozkaże sporządzić abrys i wykaz kosztów które prześle do zatwierdzenia Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Artykuł 6.

Rozkład kosztów ma się dziać w następującym sposobie: Plebani mający tylko dochodu złotych polskich tysiąc ośmset, wolni są od przykładania się;

Mający więcéy nad złotych tysiąc ośmset dochodu, lecz który niedochodzi złotych tysiąc dziewięćset, dawać będą tyle, ile zbywa od złotych polskich tysiąc ośmset.

Mający dochodu złotych tysiąc dziewięćset i więcéy, aż do pięciu tysięcy, opłacać będą pięć od sta, z całego swego dochodu;

Mający dochodu złotych pięć tysięcy i wyżéy, dadzą dziesięć od sta z całego dochodu.

Artykuł 7.

Po odtrąceniu części przypadającej na Plebana reszta summy na ko-

szta budowli potrzebny, podzielona zostanie między kollatora i parafianów, tegoż wyznania religijnego; tym końcem zrobiony zostanie rozkład przez Kommissyę Woiewódzką i do zatwierdzenia Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podany, która co do dóbr Rządowych, nie prędzcy swą decyzją wyda, aż po zniesieniu się z Kommissyą Przychodów i Skarbu.

Artykuł 8.

Dochód z pokładnego ma być obracany na reparacyę cmentarzów.

Artykuł 9.

Gdzieby dochód z pokładnego na reparacyę cmentarza nie wystarczał, lub okazała się potrzeba większcy reparacyi, albo nowego ogrodzenia cmentarza; rozkład kosztów podzie-

lony zostanie, pomiędzy parafianów, przez Kommissyę Woiewódzkę, a zatwierdzony przez Kommissyę Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Artykuł 10.

Wszystkie kościoły i mieszkania plebańskie tak w miastach iako po wsiach, mają być zapisane do towarzystwa kassy ogniowey, składka roczna opłacać się będzie z funduszu na reparacyę kościoła przeznaczonego. Gdzieby go nie było, opłata ta przez Plebana, Kollatora i parafianów, w proporecyi od Kommissyi Woiewódzkiey ustanowioney, a od Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdzoney, ponoszona będzie. Kollator składkę całkowitą odbierać i do kassy przesyłać będzie.

Artykuł 11.

Wykonanie niniejszego postano-

wienia Kommissyi Wyznań Religij-
nych i Oświecenia Publicznego pole-
camy.

Dan w Petersburgu d. $\frac{6}{18}$ Marca 1817.

(podpisano) ALEXANDRE.

przez Cesarza i Króla
(S. L.) Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.

Minister Wyznań i Oświecenia
(podpisano) S. Potocki.

Zgodno z Oryginałem.
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem
Radea Sekretarz Stanu, Generał Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Wypisem.
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

w Zast. Sek. Jener.
M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia d. 22. Listopada 1818 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu

Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski My ALEXANDER I.
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na artykuł 13.
Ustawy Konstytucyjney; chcąc zape-
wnić fundusze duchowieństwa Rzym-
sko Katolickiego, i przekonać się o ilo-
ści potrzebnego zaopiekunku, dla utrzyma-
nia tegoż duchowieństwa, po wysłu-
chaniu zdania zgromadzenia ogólne-
go Rady Stanu, postanowiliśmy i sta-
nowimy.

Artykuł 1.

Kommissye Woiewódzkie wyzna-

czą, każda po jednym Kommissarzu, który wraz z Delegowanym od Biskupa miejscowego, zatrudni się dokładnem opisaniem teraźniejszego stanu majątku duchownego w dobrach, gruntach, dziesięcinach, czynszach, i kapitałach. W tym celu opatrzą pomienionych Kommissarzy, w instrukcye i schemata przez Kommissyą Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydane. Instrukcye te, obejmować mają nietylko sposób rozpoznania i wyśledzenia funduszków duchownych, lecz oraz i odległości kościołów i ludności parafii; przy czem Kommissarze dołączyć mają swoje uwagi względem potrzeby połączenia parafii i wyniknąć ztąd mających korzyści.

Artykuł 2.

Pomienieni Kommissarze, tam,

gdzie znajdą inwentarze na gruncie, z rozkazu Rządów przeszłych urzędowo sporządzone, te, tylko sprawdzą i co przybyło lub ubyło zapiszą.

Artykuł 3.

Kommissarze ci, czynność swą naydalej w przeciągu sześciu miesięcy ukończyć, i w Kommissyach Woiewódzkich do przesłania Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego złożyć będą obowiązani.

Artykuł 4.

Na wynadgodzenie wspomnionych Kommissarzów, duchowni właściciele, od wyśledzonego powyższym sposobem czystego dochodu, złożą dwa od sta procentu, do kassy Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, która ogół zebra-

néy ztąd summy pomiędzy Kommissarzów podzieli, za poprzedniém rozkładu, przez Namiestnika Naszego zatwierdzeniem.

Artykuł 5.

Po ukończonym spisie majątku duchownego, Biskupi wspólnie zatrudnią się ułożeniem projektu przyszłéy hierarchii kościelnéy, w Królestwie Polskiem, tudzież iéy uposażenia stosując się do ściśléy potrzeby. Projekt ten, prześlą Kommissyi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, która łącząc swoje nad nim uwagi i opinię, przedstawi go drogą zwyczajną do Naszéy decyzji.

Artykuł 6.

Wykonanie ninieyszego postanowienia Kommissyi Wyznań Religij-

nych i Oświecenia Publicznego polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 18to Marca 1817 roku.

(podpisano) ALEXANDRE

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu
(L. S.) (podpisano) *Ig. Sobolewski.*

Minister Wyznań i Oświecenia
(podpisano) *S. Fotocki.*

Zgodno z Oryginałem.
Minister Sekretarz Stanu.
(podp.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

w Zast. Sekr. Jener.

M. Grabowski.

Dzień ogłoszenia dnia 22. Listopada 1818 r.

w Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rosyyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważając że zgromadzenie Xiąży Pi-iarów, tak z własnego powołania iako też z przeznaczenia Rządu, trudni się wychowaniem i nauczaniem młodzie-ży; że fundusze iego z natury i przeznaczenia swego, są istotnie funduszami szkolnemi; że od niezawodnego wpływu dochodów w terminach oznaczonych, zależy porządek i sposób utrzymania

mania znaczney liczby przeznaczonych mu szkół publicznych; chcąc zatem do dłużników ociągających się z opłatą procentu od summ Xiążom Piiarom należących się, te same środki szybkie i skuteczne zastosować, iakie są przepisane przeciw Dłużnikom summ szkolnych, Poiezuickimi zwanych, a przytem uniknąć wszelkiego pokrzywdzenia, iakieby zdarzyć się mogło, przez zastosowanie tych samych środków do przypadków nie zupełnie równych, na przełożenie Kommissyi Rządowéy Wyznań Religiinych i Oświecenia Publicznego, po wysłuchaniu zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy.

Artykuł 1:

Prowizye od summ na majątku nieruchomym zabezpieczonych, należących się zgromadzeniu Xiąży Pi-

iarów, płacone będą odtąd za kwitem
tagoż zgromadzenia wizowanym przez
Kommissarza Obwodu, w którym po-
łożony jest majątek długiem obciążony,
i ściągane będą w przypadku nieza-
płacenia, drogą administracyjną.

Artykuł 2.

Exekucya iedynie za okazaniem
kwitu wyżey opisanego, cofniętą bydź
może.

Artykuł 3.

Gdyby miał wyniknąć spór, o na-
leżność kapitału, bądź w całości, bądź
w części, lub o ilość procentu, roz-
trzygnięcie takowego sporu odesła-
ném będzie do drogi sądowey, bez
wstrzymania exekucyi administracyi-
ney co do procentów, w którym to ra-
zie na przypadek wygrany przez dłu-
żnika sprawy, ilość procentu niena-

leżnie ściągniętego, zwróconą będzie
dłużnikowi bez zwłoki wraz z ko-
sztami.

Artykuł 4.

Toż samo dziać się będzie w przy-
padku gdyby wszczęty był spór o pier-
szeństwo summy Xięży Piiarów przez
wierzyciela lub wierzycieli hypoteko-
wanych, ubiegających się do dóbr
wspólnego dłużnika, niewystarczają-
cych na ich zaspokoienie.

Artykuł 5.

Co się dotyczy funduszów których
bezpieczeństwo nie jest opartem na
majątku nieruchomym, jeżeli zgro-
madzenie Xięży Piiarów teraz tako-
we posiada, lub na przyszłość uzy-
ska, te mają bydź drogą sądową od
dłużników ściągnięte, i na dobraach

nieruchomych, pod warunkiem wykucyi administracyinėj lokowane.

Artykuł 6.

Dzierżawa z dóbr, komorne z domów, należących się Xiężom Piiarom, ściągane będą również drogą administracyiną; lecz rozwiązanie sporów należeć będzie do drogi sądowėj, skoro te wypływaią z umów i kontraktów przed ogłoszeniem niniejszego postanowienia zawartych. Gdy zaś spór wyniknie z umów i kontraktów, o dzierżawę lub komorne, po ogłoszeniu niniejszego postanowienia zawartych, tedy rozwiązanie takowego sporu należeć będzie do drogi sądownictwa administracyinego.

Wykonanie niniejszego postanowienia i umieszczenie w Dzienniku

Praw Kommissyom Rządowym w czém do którėj należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinėj dnia 27. Października 1818.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Wyznań i Oświecenia
(podpisano) *S. Potocki.*

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

w zastęp. Sekr. Jen. *M. Grabowski.*

Dzień ogłoszenia d. 30. Listopada 1818. roku.

W Imieniu Nayiaśniejszego
A L E X A N D R A I.
 Cesarza Wszech Rosyi
 Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

W celu uzupełnienia w całej rozciągłości woli Nayiaśniejszego Pana tyczącéy się ułatwienia kommunikacyi między obywatelami i mieszkańcami Państw Rosyjskich i Królestwa Polskiego, iakowa przez rozciągnięcie do Królestwa Polskiego Ukazu Jego Cesarsko-Królewskiéy Mości na dniu 13. Lutego 1817 r. (v. s.) do Senatu Rządzącego, względem zwią-

zków poddanych Rosyjskich z obcymi krajami wydanego, i przez zastosowane do tego Ukazu Postanowienie Nasze z dnia 6. Maia r. z. względem paszportów iest zapewniona, chcąc oraz przez wyraźne urządzenie zapobiec wszelkim nieporozumieniom i zawarować wykonanie w całej ścisłości art. 9. w zwyż pomienionego Ukazu, z mocy którego przepuszczanie z Rosyi mieszkańców nadgranicznych, trudniących się wszelkim przemysłem, iako też furmanką za świadectwem Władz Ziemskich następować powinno, na przełożenie Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi postanowiliśmy i stanowimy: iż wszyscy poddani

Państwa Rossyjskiego, trudniący się przemysłem, handlem, firmanką, szczególni zaś wołmi handlujący, tak sami iako i ich ludzie, skoro okażą zaświadczenia którykolwiek z Władz Ziemskich Rossyjskich iako to: Marszałków Powiatowych, Kapitanów Sprawników i Horodnicznych, lub paszporta tak nazwane plakatne, za dopełnieniem oraz ogólnych urzędzeń policyjnych i Skarbowych, bez żadney przeszkody, do kraiu tutejszego bydź wpuszczanemi, oraz wolny przechód i pobyt w nim zapewniony mieć mają.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczoném bydź ma, Kommissyom

Rządowym. Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież Przychodów i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 28. Listopada 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi
(podpisano) *T. Mostowski*

Radea Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem.
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
W zastępstwie Ministra Prezydującego
Radca Stanu
M. Woźnicki.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 2. Grudnia 1818 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważywszy iż dla niedokładnego zachowania przepisów wskazanych postanowieniem Naszém z dnia 27. Stycznia r. z. mianowicie w Tyt. III. o urządzeniach ksiąg ogólnych spisowych, liczne zachodzą skargi ze strony spisowych, że pomimo służącego im prawa do wyłączenia, oddani zostają do woyska; chcąc więc nadal zapobiedz skutecznie tym reklamacjom, na przełożenie Kommissyi

Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi tudzież Woyny, postanowiliśmy i stanowiąmy:

Artykuł 1.

Każdy spisowy który w skutek artykułu 2. dekretu Najjaśniejszego Pana z dnia $\frac{5}{17}$ Października 1816 roku sądzi mieć prawo do wyłączenia od służby woyskowej, złożyć powinien służące onemu dowody mieyscowemu Prezydentowi, Burmistrzowi, lub Wóytowi, za kwitem, naydaley w przeciągu 3. tygodni od daty w któręy podług artykułu 32. wzmiankowanego na początku postanowienia Naszego nastąpi ogłoszenie przez Dzienniki Woiewódzkie, aby wszelkie dowody służące do wyłączenia od zaciągu do woyska, składane były w właściwéy Kommissyi Woiewódzkiéy lub w Urzędzie Municypalnym mia-

sta Warszawy. Uchybiający terminu niniejszym artykułem oznaczono, utraci zupełnie wszelkie prawa do wyłączenia, i chociażby te później złożył nie będą mu już przyjęte. To urządzenie nie stosuje się jednak do spisowych którzy przez władze przyzwoite na mocy art. 35 powyżey cytowanego postanowienia, iako należący do woyska uznani będąc, później nabędą prawa do wyłączenia. Wszakże w tym przypadku pośpieszać powinni dość wczesnie z składaniem swych dowodów, iżby władza przyzwoita przez poborem spisowych była w stanie wydać swą decyzją.

Artykuł 2.

Jeżeli spisowy wzięty do woyska, dowiedzie iż w oznaczonym terminie złożył swéy władzy dowody służące do wyłączenia od zaciagu do woyska

i że na mocy tych powinien był wyłączenie uzyskać, wtedy władza ta, która stała się powodem iż spisowy nieprawnie do woyska oddany został, zniewoloną hędzie dostawić swym kosztem zastępcę w miejsce iego podług przepisów wskazanych w artyk. 5. i 6. dekretu Najjaśniejszego Pana z d. ⁵ 17 Października 1816 roku. Zachodzące w téy mierze zażalenia, Kommissye Rządowe Spraw Wewnętrznych i Policji oraz Woyny, ostatecznie rozpoznawać i decydować będą.

Artykuł 3.

Gdy częstokroć zdarza się iż spisiwi, przyjęci już do woyska alboliteż krewni ich i powinowaci, składają bezpośrednio władzom woyskowym zaświadczenia i dowody, na poparcie prawa do wyłączenia, gdy oraz podobne zaświadczenia wydawane są

nayeścię iuż po terminach prawem oznaczonych, zastrzegamy więc ninieyszém iż wszelkie reklamacye ze strony spisowych czynione bydź powinny przez nich lub krewnych i powinowatych, do władzy administracyinéy nie przestępując ich kolei. A ieżeli nie przestaną na otrzymaney decyzji właściwéy Kommissyi Woiewódzkiéy lub Urzędu Muncypalnego miasta Warszawy (co do mieszkańców stolicy) udać się maia do Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi, która za zniesieniem się z Kommissyą Rządową Woyny, podług artykułu poprzedzającego wspólnie w téy mierze zdecydaią, udaiący się zaś bezpośrednio z przełożeniami swemi do władzy wojskowéy, żadnéy odpowiedzi nieuyszczą. Nadto zakazuiemy aby Burmistrze i Woyci gmin, po terminie

oznaczonym w art. 1. tego postanowienia, wydawali świadectwa zgłaszaiącym się o nie spisowym.

Dopełnienie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź umieszczone, Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi tudzież Woyny polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéy d. 23. Stycznia 1819.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi.
(podp.) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady.
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości.
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia dnia 28. Lutego 1819 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zwróciwszy uwagę Naszą na bieg spraw konkursowych i likwidacyjnych, z rządów Austriackiego i Pruskiego do załatwienia pozostałych, uznaliśmy, iż środki do zbliżenia ich końca dążące, są dwoiakiego rodzaju: jedne prawodawcze, drugie porządkowe. Ponieważ pierwsze ulegając obradom Izb Sejmowych w późniejszym dopię-

dopiero czasie uchwalone być mogą, przedsięwzięliśmy śpieszną, iaka jest w mocy Naszey przynieść tymże sprawom pomoc, przez użycie środków porządkowych, które się na tém zasadzają: aby iak najwięcej osób pociągnąć do pracy; aby wybór Kuratora powierzyć samym wierzytelom którym na przyspieszeniu najwięcej zależy; aby nad pracującemi skuteczny utrzymywać dozór, oraz ich zachęcić do gorliwego działania przez stosowny wymiar nagrody, na przełożenie więc Komisji Rządowej Sprawiedliwości, po wysłuchaniu zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

W każdéj massie mogą wierzytele zmienić Kuratora i obrać sobie nowego, bądź z osób do pełnienia tego rodzaju służby w linii sadowniczéj

usposobionych, bądź innych. W ostatnim razie, obowiązany będzie Kurator wyřęcać się w tym co się dotyczy popierania interesów prawnych osobami do tych czynności usposobionymi.

Gdyby na Kuratora wybranym został ieden z wierzycieli, w tym razie Sąd do popierania sprawy przeciw temuż Kuratorowi iako współ-wierzycielowi toczący się, wyznaczy szczególnego Kuratora, który wynagrodzonym zostanie z ogólnego funduszu niżej wskazanego.

Artykuł 2.

Naydaléy z upłynieniem dwóch miesięcy po ogłoszeniu niniejszego postanowienia, każdy Trybunał zwoła wierzycieli, do wyboru Kuratora, przez obwieszczenie ogólne, wszystkie massy szczegółowo wyrażające, które ma

bydź umieszczone po trzykroć w gazetach Warszawskich i w dziennikach wszystkich Woiewódzkich.

Sąd wyznaczy terminu stopniowe, bliższe dla mass, do których się ubiegają wierzyciele bliżey mieszkający i gdzie jest mniéy wierzycieli: odlegleysze dla mass, do których ubiegają się wierzyciele daléy mieszkający i gdzie jest więcéy wierzycieli.

Będzie utrzymywaną lista wybranych Kuratorów i przedstawianą wierzycielom w następujących terminach, aby z ogólnéy liczby usposobionych, mogli mieć wiadomość o tych, którzy nie są ieszcze wielością pracy zajętemi.

Artykuł 3.

Wierzyciele albo sami albo przez umocowane osoby obierać będą Kuratora większością głosów. Niestawa-

iący w terminie ulegać powinni zdaniu stawiających. Sąd zatwierdzi wybór Kuratora, i rozwiąże wszelkie w tym względzie, zachodzić mogące spory ostatecznie.

Artykuł 4.

Teraźniejsi Kuratorowie obowiązani są bez przerwy czynności swe odbywać, i dopiero w ten czas ustaie ich obowiązek, gdyby zmienionemi zostali.

Artykuł 5.

Jeżeliby żaden z wierzycieli w terminie do wyboru Kuratora wyznaczonym nie stanął, albo gdyby tylko jeden lub dwóch wierzycieli stanęło, w ten czas Sąd powierzy ukończenie massy teraźniejszemu Kuratorowi, albo widząc go już być znacznie obciążonego innemi kuratoriami, wyznacz

Kuratora z liczby ogólniej usposobionych, którym przez wybór wierzycieli albo wcale żadna massa się nie dostała, albo w porównaniu mała tylko liczba mass udzieloną była.

Artykuł 6.

Uważanemi są iako usposobieni do pełnienia obowiązków Kuratora i powinni przyjąć powierzone im przez wybór wierzycieli lub przeznaczenie Sądu kuratorye

a. Patronowie, przy Trybunałach stawiający.

b. Notaryusze Województwa.

Artykuł 7.

Prócz tego Trybunały obowiązane są inne w prawie biegłe osoby uważać iako usposobionych Kuratorów, gdyby się wierzycielom podobało ich wybrać, a nawet w niedostatku

wyboru mogą ich mianować kuratorami pod następującemi warunkami:

- a. nie powinni ciż Kuratorowie stawać w innych sprawach, poświęcając się wyłącznie massom konkursowym i likwidacyinym.
- b. ubiegający się o podobne kuratorye okazać powinni zdadność iaka jest przywiązana do funkcyi Patrona lub Notaryusza Woiewództwa, szczególniż zaś wymaga się po nich ziadomość ięzyka niemieckiego w Woiewództwach dawniż pod panowaniem Pruskiż, a ziadomość ięzyka łacińskiego w Woiewództwach dawniż pod panowaniem Austryackiż będących.
- c. ciż Kuratorowie uważani będą co do ich dalszż promocyi iako osoby w czynnż służbie zostaiące.

Artykuł 8.

W Mazowieckiż Woiewództwie obowiązani są Adwokaci w Sądzie Appellacyinym, Mecenasi przy Sądzie Naywyższym stawaiący, przyiżć powierzone im przez wybór wierzcicieli lub przeznaczenie Trybunału Woiewództwa Mazowieckiego, kuratorye, i ulegać będą w tżm co się dotyczy pełnienia obowiązków Kuratora karności Trybunału.

Artykuł 9.

Gdyby wybór wierzcicieli nie padł na żadną z osób w art. 6. 7. i 8. wymienionych, w ten czas wybrany przez tychż wierzcicieli Kurator, w popieraniu interessów prawnych powinien się wyręczać osobami w tychż artykułach wymienionemi.

Artykuł 10.

Zwżaiąc na znaczną liczbę nieukończonych ieszcze w Woiewództwie

Mazowieckiem spraw konkursowych i likwidacyjnych, i chcąc aby liczba członków Sądu odpowiadała powiększonej liczbie Kuratorów, przydaemy do składu Trybunału Woiewództwa Mazowieckiego dwóch Sędziów do czasu dopokąd Trybunał potrzebować będzie powiększenia pomocy.

Artykuł 11.

Wyznaczony w każdej massie referujący Sędzia czuwać będzie z urzędu, aby się przepisom dekretu Królewskiego z dnia 15. Lipca 1809 r. we wszystkim stało zadosyć, mianowicie, aby z administracyi massy zdane były rachunki; aby przez wierzycieli ułożony był dalszy sposób administracyi i iey kontrolla i jeżeliby iedno lub drugie w iakim szczególnym wypadku ieszcze dopełnionem nie było, aby Kuratorowie massy zatrudnili się ściagnieniem aktywów mas-

sy, tam gdzieby było niebezpieczeństwo utraty tychże aktywów, jeżeliby windykacya odłożną została, aż do planu dystrybucyi, to iest do czasu, w którym wierzyciel lub wierzyciele sami zarządzać będą przekazanemi im funduszami.

Jeżeli do massy należą dobra nieruchomości, Sędzia referujący czuwać będzie, aby te nie czekając ukończenia massy sprzedanemi były; a w przypadku zachodzących przeszkód lub niemożności sprzedania za przyzwoitą cenę, aby kurator spieszenie zwołał wierzycieli dla uradzenia właściwych środków, albo w razie niezgodności aby rzecz przedstawioną była Sądowi do rozwiązania sporu.

Artykuł 12.

Tenże Sędzia obowiązany jest ciągle z urzędu kontrollować Kuratora massy we wszystkich iego czynnościach, i nie może być odrywany przez po-

wierzenie mu innych obowiązków z miejsca urzędowania. Z tabell szczególnych podług przepisane wzoru przez Sędziów utrzymywać się mia-nych, układaną i przesyłaną będzie do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości tabella ogólna wykazująca stan obecny i postęp stopniowy spraw konkursowych i likwidacyjnych. Sędzia dostrzegłszy w którymkolwiek szczególe niedopełnienie przepisów, zwłokę, lub przeszkody, przedstawić to powienin wraz z opinią swą Trybunałowi do decyzji, sam zaś odpowiedzialnym będzie za własne, w tym względzie uchybienia, opieszałość, lub zwłokę.

Prezydujący Sądu baczne rozciągną oko na referujących Sędziów, aby ściśle dopełniali powierzonego im obowiązku, i równie odpowiedzialni będą za własny niedozór.

Artykuł 13.

Kuratorowie bądź wybrani przez wierzycieli, bądź mianowani przez Sąd odbiorą wynagrodzenie odpowiadające ich pracy z funduszu który się składa podług przepisów paragrafu 4go uchwały Rady Najwyższej Tymczasowej Xięstwa Warszawskiego dnia 23. Lutego 1815 r. z potrąceń od schedy każdego na pewnych funduszach kollokowanego wierzyciela, Sąd ustanowi ilość tęg składki, w miarę obfitości massy, a razem i obszerność podjętę dla ię ukończenia pracy, która to składka w żadnym iednak przypadku nie więcéy wynosić może nad dwa od sta.

Gdy się w tym sposobie każda masa za podjęte około ię ukończenia prace uiści, Sąd takowe przez szczególne massy składane należytości wniesć zaleci do ogólnego funduszu, z którego

każdy Kurator w miarę okazanę oko-
ło ukończenia wszystkich mu powie-
rzonych mass pilności i gorliwego sta-
rania wynagrodzonym zostanie.

Artykuł 14.

Fundusz wynagrodzenia dotąd
uzbierany rozdzielonym będzie pomię-
dzy delegowanych Sędziów i Kurato-
rów, którzy w epoce od daty wspo-
mnionęj uchwały pracowali, nie cze-
kając ukończenia wszystkich mass.
W tym tedy celu, zamkniętym bę-
dzie obrachunek do dnia 1. Stycznia
1819 roku.

Artykuł 15.

Prezydujący w Trybunale prześle-
ten obrachunek do Kommissyi Rząd-
owey Sprawiedliwości, i dołączą do nie-
go listę imienną osób zasługujących na
wynagrodzenie, przedstawiając obraz

czynności każdego i opinią względem
wysokości wynagrodzenia. Fundusz
dotąd uzbierany nie może być cał-
kiem wyczerpanym; Prezydujący za-
tém taki rozdział funduszu zapropo-
nować powinni, aby jeszcze pozostała
się połowa na wynagrodzenie ostateczne
po ukończeniu wszystkich mass.

Kommissya Rządowa Sprawiedli-
wości roztrząsnawszy rapport i opinię
Prezydujących w Trybunale, wyzna-
czy dla przedstawionych osób ilość na-
grody, i Trybunały do ich wypłaty
upoważni, taką iednak zachowując
miarę, aby dla Kuratorów z rozdzie-
lić się mianego funduszu przynajmniej
5. z 6. części przeznaczonemi zostały.

Artykuł 16.

W przypadku zmienienia Kurato-
ra, Prezydujący Sądu przedstawia dla
odechodzącego Kuratora ilość nadgrody

zastosowaną do odbytych przez niego czynności.

Artykuł 17.

Od dnia 1. Stycznia 1819 r. począwszy, fundusz wynadgródzenia rozdzielonym będzie co kwartał pomiędzy Kuratorów delegowanych Sądu referujących, officyalistów Sądu, którzy przez swą gorliwość i pracowitość przyczynili się do ukończenia często wspomnianych mass. Rozdzielenie uskuteczniom będzie w sposób przepisany artykułem 15. odkładając zawsze połowę nowo uzbieranego funduszu do ostatecznego wynadgródzenia, i przeznacząc summy rozdzielić się mianey 5. z 6. części dla Kuratorów.

W tymże czasie to iest co kwartał przesyłane będą do Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości tabellaryczne rapporta o postępie spraw konkursowych i likwidacyjnych.

Dopełnienie ninieyszego postanowienia i ogłoszenie w Dzienniku Praw Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 22. Stycznia 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Sprawiedliwości
(podpisano) *W. Sobolewski.*

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem.
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia dnia 12. Marca 1819 roku.

DZIENNIK PRAW

N^{ro.} 26.

T o m s z ó s t y.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Roszyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Na przedstawienie Izby Obrachunkowéy, przekonawszy się, iż Kommissya do rachunków towarzystwa ogniowego przez byłą Radę tymczasową Xięstwa Warszawskiego, postanowieniem

duia 15. Czerwca 1814 roku delegowana, iuż wszystkie rachunki tegoż towarzystwa, aż do dnia 1. Grudnia 1816 roku z kass przy Królestwie Polskiém pozostałych odebrała, i te po większý części stosownie do upoważnienia Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi przyprowadziła do tego stopnia, że pokwitowane bydz mogą. Zważaiąc: iż gdyby czynności kommissyi delegowanéy do superrewizyi, i zakwitowania Izby Obrachunkowéy przychodzić miały, przez skrupulatność, iaką obowiązek pokwitowania wzniecić może, mogłaby wyniknąć i potrzeba nowych wyjaśnień i korespondencyi, bądź z kommissyą delegowaną, bądź z kassami, przez co ostateczne obrachowanie kass towarzystwa i wyjaśnienie funduszów tegoż towarzystwa, na odwłokę wystawionemi bydzby mogły, zaufani w

działaniach kommissyi delegowanéy, a pragnąc nieodrywać Izbę Obrachunkową od działań nad rachunkami skarbowemi, tak zaległemi, iako i z roku 1818 kwartalnie składać się mającemi, postanowiliśmy i stanowiemy.

Artykuł 1.

Rachunki towarzystwa ogniowego z kass przy Królestwie Polskiém pozostałych, aż do dnia 31. Grudnia 1816 roku złożone, kwitowane będą przez kommissyę, która też rachunki rewidowała, a to, zastępując za Izbę Obrachunkową.

Artykuł 2.

Na rachunki które iuż są przygotowane, Prezes Kommissyi, kwity podpisze; na rachunki które przez obecny skład kommissyi rewidowane będą, kwity kollegialnie podpisane zostaną.

Artykuł 3.

W formie kwitów dołożono będzie „Z upoważnienia Namiestnika Królewskiego, kommissya delegowana, zastępnie za główną Izbę Obrachunkową, Królestwa Polskiego”

Artykuł 4.

Względem rachunków kass od królestwa odpadłych, osobne późniéj wydane będzie rozporządzenie, te zaś które dla znajdowania się kassyerów w kraiu zrewidowane być mogą, zrewidowane, zdecydowane i pokwitowane być mają.

Artykuł 5.

Kommissya delegowana sporządzi ogólny wykaz z zasadzonych i aż do 31. Grudnia 1816 roku pokwitowanych rachunków, wyjaśniający, ile w

całéy epoce było funduszków, ile wydano, ile z dniem 31. Grudnia 1816 zostało w kassach gotowizny, ile w zaległościach, i ile komu następnie do zapłacenia należeć pozostało. Wykaz taki ieden z ogólnym rapportem Nam przedstawi, a drugi razem z aktami i rachunkami z których ten wykaz sporządzonym będzie, odda do Izby Obrachunkowéy dla weryfikacyi z rachunkami roku 1817.

Artykuł 6.

Rachunki od 1. Stycznia 1817 roku do Izby Obrachunkowéy podane będą.

Dopełnienie niniejszego rozporządzenia, Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi, i Izbie Obra-

chunkowéy, w czem do którój należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéy, dnia 24. Stycznia 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji
(podpisano) T. Mostowski.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) Kossecki

Zgodno z Wypisem

Postanowienia, którego umieszczenie w Dzienniku Praw nakazanem jest osobną Uchwałą Xięcia Namieestnika Królewskiego z dnia 2. Stycznia 1819 roku.

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z

Dzień ogłoszenia d. 12. Marca 1819 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożéy Łaski My ALEXANDER I.
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Na rapport ukochanego brata Naszego Wielkiego Xięcia Konstantego Naczelnego Wodza Woyska Naszego Królestwa Polskiego,

Zważywszy iż zwykle zmiany które corocznie w woysku Naszém Królewsko-Polskiem zachodzą, oraz uwolnienia od służby wydawać się mające tym z pomiędzy żołnierzy wspomnionego woyska Naszego, których czas zaciagowy upłynął, iako téż i tym, coby się stali mniéy zdatnymi do służby, lub którychby powrotu do ich siedlisk dobro ich rodzin i rol-

nictwa wymagało, zrzadzając w szere-
gach stale powracające się umnieysze-
nie któremu rzeczą iest nieuchronną
zapobiedz za pomocą zwykłego doro-
cznego zaciągu rekruta, postanowili-
śmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1.

W celu utrzymania woyska Na-
szego Królewsko-Polskiego w kom-
plecie stopy pokoju, wybranem bę-
dzie poczynając od 1. Października
tegoż roku, na cały rozległości Kró-
lestwa sześć tysięcy rekruta z rzędu
popisowych.

Artykuł 2.

Zaciąg ten czynionym być ma
stosownie do prawideł przepisanych
względem zaciągu do woyska, posta-
nowieniem Naszém z dnia $\frac{5}{17}$ Pa-
ździernika 1816 r.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postano-
wienia które ma być w Dzienni-
ku praw umieszczoném, Kommissyi
Spraw Wewnętrznych i Policyi, iako
tęż i Woyny w czém do której nale-
ży polecamy.

Dan w Carskim Siele dnia $\frac{28 \text{ Lipca}}{9 \text{ Sierpnia}}$
1818 r.

(podpisano) ALEXANDRE
przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.

Radca Sanu tymczaso-
wie pełniący obowią-
zki Ministra Woyny
General Dywizyi
(podpisano) Hauke.

Zgodno z Oryginałem.
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu.
(podpisano) Ig. Sobolewski.

Za zgodność
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.
Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz

Dzień ogłoszenia dnia 18. Marca 1819 r.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

My A L E X A N D E R I.

*Cesarz Wszach Rossyi, Król Polski.
etc. etc. etc.*

Chcąc młodzieży doskonalący się w naukach w Królewsko-Warszawskim Uniwersytecie, iako niemniéy uczniom szkoły leśnéy zapewnić sposobność kończenia zaczętych nauk, na przedstawienie Kommissyów Rządowych Oświecenia publicznego oraz Przychodów i Skarbu, po wysłucha-

niu zdania ogólnego zebrania Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy.

Artykuł 1.

Wyłączenia od spisu woyskowego objęte w artykule 2. Naszego postanowienia z dnia 17⁵ Października 1816 pod literami *n. o.* co do uczniów i Doktorów Wydziałów Akademycznych prawa i lekarskiego, rozciągamy ninieyszém do uczniów i Doktorów Wydziału Teologicznego, Filozoficznego, Nauk i Sztuk pięknych.

Artykuł 2.

Również wymuiemy od tegoż spisu uczniów szkoły leśnéy, którzy złożywszy stosownie do artykułu 8. uchwały Namiestnika Naszego z d. 20. Stycznia roku zeszłego uroczyste przyrzeczenie, że się chcą poświęcić powołaniu leśnemu, opatrzeni zosta-

na w świadectwo Rady szkoły leśnej, iż przez znakomity postęp w naukach i moralne sprawowanie się mogąc się stać z czasem w témże powołaniu użytecznemi dla kraiu, godni są być uczestnikami tego dobrodzieystwa.

Artykuł 3.

Zastrzegamy atoli, iż przy każdorocznym spisie wojskowym liczba uczniów téż szkoły do wyłączenia przedstawionych, dwunastu przechodzić nie może.

Artykuł 4.

Dopełnienie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczoném, Kommissyom

Rządowém, w czém do której należy, polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 14te Lutego 1819.

(podpisano) ALEXANDRE.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego.

(podpisano) *S. Potocki.*

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 5. Kwietnia roku 1819.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski

My A L E X A N D E R 1.

*Cesarz Wszęch Rossyi, Król Polski.
etc. etc. etc.*

Zważywszy, iż zwiedzanie i miejscowa rewizya, którę Namiestnik Nasz do władz Administracyjnych, używa, zaprowadzona do magistratur sądowych, w sposobie nieubliżającym niepodległości sądownictwa, konstytucją Królestwa zawarowanę, może zbawienne dla kraiu przynieść korzyści; po wysłuchaniu zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Arty-

Artykuł 1.

Namiestnik Nasz, w miarę potrzeby, i w czasie przez siebie uznanym, wysyłać będzie osoby, zaufania godne, i z biegiem sądownictwa oswojone, na objazd i odwiedzanie sądowych wszelakiego rodzaju magistratur, w całym Królestwie Polskiem.

Artykuł 2.

Osoby takowe, czyli wizytatorowie zajmować się będą iedynie, śledzeniem tego wszystkiego, co się tyczy Administracyi sądownictwa, pilności, i sprawowania się w urzędowaniu osób, magistratury sądowe składających, iako téż wszelkich innych urzędników, officyalistów, i obrońców sądowych; dostrzegać będą regularności posiedzeń, bezpie-

czeństwa depozytów, archiwów, i kancelaryi aktów publicznych; porządku i bezpieczeństwa więzień i domów poprawy, sądownictwa kryminalnego i policyjnego; oraz dozoruwać będą ścisłego zachowania statutu organicznego, dla powyżéy wspomnianych instancyi przepisać się mającego.

Artykuł 3.

Wizytatorowie mieszać się nigdy, i w żadnym przypadku nie będą mogli do wyrokowania sądów w sprawach, i pod odpowiedzialnością nie będą mogli dozwalać sobie iakiego bądź wpływu na wolność i niepodległość zdań sędziów; w czém, każdemu z nich, szczególna instrukcyja oznaczy stosownie do niniejszego i poprzedzającego artykułu, zakres i prawo.

Artykuł 4.

W przypadku dostrzeżonych nie-regularności w przedmiotach w artykule 2. wyrażonych, wizytator trwającego porządku swoją powagą ani tamować, ani zmieniać nie będzie mógł, lecz iedynie dostrzeżenia i uwagi swoje, raportem Namiestnikowi Naszemu przedstawi, który ieżeli doniesienie uzna słuszném, i zarządzenie konieczném, potrzebne ku temu środki przedsięwziąć Kommissyi Sprawiedliwości zaleci.

Artykuł 5.

Wizytatorowie mogą przyjmować skargi, czy to od prywatnych osób, czy to od urzędników, bądź przeciwko całemu składowi sądu, bądź przeciwko osobom i officyalistom są-

dowym; względem rzetelności takowych skarg, miejscowych wiadomości i dowodów zasięgać, a objaśnione dostatecznie, przy raporcie wraz z swoją opinią Namiestnikowi przysłać będą powinni.

Artykuł 6.

Wszelkie magistratury, i pojedyncze osoby sądowe, każdemu z takowych wizytatorów, za okazaniem sobie wydanego mu przez Namiestnika Naszego upoważnienia (które w protokół rewizyjny, na ten cel sporządzony, wciągnięte być mają), winne są przyzwoitą uległość; są obowiązane okazać przed nim stan cały przedmiotów, w artykule 2. wyrażonych; na zapytanie dawać dokładne odpowiedzi, a na wszelkie dostrzeżenia, tłumaczenia, i informacye.

Artykuł 7.

Rewizye odbywać się będą w chwilach wolnych od posiedzeń sądowych, bez żadnego tamowania zwykłego biegu sprawiedliwości.

Artykuł 8.

Rewizye przez Naszego Namiestnika zsyłane, nie uwalniają ani Kommissyę Sprawiedliwości, ani sądów wyższych, od obowiązku zsyłania z swojej strony, peryodycznych rewizyj, lub w każdym czasie, w którym potrzeba wymagać ich będzie.

Artykuł 9.

Wykonanie niniejszhey woli Naszhey Namiestnikowi Naszemu; umieszczenie zaś iey w Dzienniku Praw,

Kommissyi Sprawiedliwości zale-
camy.

Dan w Petersburgu dnia 1⁴/₁₆ Lu-
tego 1819 r.

(podpisano) ALEXANDRE.

Minister Sprawiedliwości
(podpisano) *W. Sobolewski.*

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem.

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem.

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 5. Kwietnia 1819 roku,

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski

My A L E X A N D E R I.

Cesarz *Wszech Rossyi*, *Król Polski.*
etc. etc. etc.

Zważywszy że przepis uchwał
z dnia 14. Grudnia 1816 i 23. Gru-
dnia 1817 r. obowiązujący wszystkie
kassy publiczne do zdawania kwar-
talnie rachunków Izbie Obrachunko-
wéy, pociąga za sobą wiele trudności,
oraz przyczynia zatrudnień z zna-
cznym pomnożeniem kosztów Skar-
bowi publicznemu, i chcąc zaradzić
temu na przyszłość, na rapport Na-
miestnika Naszego, postanowiliśmy
i stanowiąmy:

Artykuł 1.

Od dnia 1. Stycznia 1819 r. przepisy uchwał wyżej przytoczonych z dnia 14. Grudnia 1816 roku w artykule 17. i z dnia 23. Grudnia 1817 roku stanowiące dla wszystkich kass publicznych kwartalne składanie rachunków, mieć chcemy ściśle zachowane przez Kassy Główne Woiewódzkie Poborów i Wypłat i przez Kassy Jeneralne Poborów i Wypłat.

Artykuł 2.

Wszystkie inne kassy publiczne i urzędy rachować się obowiązane, rachunki swe nie kwartalnie iak teraz, lecz rocznie składać będą najpóźniéj w miesiący trzy po upłynionym roku, pod warunkami w artykułach 5. 6. 7. 8. i 9. uchwałą z dnia 23. Grudnia 1817 roku przepisaniemi.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem polecamy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{4}{10}$ Lutego 1819 roku.

(podpisano) ALEXANDRE.

Minister Prezydujący w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu
(podpisano) J. *Węgleński*.

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski*.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady,
(podpisano) *Kossecki*.

Zgodno z wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. *Hankiewicz*.

Dzień ogłoszenia d. 5. Kwietnia 1819 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policji, z dnia 21. m. Lutego r. b. miastom Łowiczowi stolicy Obwodu Sochaczewskiego, i Włocławkowi stolicy Obwodu Kuiańskiego nadaiemy takie same prerogatywy, iakie w skutek postanowienia Naszego z dnia 30. Maia 1818 r. służą miastom stołeczném Woiewództw; przeto urząd municypalny w każdym z tych dwóch miast składać się będzie z Prezydenta i Radnych, których stosowną do potrzeby liczbę, Kommissya Rządo-

wa Spraw Wewnętrznych i Policji oznaczy.

Niniejsze postanowienie Nasze umieścić w Dzienniku Praw polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéy d. 27. Lutego 1819 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji.
(podp.) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości.
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 5. Kwietnia 1819 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Gdy Najjaśniejszy Pan raczył utworzyć nowy Urząd Koniuszego dworu Królewsko-Polskiego, i chce takowy mieć pośrednim między stopniem Szambellana a Wielkimi Urzędnikami tegoż dworu, zatym uzupełniając postanowienie Nasze z dnia 22. Lipca roku 1817 względem opłaty stępla od patentów nominacyi-

nych na Urzędy nadworne, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1.

Koniuszy Dworu Jego Cesarsko-Królewskiéy Mości płacić ma za stępel od patentu nominacyjnego na raz ieden złotych czterysta pięćdziesiąt.

Artykuł 2.

W postąpieniu na wyższy stopień, należytość stęplową od patentu nominacyjnego tylko dopłacać będzie, stosownie do ducha i brzmienia artykułu 4. postanowienia z daty powyżéy wyrażonego.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, wszystkim wła-

dzom krajowym Rządowym, w czém
do której należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posie-
dzeniu Rady Administracyney dnia
20. Marca 1819. r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydniący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu
(podpisano) J. Węgłński

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady,
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z

Dzień ogłoszenia d. 23. Kwietnia 1819 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski My ALEXANDER I.
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

C hcąc usunąć przeszkody, które
mogłyby wstrzymywać bieg spraw
konkursowych i likwidacyinych, z
epoki Rządów, Austriackiego i Pru-
skiego zaległych, po wysłuchaniu
zdań ogólnego zgromadzenia Rady
Stanu: postanowiliśmy i stanowiemy
co następuje.

Artykuł 1.

Przepis artykułu VI. Postanowie-
nia Naszego de dato ^{29. Września}
_{11. Października} 1816
r. oznaczający w pierwszój Instan-
cyi, iedno tylko forum ziemstwa

Warszawskiego, dla spraw publicznej własności; nie będzie mógł być stosowanym do wyżej wymienionych spraw konkursowych i likwidacyjnych, choćby w tych sprawach toczyły się razem spory, własności publicznej dotyczące się.

Artykuł 2.

Podobnież w takowych sprawach konkursowych i likwidacyjnych, nie będą mogły być stosowanymi przepisy artykułu IV. uchwały Namiestnika Naszego de dato 20 Maja 1817 r. i Prokuratoryia Generalna, w tych sprawach niebędzie mocną żądać iak tylko iednej sześćcio-miesięcznej Dylacyi, skoro takową dla wysledzenia dowodów i przygotowania obrony, uzna potrzebną.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia

wienia i umieszczenie w Dzienniku Praw, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 16⁴ Marca 1819 r.

(podpisano) ALEXANDRE

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

(podpisano) *Sobolewski*

(L. S.) przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu.
Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem.
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz

Dzień ogłoszenia dnia 1. Maja 1819 r.
Tom VI. do Nru 26. 21

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
 Cesarza Wszech Rosyi
 Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważywszy iż dobra narodowe niektórym Generałom Francuzkim darowane w roku 1807 i w części do hipoteki iak prywatne zapisane, późniéj zaś w skutku rozkazu Najjaśniejszego Pana odezwą JO. Xięcia Wołkońskiego do JW. Łanskoj Jenerał Gubernatora Xięstwa Warszawskiego, z dnia 2. Maia 1813 obiawionego do własności publiczney powróciły, lecz mimo to iednak z hypotek wymazanemi nie zostały, na przełożenie Komisysy Rządowéj Przychodów i Skarbu stanowiemy co następuje:

Artykuł 1.

Gdy ekonomie, Baków, Głuchów, wraz

z kluczami Jasień i Zaczywilki, Gószczyn, Jeziorko, wraz ze wsią Pieczyński Kompin, Karabiewicz, Łowicz, Liszkowiec, Lubotyn, Przedecz, Raciążek, i Skierniewice, w Województwie Mazowieckiem; Lenie wielkie wraz z folwarkiem Biała, Mława, Rożan, Sieluń, wraz z dobrami Rembische i Trąbin w Województwie Płockiem; Janowice, Klonów, i Łęczno w Województwie Kaliskiem; Będzyn, Bobrowniki, Koziegłowy, Lelów, Olsztyn, Rokitno, Sławków, Sulików, Szyce, Wola Libertowska, Woykowice kościelne, Żarnowiec albo Maleszyce w Województwie Krakowskiem sytuowane, z woli Najjaśniejszego Pana od dnia 2. Maia 1813 przestały bydź własnością prywatną i Skarbowi Polskiemu powrocone zostały, przeto upoważnia się Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu ni-

nieyszm, do przedsięwzięcia potrzebnych kroków, końcem uzyskania extabulacyi z xiąg hypotecznych tytułu własności Donataryuszów Dóbr powyższych.

Artykuł 2.

Dopełnienie niniejszego postanowienia które w dzienniku praw umieszczoném bydz ma, Kommissyi Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 24. Kwietnia 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu

(podpisano) J. Węgleński.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podp.) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podp.) Kossecki.

Zgodno z Wypisem.

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 27. Maia 1819. roku

w Imieniu Najiaśnieyszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Maiąc sobie przedstawione przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu iż niektórzy cudzoziemcy w kraiu tuteyszym zamieszkal, którzy żadnych gruntów nie posiadali, tudzież kraiowcy dopraszają się, aby im osady w dobrach Rządowych z dobrodzieystwami dla obcych kolo-

nistów służącemi nadane były, postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

Artykuł 1.

Dobrodzieystwa uchwałą Naszą z dnia 3. Maia 1817 roku dla kolonistów z obcych krajów przybywających zapewnione, mogą byćż rozciągnięci do cudzoziemców od dawna w kraju tutejszym zamieszkających, żadnych gruntów nieposiadających, tudzież do kraiowców także żadnych gruntów nieposiadających, jeżeli kwalifikacye ich przez Komisją Rządową Przychodów i Skarbu zostaną przyznanemi.

Artykuł 2.

Kraiowcy którzy grunta w dobrach dziedzicznych posiadali, kiedy o udzielenie im gruntów w do-

brach Rządowych z dobrodzieystwami dla kolonistów z zagranicy przychodzących zapewnionemi, konkurrować będą, obowiązani są usprawiedliwiać przez zaświadczenia, od Właścicieli Dziedziców téy ziemi, na której siedzieli, iako w żadnych względem tychże nie zostają obowiązanych.

Artykuł 3.

Wszyscy osadnicy i koloniści którzy otrzymali grunta z dobrodzieystwami uchwałą z dnia 3. Maia 1817 roku dla kolonistów oznaczonemi, i ci którzy ie z temiż dobrodzieystwami otrzymywać będą, nie mają prawa przedawać gruntów, ani domów, przed upłynieniem lat wolności; przedaże takowe za nieważne mają byćż uważanemi, a przedający równie, iak i kupujący każdy z osobna karze

opłaty iednóy czwartéy części summy za sprzedaż umówionéy, podlegać maia.

Artykuł 4.

Każdy osadnik i kolonista, któryby chciał sprzedać swoją osadę po upłynieniu lat wolnych; obowiązany jest udowodnić nayprzód: iż dopełnił wszystkich kondycyi przy wyeściu w possessyą przyiętych; nadto, powinien opłacić czynsz za wszystkie lata wolności, taki, iaki na opłatę po wyściu lat wolnych będzie przeznaczonym, tudzież Laudemium, dopiero w ten czas konsens do przedania będzie mu dany od władzy właściwéy.

Artykuł 5.

Gdyby osadnik lub kolonista po upłynieniu lat wolności nieprzedając swoięy posady, chciał ją opuścić w

zamiarze uniknienia obowiązków, którym po upłynieniu lat wolnych podlegać powinien, od takowego wymaganiem będzie to wszystko, co w artykule powyższym 4. na przedaiących jest przepisano.

Artykuł 6.

Wolno będzie osadnikom i kolonistom, przedawać ich osady za odebraniem konsensu, i opłatą Laudemii tylko, kiedy udowodnią, że po upłynieniu lat wolnych, przez czas podwóynéy ilości lat wolnych odpowiadający, ciągle zamieszkal, i obowiązki na siebie przyięte zupełnie i regularnie wypełniali.

Wykonanie ninieyszego postanowienia Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu polecamy, któ-

re w Dzienniku Praw umieszczoném
bydź ma.

Działo się w Warszawie na posie-
dzeniu Rady Administracyinėj dnia 4.
Maja 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezyduiący
w Kommissyi Rządowėj
Przychodów i Skarbu
(podpisano) J. Węgleński

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady,
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz

Dzień ogłoszenia d. 17. Czerwca 1819 roku.

w Imieniu Najiaśnieyszego
A L E X A N D R A I.
Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Gdy Artykuł 16. Konstytucyi kra-
iowėj dotąd w zupełności rozwiniętym
bydź nie mógł, a Jego Cesarsko-Kró-
lewska Mość w odpowiedzi swoiėj na
uwagi Izby Poselskiėj nad raportem
Rady Stanu z $\frac{23. \text{ Sierpnia}}{4. \text{ Września}}$ 1818 r. nayła-
skawiėj oświadczyć raczył, iż chce aby
nadużycia wolności druku podlegały
dawnemu prawodawstwu Polskiemu,
przy zachowaniu status quo, póki no-
we prawo nie przepisze środki iěj

ukrócenia; chcąc zapobiedz wszelkim aż do tego czasu wydarzyć się mogącym nadużyciom, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poręczamy przedsięwzięcie wszelkich środków jakie za potrzebne uzna, do ukrócenia nadużyć wolności druku, stosując się do dawnego prawodawstwa Polskiego, i urzędzeń za Rządu Xięstwa Warszawskiego wydanych.

Artykuł 2.

Wszystkie gazety i pisma peryodyczne bez żadnego wyjątku podlegać odtąd mają censurze Rządowej.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia Kommissyom Rządowym Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, tudzież Spraw Wewnętrznych i Policji, umieszczenie zaś w Dzienniku Praw Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 22. Maia 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Wyznań i Oświecenia

(podpisano) *S. Potocki.*

Radca Sekretarz Stanu General Brygady

(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu General Brygady

(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 20. Czerwca 1819 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski My ALEXANDER I.
Cesarz Wszech Rosyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na artykuł 5. uchwały Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem tyczący się Dyrekcyi i Administracyi Dóbr Rządowych, a wydanej dnia 7. Kwietnia 1818, tudzież na art. 9. postanowienia Naszego z dnia $\frac{17}{29}$ Kwietnia tegoż roku, zawierającego pełnomocnictwo Namiestnikowi Naszemu przez Nas udzielone.

Chcąc zapobiedz zwłokom dla dobra Skarbu szkodliwym, mogącym wynikać czasem w zawieraniu wieczysto dzierżawnych kontraktów, skutkiem rozporządzenia przepisującego, iż takowe kontrakty do Naszego najwyższego zatwierdzenia powinny być przedstawio-

ne. Zważywszy: iż dekretem swym z daty 12. Kwietnia 1808 Najjaśniejszy Król Imci Saski upoważnił był Ministra Spraw Wewnętrznych do zatwierdzania kontraktów dzierżaw wieczystych za panowania pruskiego zawartych, a z powodu zmiany Rządu niezatwierdzonych.

Na rapport Namiestnika Naszego, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Namiestnik Nasz w Królestwie Polskiem upoważnionym zostaje niniejszym do zatwierdzania wszelkich kontraktów czynszów i dzierżaw wieczystych, wynikających z obowiązków zaciągniętych jeszcze za Rządu Pruskiego, któreby temuż Namiestnikowi Naszemu przedstawione tym końcem zostały przez Komisją Przychodów i Skarbu, wedle przepisanych prawideł, a tyczyły się posiadłości przynoszących nie więcej nad 10,000 zł. polsk. rocznego dochodu.

Wykonanie niniejszego postanowienia Naszego które w Dzienniku Praw umieszczoném bydź ma, Namiestnikowi Naszemu i Kommissyi Przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{29 \text{ Kwietnia}}{11 \text{ Maia}}$
1819 roku.

(podpisano) ALEXANDRE.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu
(podpisano) *J. Węgłński.*

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady,
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
w zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu
M. Woźnicki.

Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 20. Czerwca 1819 roku.

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xięże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Ponawiając urządzenie dawniejszymi ustawami Polskimi przepisane, względem pomnażania bibliotek publicznych dziełami w kraiu wychodzącymi, na przełożenie Kommissyi Rządowéy Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stanowimy co następuje:

Artykuł i.

Każda drukarnia kraiowa obowiązana będzie odtąd, dzieła lub iakiego bądź pisma z niéy wychodzącego, przed wydaniem na widok publiczny, złożyć trzy exemplarze; ieden do biblioteki Rady Stanu, drugi do biblio-

teki publiczney przy Królewsko-Warszawskim Uniwersytecie, trzeci do biblioteki Królewsko-Warszawskiego towarzystwa przyjaciół nauk, służący również do użytku publicznego.

Artykuł 2.

Dopełnienie tego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego polecamy.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyjney dnia 22. Maia 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Wyznań i Oświecenia Publicznego

(podpisano) S. Potocki.

Radca Sekretarz Stanu General Brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu General Brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

W zastępstwie Ministra Sprawiedliwości

Radca Stanu M. Woźnicki.

Sekretarz Generalny

J. Hankiewicz.

Odzień ogłoszenia d. 20. Czerwca 1819 roku.

w Imieniu Najjaśnieyszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Chcąc zaprowadzić narzędzia, do gaszenia pożaru po miastach, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, i po wysłuchaniu ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, stanowimy:

Artykuł 1.

Każde miasto mieć powinno ugodzonego kominiarza, który będzie zobowiązany w miastach większych i handlowych co miesiąc, a w miasteczkach

rolniczych przynajmniej co kwartał wycierać i dokładnie rewidować kominy.

Artykuł 2.

Kominiarz będąc odpowiedzialny za wyniki z jego niedbalstwa nie-
szczęścia, po każdym wyczyszczeniu kominów i ich rewizyi, winien Burmistrzowi miasta dać ustny rapport o dopełnieniu swego obowiązku, i donieść czyli i jakie kominy potrzebują reparacyi, albo czy wszystkie są w dobrym stanie. Rapport ten jego ustny powinien Burmistrz zapisać w protokół i co wypadnie uskutecznić; a Dozorca miast przy rewizyi określony dopełnienia tego dopilnuie.

Artykuł 3.

Wszystkie miasta powinny być zaopatrzone w następujące porządki ogniowe.

- a. Każdy dom powinien mieć drabinę na dachu, domy dachówką kryte powinny mieć inną ułatwioną komunikacją dostania się do wierzchu komina.
- b. Każdy dom powinien mieć węborek drewniany do noszenia wody kosztem possessora domu sprawiony i utrzymywany.
- c. Każde 10. domów mieć mają sprawione kosztem ich właścicieli
 2. bosaki,
 1. kubek skórzany lub słomiany lakierowany.
 4. sikawki ręczne.
 1. beczkę sposobną do rozwożenia wody.
 1. drabinę do przenoszenia zdolną.
- d. Każde miasto mające domów mieszkalnych sto aż do sto pięćdziesiąt, mieć powinno jedną sikawkę bądź wężową, bądź wębor-

kową podług uznania Kommissyi Woiewódzkiej zastósowaną do wysokości największych w mieście domów, i cztery stągwie do wody; większe miasta mające domów więcej nad sto pięćdziesiąt aż do trzechset, mieć powinny dwie sikawki węzowe lub węborkowe, i ośm stągwi, dalej zaś postępując na każde 200 domów jedną sikawkę i cztery stągwie rachować się i sprawione być powinny.

Artykuł 4.

Sikawki i stągwie w miastach, które mają dostarczające kassy mieyskiey fundusze, sprawione będą z teyże kassy, w miastach zaś tak narodowych i instytucyownych iako i prywatnych dostatecznych funduszów ogólnych nie mających, sprawione być mają w połowie kosztem właścicieli domów

ogniska mających, a w drugiey połowie przez mających prawo propinacyi.

Artykuł 5.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi porozumiawszy się z Kommissyami Woiewódzkimi względem stopniowego zaprowadzenia narzędzi ogniowych po miastach, zaczynając od ludniejszych, dopilnuie aby wszystkie miasta w sikawki artykułem 3. postanowienia niniejszego przepisane, naydaley w przeciągu lat trzech były zaopatrzone.

Artykuł 6.

Wykopywanie i utrzymywanie studzien których liczbę stosownie do domów mieszkalnych Kommissarz Obwodowy oznaczy, kosztem właścicieli domów uskuteczniene być powinno, oprócz studnie publiczne

gdzieby te kosztem kass mieyskich dotąd były utrzymywane; przygotowanie zaś składu na sikawki i tych reparacya z funduszów artykułem 4. wskazanych ma być skuteczną.

Artykuł 7.

Dla utrzymania sikawek w stanie używalności i zabezpieczenia ich od zepsucia, kominiarze mają być przy ugodzie zobowiązani, aby za każdą rewizją kominów doświadczały sikawek, biorąc do pomocy kilku zręcznych ludzi, których Burmistrz wyznaczy, aby na przypadek użycia sikawek nabrali potrzebnej zdatności. Burmistrze odpowiedzialni będą za dobre utrzymywanie sikawek.

Artykuł 8.

Skutecznienie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Kommissyja

Rządowój Spraw Wewnętrznych i Policji polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 15 Czerwca 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji.
(podp.) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Za Sekretarza Jeneralnego

Jan Krzywicki.

Dzień ogłoszenia d. 20, Lipca 1819 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rosseyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Uznawszy postanowieniem Naszém z dnia 12. Listopada 1816 r. świadectwa z ukończonych nauk w szkole głównéy za istotne dowody biegłości w naukach teoretycznych, ułatwiające składanie examinów w naywyższyć Kommissyi examinacyinéy, i chcąc w rozpoznawaniu ważności takowych świadectw wszelką usunąć wątpliwość, iaka wynikać może z niejednostajności przepisów, podług których za-

graniczne Uniwersytety rozdaia stopnie akademickie; na przełożenie Komissyi Rządowéy Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego, postanowiliśmy co następuje:

Artykuł 1.

Młodzież kraiowa powinna się starać o stopnie akademickie w uniwersytecie kraiowym; gdyby iednak ktokolwiek otrzymał takowe stopnie w uniwersytetach zagranicznych których zwiedzać bynaimniéy się nie wzbrania, obowiązany będzie uzyskać ich zatwierdzenie przez uniwersytet kraiowy.

Artykuł 2.

Skoro zaś tenże uniwersytet przekona się z examinów, iż zaszczycony stopniem dla otrzymania onego dopełnił wszystkich warunków przepisa-

nych statutem Królewsko Warszawskiego uniwersytetu, w ówczas wyda osobne zaświadczenie zatwierdzające ważność w kraju dyplomu na otrzymane za granicą stopień akademicki. W przeciwnym razie wymagać będzie dopełnienia wspomnianych warunków.

Artykuł 3.

Każdy cudzoziemiec (wyjawszy wezwanych przez rząd znanych z biegłości w naukach) przybywający z zagranicy z otrzymanym stopniem akademickim, jeżeli po dopełnieniu przepisów krajowych, chce otrzymać w kraju urząd, powinien uzyskać od krajowego uniwersytetu zatwierdzenie swojego dyplomu, które mu zostanie wydane, skoro udowodni przed tymże uniwersytetem zdatność odpowiadającą stopniowi swojemu, i jeżeli

li złoży dowody z odbytych dwuletniej praktyki.

Artykuł 4.

Od daty ogłoszenia niniejszego postanowienia, najwyższa Kommissya Examinacyjna, iako też Kommissye Examinacyjne Wojewódzkie i Rada ogólna lekarska, te tylko dyplomata na stopnie akademickie okazane sobie przy składaniu egzaminów przyjmować będą, które otrzymają zatwierdzenie uniwersytetu Królewsko Warszawskiego, w sposobie wskazanym w artykułach poprzedzających.

Dopełnienie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw ma być umieszczone, Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 19. miesiąca Czerwca 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Wyznań religijnych i Oświecenia
(podpisano) *S. Potocki.*

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Za Sekretarza Jeneralnego
J. Krzywicki.

Dzień ogłoszenia d. 20. Lipca 1819 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

My z Bożey Łaski

A L E X A N D E R I.

Cesarz Wszech Rossyi,
Król Polski etc. etc. etc.

Na przedstawienie Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem chcąc nadgrodzić zasługi, i oznaką szczególną życzliwości Naszey Królewskiej zaszczyścić talenta przez Pana Woyciecha Lange w kierowaniu przedsięwziętami w rzeczonym Królestwie pracami hydraulicznemi okazywane;
Stosownie do artykułu 46. ustawy konstytucyjnej postanowiliśmy udzielić i nadać, i niniejszym dyploma-

tem nobilitacyi istotnie udzielamy i nadajemy rzeczonemu P. Lange dla niego i iego potomków prawych, i w prostey linii, tytuł i prawa szlacheica polskiego; chcemy: aby od-
tąd używał prerogatyw do téy go-
dności przywiązanych, w całej ich
obszerności i zupełności; udzielamy
prócz tego Panu Woyciechowi Lan-
ge, i wyż rzeczonym potomkom iego
herb poniżej opisany *ciężosić* zwany,
to iest:

Na tarczy ze złotym obwodem sre-
brny trójkąt równoboczny w błę-
kitném polu, mającém na każdym
kącie srebrną gwiazdę, iako też
i w środku (*środkowa, większa niż
tamte trzy*) i pszczołę złotą z rozpię-
tymi skrzydłami; nad środkiem rze-
czonego trójkąta nad tarczą hełm
z ko-

z koroną i znaramnikami srebrnemi
i błękitnemi, nad hełmem łabędź
w lewą stronę obrócony, pomiędzy
ramionami otwartego cyrkla, obey-
mującego hełm, wspierającego się na
naramnikach i gałazkami wawrzyno-
wemi ukośno na krzyż uwieńczonego.
(*w tém miejscu nayduie się rysu-
nek powyżéy opisanego herbu*)

Udzielając ninieysze dyploma
szlactwa i herbu Panu Woycie-
chowi Lange, upoważniamy go wraz
z potomkami iego prawemi, i w pro-
stey linii do zaszczycania się szlache-
ctwem, i używania wiecznemi czasy
pomienionego herbu, tak iak inni
Szlachta Naszego Królestwa Polskiego
we wszelkich czynnościach prywa-
tnych i publicznych.

Dla większey wagi, ninieysze dy-
Tom VI. de Nru 26. 23

ploma własno-ręcznie podpisaliśmy,
i pieczęć herbową Naszego Królestwa
Polskiego przyłożyć kazaliśmy.

Dań w Warszawie dnia ²⁵/₇ Września
Października
1816 roku.

(podpisano) ALEXANDRE.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem.
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Wypisem.
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Za Sekretarza Jeneralnego
J. K r z y w i c k i

Dzień ogłoszenia d. 30. Lipca 1819. roku

z Bożey Łaski

My A L E X A N D E R I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.
etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na art. 46. ustawy
konstytucyiny Królestwa Naszego
Polskiego, oraz na postanowienie Na-
sze o uszlachceniu z dnia ⁵/₁₇ Czerwca
1817 roku,

Po wysłuchaniu zdania Deputacyi
Senatu tym końcem ustanowioney, ia-
ko też i zdania ogólnego zgromadze-
nia Naszey Rady Stanu,

Na rapport Namiestnika naszego
w rzeczonym Królestwie,

Choćc uznać stałe łożone przez P. Mikołaiia Geritza właściciela dóbr Mikołaiowki i kupca miasta Warszawy, usiłowania ku rozkwitnieniu przemysłu i gospodarstwa wieyskiego, a przyczynieniu się tym sposobem do dobra ogólnego kraiu; postanowiliśmy udzielić i nadać ninieyszém dyplomatem szlachestwa, i istotnie udzielamy i nadaemy temuż P. Mikołaiowi Geritz dla niego i iego potomków prawych i w prostéy linii, tytuł i prawa Szlachcica Polskiego.

Chcemy, aby odtąd używał prerogatyw do téy godności przywiązanych w całéy ich obszerności i zupełności.

Udzielamy prócz tego P. Mikołaiowi Geritz i wyż rzeczonym potom-

kom iego herb *przemysłomierz*, to jest:

Na tarczy w polu błękitném belka trzema krzyżami rycerskimi ozdobiona, ukośnie z lewéy na prawą przecięta, a mająca nad sobą koronę o pięciu liściach z pięciu białemi strusimi piórami; z lewéy strony na dolnéy połowie kotwica, z prawéy na wierzchniéy połowie snop.

Udzielając ninieysze dyploma szlachestwa i herb P. Mikołaiowi Geritz upoważniamy go wraz z potomkami prawemi i w prostéy linii do zaszczytowania się szlachestwem i używania pomienionego herbu wiecznemi czasy tak iak inni Szlachta Naszego Królestwa Polskiego we wszelkich czynnościach prywatnych i publicznych.

Dla większey wagi niniejsze dyploma własno-ręcznie podpisaliśmy, i pieczęć herbową Naszego Królestwa Polskiego przyłożyć kazaliśmy.

Dan w Petersburgu dnia ^{czwartego} _{szesnastego}
Marca 1819 roku.

(podpisano) ALEXANDRE

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu.

(podpisano) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem.

Minister Sekretarz Stanu

Ig. Sobolewski.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Za Sekretarza Jeneralnego 113

J. K r z y w i c k i.

Dzień ogłoszenia dnia 30 Lipca 1819 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
Cesarza Wszech Rossyi,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważając, iż wszelkie dobra, fundusze i własności zniesionych w roku bieżącym zgromadzeń i instytucjów duchownych, przeznaczone są w zastępstwie Skarbu publicznego na uposażenie duchowieństwa, że odtąd przechodzą pod Administracyą ustanowioną pod dniem 3. Kwietnia roku bieżącego od Rządu osobną deputacyi, i że przez to do ostatecznego rozporządzenia, dobra fundusze

i własności te uważane być muszą iak inne dobra i własności Rządowe, na wniosek Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, i po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Dobra fundusze i własności zniesionych zgromadzeń i instytutów duchownych co do stosunków prawnych poczynwszy od dnia 1. Czerwca r. b. uważanemi będą w równi z majątkiem Rządowym dopóki zostawać będą pod Administracją Rządową, co iednak nie ma naruszać w niczem prawnych w téj mierze stosunków, które wypływają z przeszłości.

Artykuł 2.

Wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku praw umie-

szone być mają, Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, i innym władzom w czém do której należy zalecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 26. Czerwca 1819 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Wyznań i Oświecenia
(podpisano) *S. Potocki.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
W zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu
M. Woźnicki.

Za Sekretarza Jeneralnego
K r z y w i ę k i.

Dzień ogłoszenia d. 4. Sierpnia 1819 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Chcąc usunąć wszelką wątpliwość względem pobierania opłat od czynności pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki artykułami 145 aż do 162 prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomych, o przywilejach i hipotekach nakazanych, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spra-

wiedliwości postanowiliśmy i stowiemy:

Artykuł 1.

Czynność pierwiastkowego zaprowadzenia nowego systematu hipotek wolnemi są od wszelkiéy opłaty tak dla Skarbu iako téż dla Urzędników przyjmujących téż akta, wyjąwszy przypadek przewidziany w artykule 156 prawa wyżéy wspomnionego.

Artykuł 2.

Wszelkie decyzye Kommissyi hipotecznέy stosujące się do pierwiastkowego zaprowadzenia hipotek, wolne są od opłaty dla Skarbu i dla Kommissyi.

Artykuł 3.

Gdyby iednak strona żądała wy-

pisu, bądź aktu pierwiastkowego zaprowadzenia, bądź dokumentów do niego załączonych, bądź decyzji Kommissyi hipoteczney, w tenczas opłaci przepisany stępel i należytość za ekstraktowe.

Artykuł 4.

Wszelkie inne czynności nie należące do pierwiastkowego zaprowadzenia hipotek ulegają przepisanyim opłatom.

Artykuł 5.

Wydatki gotowe w celu zaprowadzenia nowego systematu hipoteki przez Skarb zaliczone zwróconemi będą Skarbowi przez właściciela nieruchomości wespół z interessentami zyskującemi wpisy hipoteczne w ilości proporcji i sposobie późnięj postanowić się mającym, skoro ogół

tych wydatków będzie mógł być wyrachowanym.

Wykonanie niniejszego postanowienia i umieszczenie w Dzienniku Praw Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinęj d. 10. Mca Lipca 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

w zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
(podpisano) *M. Woźnicki.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem.
Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
w zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu
M. Woźnicki.

za Sekretarza Jeneralnego
J. K r z y w i c k i.

Dzień ogłoszenia d. 15. Sierpnia 1819 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.
 Cesarza Wszech Rossyi Króla
 Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Uzupełniając postanowienie Nasze z dnia 22. Maia r. b. poddające gazety i pisma peryodyczne pod Cenzurę Rządową, stanowimy ninieyszém, iż przepis artykułu 2. wyż pomienionego postanowienia, rozciągniętym mieć chcemy do wychodzić mogących w Królestwie pism i dzieł wszelkiego rodzaju, to jest: gdyby te nawet peryodycznymi nie były.

Postanowienie to témczasowe moc swoją zachowa; dopóki wyrok Jego

Cesarsko-Królewskiéy Mości materyi wolności druku stanowczo nie urządzi.

Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczoném bydz ma, Komisynom Rządowym. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, tudzież Spraw Wewnętrznych i Politycy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéy d. 16. Lipca 1819 r.

(podpisano) ZAJĄCZEK.

Minister Wyznań i Oświecenia
 w zastępstwie
 (podpisano) *Staszic.*

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
 (podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
 (podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem
 Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 13. Września 1819 roku.

DZIENNIK PRAW

N^{ro.} 27.

Tom szósty

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu

Królestwa Polskiego:

z Bożéy Łaski

My A L E X A N D E R I.

*Cesarz Wszech Rosyi, Król Polski
etc. etc. etc.*

Gdy przez nadto obszerne tłómaczenie art. 2. postanowienia Naszego z dnia $\frac{5}{17}$ Października 1816 roku o zaciagu, wiele osób podciaga się nieprawnie pod wyłączenia od służby woyskowéy, a przez takowe nadużycia liczba spisowych znacznie iest

zmniejszoną; w zamiarze przeto pogodzenia interessu szczególnych rodzin z potrzebą zapewnienia woysku dostatecznéj ilości zaciągowych, po zasiągnięciu zdań ogólnego zebrania Rady Stanu, postanowiliśmy i stano-
wimy co następuje:

Artykuł 1.

Skoro w iakiéy familii znajduie się dwóch lub więcéy synów, a z tych ieden wyłączony iest od zaciągu z iakiéykolwiek przyczyny w artykule 2. wzmiankowanego postanowienia wskazany, niewolno będzie rodzicom lub opiekunom na mocy §. pod lit. b tegoż artykułu wybierać drugiego do wyłączenia od służby, wyiawszy przypadki wyraźnego kalectwa lub nie-
dołężności, o których tylko Kom-

missye Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież Woyny stanowić będą.

Artykuł 2.

Udzielone artykułem 2. wzmiankowanego postanowienia pod lit. p ogólne wyłączenie od spisu artystom irze-
mieśnikom, zmienia się w ten sposób: iż Kommissye Rządowe Spraw Wewnętrznych i Policyi tudzież Woyny, wydawać będą za wspólném zniesieniem się, uwolnienia od spisu przedsiębiorcom fabryk i rękodzielni, tudzież artystom maystrom i ich czeladzi według uznania ich użyteczności dla kraiu.

Artykuł 3.

Jeżeli iednak kunszt, rzemiosło lub fabryki, których artyści maystrowie albo przedsiębiorcy wyłączeni będą od spisu, tak późniéy wygóruią, iż pło-

dów ich z zagranicy sprowadzać nie będzie potrzeba, natenczas rzeczony Kommissye będą mogły takowe wyłączenia uchylać i udzielać one przedsiębiorcom artystom rzemieśnikom i ich czeladnikom, których potrzebę pomnożenia interes kraiu wskazywać będzie.

Artykuł 4.

Wyłączeni od spisu art. 2. pomienionego postanowienia Naszego, na mocy tytułów, które podpaść mogą odmianie, dopóty tylko używać mają tego dobrodzieystwa, dopóki powody takowych wyłączeń trwać będą.

Artykuł 5.

Przywiedzenie do skutku niniejszego postanowienia Naszego które w Dzienniku Praw umieszczone bydma, polecamy Kommissyom Spraw

Wewnętrznych i Woyny w czém do który należy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{17}{27}$ Lipca 1819 roku.

(podpisano) ALEXANDRE.

Radca Stanu tymczasowie pełniący obowiązki Ministra Woyny,
Generał Dywizyi
(podpisano) Hauke.

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podp.) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) Ig. Sobolewski

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady,
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 22. Września roku 1819.

Xiąże Namiestnik Królewski.

Wdalszym ciągu postanowienia Naszego z dnia 16. Lipca r. b. Nro ~~3285~~¹⁶⁴⁸ przesyłamy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości konwencyą likwidacyiną pod d. $\frac{1}{22}$ Maia r. b. w Berlinie zawartą, wraz z do słowném oneyże na ięzyk polski tłómaczeniem, wzywając Kommissyą, by akt tenże dla dania mu potrzebnéj w kraju naszym głośności w Dzienniku Praw, niemniéj iako i w pismach publicznych stolicy tuteyszéj umieszczonym został.

w Warszawie dnia. 26. Sierpnia 1819 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Referendarz Stanu

(podpisano) *Tomasz Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem.

Minister Sprawiedliwości

W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. H a n k i e w i c z.

Konwencya likwidacyina

w Berlinie $\frac{1}{22}$ Maia 1819 zawarta.

Au Nom de la très sainte et indivisible Trinité.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, Roi de Pologne, et Sa Majesté le Roi de Prusse, Grand Duc de Posen, desirant lever simultanément, par un arrangement en bloc les difficultés qui se sont présentées à l'exécution de la Convention du 30. Mars 1815 et de quelques articles du traité de Vienne du ^{21. Avril}_{3. Mai} 1815 et voulant faire servir cet arrangement à fixer pour l'avenir, d'une manière précise les intérêts reciproques des deux Gouvernemens et de Leurs sujets respectifs, et à consolider de plus en plus les relations d'amitié et d'union intime, qui subsistent entre Elles; ont résolu de reunir dans cette vue une

W Imie Przenajświętszój i nierozdzielnej Trójcy.

Nayiaśniejszy Cesarz Wszech Rosyi Król Polski i Nayiaśniejszy Król Pruski, Wielki Xiążę Poznański, chcąc zobopólnie przez układ ryczałtowy znieść trudności, iakie się okazały przy wykonywaniu konwencji 30. Marca 1815 roku i niektórych artykułów Traktatu Wiedeńskiego ^{21. Kwietnia}_{3. Maia} 1815 roku, pragnąc aby ten układ ustalił na przyszłość w sposób niezawodny interessa wzajemne obu dwóch Rządów i Ich poddanych, oraz wzmacniał coraz więcej stosunki przyjaźni i ścisłej iedności, między Niemi będące: postanowili wyznaczyć w tym celu Kommissyą

Commission extraordinaire à Berlin, sous la direction de Leurs Ministres respectifs, savoir:

De la part de Sa Majesté Impériale et Royale:

Le Sieur David d'Alopeus, son Conseiller privé, Chambellan actuel Envoyé extraordinaire et Ministre Plenipotentiaire à la Cour de Berlin, Chevalier des Ordres de St. Alexandre Nevsky et de St. Anne de la première classe, grand Croix de la seconde classe de celui de St. Wladimir, Chevalier de l'Aigle blanc de Pologne, et grand Cordon de la Legion d'honneur;

Et de la part de Sa Majesté Prussienne: Le Sieur Chretien Günther, Comte de Bernstorff, Son Ministre d'Etat du Cabinet et des Affaires étrangères, Chevalier des grands Ordres de l'Aigle noire et de l'Aigle rouge de Prusse, de ceux de St. André, de St.

nadzwyczajną w Berlinie pod przewodnictwem obustronnych Ministrów to iest:

Ze strony Najjaśniejszego Césarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego

JPana Dawida Alopeus, Taynego Radcy, Szambellana rzeczywistego, Posła nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy dworze Berlińskim, Kawalera orderów St. Alexandra Newskiego i Świętęy Anny pierwszëy klasy, wielkiego krzyża St. Włodzimierza drugiëy klasy, Kawalera Orła Białego i wielkiëy wstęgi Legii honorowëy:

Ze strony zaś Najjaśniejszego Króla Pruskiego JPana Krystyana Günthera Hrabi Bernstorff, Ministra Stanu, Gabinetu i Spraw zagranicznych, Kawalera wielkich Orderów czarnego i czerwonego Orła, Pruskich; Świętego Alexandra Newskiego i Świętëy

Alexandre Nevsky et de St. Anne de la première classe de Russie, Chevalier de l'ordre de l'Elephant et grand'croix de celui de Dannebrog de Dannemarc; grand' Croix de l'ordre Royal de St. Etienne de Hongrie; grand cordon de la Legion d'honneur, grand'croix de l'ordre du Lion d'or de Hesse, et Chevalier des ordres de la fidélité et du Lion de Zähringen de Bade. En conséquence ont été nommés Commissaires Pénipotentiaires, par Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies Roi de Pologne:

Le Sieur François Xavier Prince (Drucki) Lubecki son Conseiller d'Etat actuel, Gouverneur civil du Gouvernement de Vilna, Chevalier des ordres de l'Aigle blanc de Pologne, grand' Croix de Sainte Vladimir de la seconde classe, de St. Anne de la première et de la quatrième

Anny pierwszhey klasy Rossyiskich; Kawalera orderów Słonia i wielkiego krzyża Dannebrockiego, Duńskich; wielkiego krzyża orderu Królewskiego Świętego Stefana Węgierskiego; wielkiéy wstęgi Legii honorowéy; wielkiego krzyża orderu Lwa złotego, Heskiego; i Kawalera Orderów wierności i Lwa Zaehringen, Badeńskich. W tym celu mianowali Kommissarzami Pełnomocnemi, Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyi Król Polski:

JPana Franciszka Xawerego Xięcia (Druckiego) Lubeckiego, swego rzeczywistego Radcę Stanu, Gubernatora Cywilnego Gubernii Wileńskiéy, Kawalera Orderów Orła Białego Polskiego, wielkiego krzyża Świętego Włodzimirza drugiéy klasy, i Świętéh Anny pierwszhey i czwartéh; JPana Dominika Kajetana Kalinowskiego, Referendarza Radcy Stanu Kró-

me; Et le Sieur Dominique Cajetan de Kalinowski, Maitre des Requêtes au Conseil d'Etat Royaume de Pologne, Chevalier des Ordres de St. Anne de seconde classe en diamans, et de St. Stanislas de Pologne de la troisième;

Et par Sa Majesté le Roi de Prusse Grand Duc de Posen:

Le Sieur Jean Louis de Jordan, Son Conseiller intime et actuel d'Ambassade, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près de la Cour de Saxe, Chevalier de l'Ordre de l'Aigle rouge seconde classe, et de la Croix de fer seconde classe, de l'Ordre de St. Anne de Russie première classe, de celui de St. Wladimir troisième classe, Grand Croix de l'ordre du mérite civil de la couronne de Bavière, de l'Etoile polaire de Suède, Commandeur de celui de Léopold d'Autriche, de celui de Dannebrog de Danemarque,

lestwa Polskiego, Kawalera Orderów Świętęj Anny drugięj klasy z brylantami, i Świętego Stanisława Polskiego trzecięj klasy;

Nayiasnieyszy zaś Król Pruski Wielki Xiążę Poznański

JPana Jana Ludwika Jordana, swego tajnego i rzeczywistego Radcę poselstwa, Posła nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy dworze Saskim, Kawalera Orderów, Orła Czerwonego drugięj klasy, krzyża żelaznego drugięj klasy, Orderów Świętęj Anny, Rosyjskiego pierwszęj klasy, i Świętego Włodzimierza trzecięj klasy; wielkiego krzyża zasługi cywilnéj korony Bawarskięj, Gwiazdy Północnéj Szwedzkięj, Komandora orderu Austriackiego Leopolda, i Duńskiego Dannebrockiego, oraz orderu Hiszpańskiego Karóla III. i JPana Krystyana Rothera, swego

marc, Chevalier de l'Ordre de Charles III. d'Espagne et Le Sieur Chretien Rother, son Conseiller intime et actuel de Finances, Directeur dans le Ministère du Trésor, Chevalier de l'ordre de l'Aigle rouge seconde classe, de la Croix de fer seconde classe, de l'ordre de St. Anne de Russie seconde classe en diamans, Chevalier de celui de l'Etoile polaire de Suède;

Lesquels après avoir échangé leurs Pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivans:

Article 1.

La Convention de Bayonne ayant été déclarée nulle, tant par les traités de Paris de 1814, que par la Convention de Vienne 1815, et les deux hautes Parties contractantes consentant par la présente, à annuler aussi les engagemens, qui ont été stipulés

taynego i rzeczywistego Radcę finansów, Dyrektora w Ministerstwie Skarbu, Kawalera orderu Czerwonego Orła drugiéy klasy, krzyża żelaznego drugiéy klasy, orderu Świętęy Anny Rossyiskiego drugiéy klasy z bryllantami, Kawalera Gwiazdy Północnéy Szwedzkiéy;

Którzy po wymianie swych Pełnomocnictw, w dobréy i należytéy formie uznanych, na następujące zgodzili się artykuły:

Artykuł 1.

Konwencya Bayońska zostawszy zniesioną, tak przez traktaty Paryżkie 1814 roku, iak i przez konwencyą Wiedeńską 1815 roku a obiedwie wysokie kontraktuiące strony zezwalaiąc ninieyszą na zniesienie także obowiązków Rządu względem Rządu, postanowionych ostatnią z rzeczonych

de Gouvernement à Gouvernement dans la dernière de ces transactions, la Banque et la Caisse Invalides à Berlin, rentrent des aprésent dans la jouissance pleine et entière, tant des capitaux qui appartenaient à ces deux établissemens que de ceux qu'ils ont pu acquérir jusqu'à ce jour. Ces capitaux seront envisagés comme propriété particulière et les deux établissemens ci-dessus nommés pourront en disposer de la meme manière que les instituts et particuliers Prussiens déjà réintégrés, disposent aujourd'hui de leurs. Le Gouvernement Polonais s'engage à rembourser à celui de Prusse et en argent comptant, tout ce qui aurait été perçu depuis le 1 Janvier 1815 sur les capitaux aussi bien que sur les intérêts de sommes Prussiennes, qui ont fait l'objet de la Convention de Bayonne. Il s'engage de plus à re-

umów; bank i kassa Inwalidów w Berlinie, wracają od téy chwili do zupełnéy posiadłości i użytku tak kapitałów dawnieý im przynależnych, iak i tych które nabydź mogły do dnia dzisieyszego. Te kapitały uważane będą iako własność prywatna i oba powyżéy rzeczzone instytutu będą mogły rozrządzać niemi w ten sam sposób, w iaki instytutu i prywatni Pruscy do dawnych praw iuż zwróceniu rozrządzaia dziś swoiemi. Rząd Polski obowięzuie się zwrócić Pruskiemu gotowizną to wszystko co wpłynęło od 1. Stycznia 1815 roku na kapitały, iako téż na procenta summ Pruskich, które stanowiły przedmiot konwencyi Bajońskiéy. Nadto obowięzuie się zwrócić Rządowi Pruskiemu wszystkie dokumenta, papiery, oraz wszelkie wiadomości dotyczące kapitału w banku lub kassy

mettre au Gouvernement Prussien tous les documens, papiers et renseignemens quelconques, ayant trait aux Capitaux appartenants à la Banque ou à la caisse des Invalides, comme aussi les autres documens déposés provisoirement entre les mains des Commissaires Polonais le 14 Mai 1815 et dont le tableau est inséré au Protocoll qui a été signé separement.

Article 2.

Tout ce qui dans la Convention du 30. Mars 1815 et dans ses articles additionnels concernent les obligations réciproques et les rapports mutuels de créanciers à débiteurs est maintenu. Quant au délai de cinq mois statués en faveur des débiteurs par l'article V. (additionnel) il est stipulé; que tous créancier Prussien qui a acquis une créance Polonaise depuis le premier Mai 1808 ou a été réintégré

inwalidów, równie iak inne dokumenta złożone tymczasowie do rąk Kommissarzy Polskich 14. Maia 1818 roku, a których wykaz zamieszczonym iest w protokóle, który osobno podpisanym został.

Artykuł 2.

To wszystko co w konwencyi 30. Marca 1815 roku i w iéy artykułach dodatkowych dotyczy zobopólnych obowiązków i stosunków wzajemnych wierzycieli z dłużnikami, iest utrzymaném. Co do terminu pięciomiesięcznego dozwolonego na dobro dłużników art. 5. (dodatkowym) postanowionym iest: że każdy wierzyciel Pruski, który nabył iakąkolwiek wierzytelność Polską od 1. Maia 1808 roku, lub téż zwróconym został do praw swoich bądź przez konwencyą

dans ses droits soit par la Convention de Vienne du 30 Mars 1815 soit par la présente devra pour s'assurer l'exercice de ses droits remplir les formalités voulues par l'article 1690 du Code civil du Royaume de Pologne, et que de son côté le débiteur Polonais jouira de cet interval de cinq Mois à compter du jour où il aura reçu l'insinuation de son créancier, pour déclarer authentiquement et en justice qu'il veut profiter des bénéfices que lui accordent les articles I. II et III. des articles additionnels de la Convention du 30 Mars 1815. L'ommission de cette formalité rendra le débiteur inhabil à profiter des bénéfices qui lui sont accordés par les articles susmentionnés, et il sera traité alors d'après les lois en vigueur dans le Royaume de Pologne. Il est bien entendu au reste, que dans le cas où un

Wiedeńską 30. Marca 1815 roku, bądź przez ninieyszą, winien będzie dla zapewnienia użytku praw swoich dopełnić przepisów art. 1690 kodexu cywilnego Królestwa Polskiego wskazanych; a nawzajem dłużnik polski używać będzie rzeczzonego pięciomiesięcznego terminu, zaczawszy od dnia w którym od wierzyciela swojego odebrał wręczenie w celu oświadczenia się aktem urzędowym, iż chce korzystać z dobrodzieystw które mu nadaia art. 1. 2. i 3. dodatkowéy konwencyi 30. Marca 1815 roku. Opuszczenie téy formalności pozbawi dłużnika dobrodzieystw nadanych mu artykułami wyżej rzezonemi, i natenczas postępowaném z nim będzie wedle praw w Królestwie Polskiem moc mających. Z resztą rozumie się samo przez się, że w razie zapadłego już ostatecznego

jugement définitif serait déjà intervenu, ou bien qu'un arrangement particulier aurait eu lieu de gré à gré entre le créancier et le débiteur, il sera fait abstraction de toute autre disposition.

Article 3.

La Prusse renonce tant au capital de 18,573,952 $\frac{2}{3}$ florins polonais, qu'aux intérêts arriérés de cette somme, qui aux termes du traité de Vienne du $\frac{21. \text{ Avril}}{3. \text{ Mai}}$ 1815 devaient lui être payés par le trésor du Duché de Varsovie.

Article 4.

Le Gouvernement de Pologne renonce pour lui et ses sujets, à toutes les réclamations quelconques (anterieurs au traité de Tilsit) qu'il pourrait faire valoir contre la Prusse à raison de Depots de tout genre administratifs, ou judiciaires, soit que ces Depots aient

wyroku, lub też zawartéy między dłużnikiem i wierzycielem dobrowolnéy umowy, żadne inne rozporządzenia mieysca mieć nie mogą.

Artykuł 3.

Prussy zrzekaia się, tak kapitału 18,573,952 $\frac{2}{3}$ złotych polskich, iak i procentów zaległych od téy summy, które podług brzmienia Traktatu Wiedeńskiego z dnia $\frac{21. \text{ Kwiet.}}{3. \text{ Maia}}$ 1815 roku przez Skarb Xięstwa Warszawskiego zapłacone bydz im miały.

Artykuł 4.

Rząd Polski zrzeka się w swoim i swych poddanych imieniu, wszelkich iakichkolwiek bądź pretensy (poprzedzających Traktat Tylżycki) któreby mógł rościć do Pruss, z powodu wszelkiego rodzaju depozytów Administracyjnych lub Sądowych, bądź że te depozyta w latach 1806

été transportés à Koenigsberg en 1806 et 1807 par mesure de sureté, soit qu'il en ait été disposé autrement par le Gouvernement Prussien.

Il renonce de même à réclamer, tant les sommes quelconques, versées avant et pendant cette époque dans les Caisses Prussiennes en général, soit administratives ou judiciaires, que les autres sommes remises aux Commissaires Prussiens en 1811 et 1812 en papiers Prussiens. Le Gouvernement de Pologne renonce aussi à réclamer du Gouvernemen Prussien le payement des fournitures que les habitans du Royaume de Pologne on faites aux troupes Francaises en 1812 à la place du Gouvernement de Prusse. Il dégage ce Gouvernement de l'obligation qu'il avait contractée par l'art. XXXIV du traité de Vienne, de payer aux habitans du Duché de Varşovie, aujourd'hui su-

i 1807 do Królewca dla bezpieczeństwa wywiezionemi zostały, bądź że Rząd Pruski niemi w inny rozporządził sposób.

Zrzeka się on również reklamacyi, tak summ wszelkich, weszłych do kass Pruskich w ogólności przed i w czasie téy epoki bądź Administracyinyh bądź Sądowych, iako i innych summ wręczonych Kommissarzom Pruskim w papierach Pruskich r. 1811 i 1812. Rząd Polski zrzeka się także reklamowania od Rządu Pruskiego zapłaty za dostarczenia uczynione przez mieszkańców Królestwa Polskiego w roku 1812 woyskom Francuzkim, w zastępstwie Rządu Pruskiego. Uwalnia tenże Rząd od zobowiązań przyiętych artykułem 34. Traktatu Wiedeńskiego, w zapłaceniu mieszkańcom Xięstwa Warszawskiego, dziś poddanym Królestwa

jets du Royaume de Pologne, les $\frac{1}{10}$ des sommes que ces habitans ont à réclamer des divers Gouvernemens qui ont régi le dit Duché jusqu'au 1 Juin 1815 comme il renonce aussi aux réclamations élevées, ou qui pourraient être élevées dans la suite du chef des fournitures quelconques, faites par les habitans du Duché de Varsovie, aujourd'hui sujets du Royaume de Pologne, avant le traité de Tilsit, soit aux armées de Prusse; soit à celles de la Russie. Enfin le Gouvernement Polonais abandonne au Gouvernement de Prusse la portion de l'actif du Duché de Varsovie, qui pourrait revenir au Gouvernement du Royaume de Pologne de la part des sujets de sa Majesté Prussienne.

Article 5.

La Prusse de son côté renonce au $\frac{1}{10}$ de l'actif intérieur que l'art. XXXIV

Polskiego trzech dziesiątych części tych summ, które ciż mieszkańcy od różnych Rządów władających tém Xięstwem do dnia 1. Czerwca 1815 roku, żądać mają prawo; zrzekając się także reklamacyi roszczonych lub na przyszłość rościć się mogących z tytułu wszelkich dostarczeń bądź dla woysk Pruskich, bądź Rossyjskich przez mieszkańców Xięstwa Warszawskiego, dziś poddanych Królestwa Polskiego przed Traktatem Tylżyckim uskuteczionych. Nakoniec Rząd Polski odstępuje Rządowi Pruskiemu część aktywów Xięstwa Warszawskiego, któraby od poddanych Najjaśniejszego Króla Pruskiego na rzecz Rządu Królestwa Polskiego przypaść mogła.

Artykuł 5.

Prussy z swéy strony zrzekają się

du traité de Vienne lui donnait droit de réclamer sur les habitans du Royaume de Pologne jadis sujets du Duché de Varsovie. Ces 1⁵ sont abandonnés au Gouvernement Polonais.

Article 6.

La Prusse abandonne également en faveur de la Pologne les 1⁵ que le même article XXXIV du traité de Vienne assurait au Gouvernement Prussien sur l'actif extérieur du Duché de Varsovie. De son côté la Pologne prend à sa charge le soin de payer, au lieu de la Prusse, les 1⁵ des sommes que pourrait réclamer le Gouvernement Saxon du Chef de l'art. XXIV du traité de Vienne du 18 Mai 1815 de même que les réclamations que les sujets Saxons pourrait faire valoir contre le Duché de Varsovie. En outre la Pologne s'oblige à remplacer la Prusse dans le

trzech dziesiątych z aktywów wewnętrznych, które im art. 34. Traktatu Wiedeńskiego dawał prawo żądać od mieszkańców Królestwa Polskiego, niegdyś Xięstwa Warszawskiego poddanych. Te trzy dziesiąte odstąpionemi są Rządowi Królestwa Polskiego.

Artykuł 6.

Prussy odstępują równie na rzecz Polski trzech dziesiątych, które tenże artykuł 34. Traktatu Wiedeńskiego z aktywów zewnętrznych Xięstwa Warszawskiego, Rządowi Pruskiemu zapewniał. Polska z swéj strony bierze na siebie obowiązek zapłacenia, w mieyscu Pruss, trzech dziesiątych części summ, któreby Rząd Saski mógł reklamować w moc artykułu 24. Traktatu Wiedeńskiego z dnia 18. Maia 1815 roku. Również przyimuie na siebie pretensye iakie-

le payement de 1^5 des sommes que les autres Gouvernemens étrangers, ou leurs sujets se trouveraient en droit de réclamer sur le passif du Duché de Varsovie.

Article 7.

Le Gouvernement Prussien abandonne à celui de Pologne la portion, pour laquelle l'Autriche aux termes de l'art. XXXIII du traité de Vienne s'est engagée à contribuer à l'acquit du passif du Duché de Varsovie, passif que les sujets Prussiens pouvaient faire valoir contre les divers Gouvernemens qui ont régi le Duché de Varsovie jusqu'au 1. Juin 1815. Par contre, le Gouvernement Polonais prend sur lui l'obligation de payer à l'Autriche le neuvième que le Gouvernement du Duché pouvait réclamer des sujets Prussiens; et il s'engage de plus, à faire

by poddani Sascy do Xięstwa Warszawskiego rościć mogli. Prócz tego obowięzuie się Polska zastąpić Prussy w zapłaceniu trzech dziesiątych części summ, iakichby inne zagraniczne Rządy, lub ich poddani mieli prawo poszukiwać na passywach Xięstwa Warszawskiego.

Artykuł 7.

Rząd Pruski odstępuje Rządowi Polskiemu tę część, w iakiéy Austrya, podług brzmienia artykułu 53. Traktatu Wiedeńskiego zobowiązała się przykładać do zaspokoienia długów Xięstwa Warszawskiego, długów, których poddani Pruscy przeciw różnym Rządom władaiaącym Xięstwem Warszawskim do 1. Czerwca 1815 roku poszukiwać mogli. Nawzajem Rząd Polski bierze na siebie obowięzek zapłacenienia Austryi iednéy dziewiątéy, który Rząd Xięstwa Warszawskiego

face aux réclamations que les habitans de la Ville libre de Cracovie et son rayon, sont en droit d'élever relativement aux $\frac{5}{10}$ du passif que la Prusse devait supporter.

Article 8.

Quant au papier monnaie émis par le Gouvernement du Duché de Varsovie, et resté encore en circulation, au billon du même Duché, dont la valeur nominale surpasse la valeur réelle, aux billets au porteur (de tout genre) mis sur la place, toujours par le Gouvernement du Duché, et enfin aux Bons de 10,000 francs, créés en conséquence de la Convention de Bayonne; la Prusse est dégagée de toute bonification à faire pour ces différens objets. La portion pour laquelle Elle devait y contribuer d'après les traités, est

mógł się być dopominać od poddanych Pruskich; obowięzując się nadto zaspokoić reklamacye, iakie mieszkający wolnego miasta Krakowa z Obwodem do trzech dziesiątych pasywów przez Prussy płacić się winnych rościć mają prawo.

Artykuł 8.

Co się tycze pieniędzy papierowych przez Rząd Xięstwa Warszawskiego wypuszczonych i jeszcze pozostałych w kursie; billonu tegoż Xięstwa, którego wartość imienna wewnętrzną wartość przewyższa; obligacyi na okaziciela (wszelkiego rodzaju) w bieżących, zawsze przez Rząd Xięstwa; nakoniec bonów dziesięciotyśiąc frankowych, utworzonych w skutek konwencyi Bajońskiéy; Prussy zupełnie są wolne od wynagrodzenia za te różne obiekta, a część w iakiéy do tegoż przykładać się miały stoso-

mise à la charge du Royaume de Pologne, et sera acquitté par lui.

Article 9.

Les deux Gouvernemens régleront chacun de leur côté, les prétentions que leurs sujets pris collectivement ou individuellement, se trouveront en droit de former contre les divers Gouvernemens qui ont régi le Duché de Varsovie jusqu'au 1. Juin 1815. Ces prétentions seront acquittées par chaque Gouvernement sans la concurrence de l'autre, et elles sont, dès aujourd'hui déclarées (en ce qui regarde les deux parties contractantes) charge exclusive de la portion territoriale qui a été détachée du ci-devant Duché de Varsovie, pour faire partie, soit des Etats de Sa Majesté le Roi de Prusse, soit du Royaume actuel de Pologne. Toute fois, com-

wnie do Traktatów, staie się ciężarem Królestwa Polskiego, i przez też zaspokoioną będzie.

Artykuł 9.

Obydwa Rządy uregulują, każdy z swéy strony, pretensye iakie ich poddani zbiorowo lub poszczególnie wzięci, znajdą się w prawie roszczenia przeciw rozmaitym Rządom które władały Xięstwem Warszawskim do dnia 1. Czerwca 1815 roku. Rzeczone pretensye będą zaspokoione przez Rząd każdy, bez pomocy drugiego, i takowe są od dnia dzisieyszego (co się tycze dwóch stron kontraktujących) uznane wyłącznym ciężarem téy części kraiu, która, będąc oderwaną od byłego Xięstwa Warszawskiego, stanowi: bądź to część Państwa Najiaśnieyszego Króla Pruskiego, bądź też teraźniejszy Królestwa Polskiego. Gdy iednak Rząd

me le Gouvernement de Prusse des-
sire suivre le même mode que celui
qui sera adopté par le Gouvernement
Polonais pour satisfaire à ce genre
de prétentions; il est convenu, que
ce dernier fera part dans le tems
à celui de Prusse, des mesures ad-
ministratives qu'il aura cru devoir
prendre à cet égard, afin que Sa
Majesté Prussienne puisse aviser à des
moyens analogues.

Article 10.

Pour obvier à ce que les posses-
seurs actuels d'obligations, de réci-
pissés, de billets passés à ordre, ou
d'autres papiers quelconques qui se-
ront trouvés en bonne et dûe for-
me et souscrits par les autorités du
Duché de Varsovie; puissent au
moyen de cessions particulières, en
faire réfluer dans l'un des deux états

Pruski także same pragnie przedsię-
wziąć środki, iakie ku zaspokoie-
niu tego rodzaju pretensyi, przed-
sięwzięmie Rząd Polski; zgodzo-
no się że ten ostatni uwiadomi w
swym czasie Rząd Pruski o środkach
Administracyjnych, iakie w tym celu
uzna być potrzebnymi, by Najia-
śniejszy Król Pruski mógł obmyśleć
podobne.

Artykuł 10.

Ku zapobieżeniu aby terażniejsi
posiadacze obligacyów, recepissów,
biletów przekaznych, lub innych ia-
kichbądź papierów, które uznanemi
zostaną za będące w dobréj i przy-
zwoitéj formie, i podpisane przez
władze Xięstwa Warszawskiego, nie
mogli, za pomocą szczegółowych prze-
lewów, wprowadzić do iednego z

un nombre plus grand que celui qu'il doit légalement acquitter; il est convenu, que le porteur d'une des pièces cidessus mentionnées, ne pourra quelque soit son domicile actuel, réclamer son payement que dans la portion territoriale où était situé le domicile du possesseur primitif. Les réclamations que pourraient élever les forestiers et arpenteurs, les Fermiers des domaines nationaux ceux de la Couronne (Kron-Güter) et des donations confisquées, ne pourront être présentées qu'au Gouvernement possesseur actuel de ces Domaines, et seront réglées par ce même Gouvernement. Les payemens arriérés des sommes dites, Geistliche und Weltliche Kompetenz-Gelder (jusqu'au 1. Juin 1815) seront acquittés par le Gouvernement possesseur de la terre, sur la quelle ces sortes de

dwóch Państw większy ich ilości nad tę, jaką toż zaspokoić przyięło na siebie; zgodzono się iż posiadający iakikolwiek z wymienionych papierów, gdziekolwiekby on teraz miał swoje mieszkanie, upomnieć się o zapłatę w téy tylko części ziemi może, gdzie był zamieszkałym pierwotny takowego papieru posiadacz. Pretensye które rościć mogą leśniczy, ziemiomiercy, dzierżawcy dóbr narodowych, dóbr koronnych, oraz darowizn skonfiskowanych, mają być wnoszone tylko do Rządu teraźniejszego tych dóbr posiadacza i przez tenże Rząd uregulowanemi będą. Zaległe wypłaty (do 1. Czerwca 1815 roku) summ nazwanych duchowne i świeckie kompetencye, zaspokoi Rząd posiadający ziemię z której te-

payemens ont été primitivement assignées.

Article 11.

Toute poursuite judiciaire contre les agens comptables, les Administrateurs des Depots, et les Fermiers des biens domaniaux (Domainen Pächter) employés par le Gouvernement Prussien jusqu'au traité de Tilsit, dans les Provinces jadis Prussiennes et qui ont fait ensuite partie du Duché de Varsovie est éteinte, et ne pourra plus être reprise. Les cautionnemens qu'ils avaient fournis pour garantie de leur gestion, seront rayés du livre de Hypothèques, et remis en leur possession, ainsi que les actes et papiers quelconques qui seraient trouvés leur appartenir.

Article 12.

Le Gouvernement Prussien eût égard aux stipulations contenues dans la pré-

go rodzaju wypłata pierwiastkowo oznaczoną była.

Artykuł 11.

Wszelkie poszukiwania prawne przeciw Urzędnikom winnym zdawać rachunki, przeciw administratorom depozytów i dzierżawcom dóbr narodowych, przez Rząd Pruski, aż do Traktatu Tylżyckiego, użytym w prowincjach przedtém Pruskich, późniéy część Xięstwa Warszawskiego składających, umarzaia się i wznowionemi bydz nie mogą. Dane przez nich rękoymie, wymazanemi będą z księgi hypotek i wraz z wszelkimi aktami, lub papierami, za własność ich uznanemi, zwrócone im zostaną.

Artykuł 12.

Z powodu postanowień ninieyszą konwencją objętych, Rząd Pruski

sente Convention, s'engage à payer au Gouvernement Polonais et en argent comptant la somme de deux cent-huit mille huit-cent vingt quatre écus de Prusse deduction faite toutefois du remboursement à faire à la Prusse, et qui est stipulé à l'article premier. Cette balance devra être complètement établie, et le paiement effectué trois mois après la ratification de la présente Convention, ou plutôt si faire se peut. De plus le Gouvernement Prussien s'engage à livrer à celui de Pologne et sans aucun paiement la quantité de de trois cent-mille quintaux de sel à partir de l'époque où expirera le contract passé entre les deux Gouvernemens, c'est à-dire à la fin de l'année 1820. Le mode d'exécuter cette dernière stipulation, est réglé séparément dans le Protocole.

obowięzuie się wypłacić Rządowi Polskiemu gotowemi pieniędzmi sumę dwakroć sto ośm tysięcy ośmsset dwadzieścia cztery talarów Pruskich, po odtrąceniu wszakże summy do zwrotu Prussom przypadaiący i postanowionéy artykułem pierwszym. Rachunek w tym celu winien byđz zupełnie ułożonym, a wypłata dopełnioną we trzy miesiące po ratyfikacyi ninieyszéy konwencyi, lub prędzéy ieżeli byđz może. Rząd Pruski obowięzuie się nadto wydać Rządowi Polskiemu, bez żadnéy zapłaty, ilość trzech kroć stu tysięcy centnarów soli, zaczawszy od czasu w którym skończy się kontrakt zawarty między obu Rządami, to jest z upłynieniem roku 1820. Sposób dopełnienia téy tu umowy ułożonym iest osobno w protokóle.

Article 13.

Les droits des Sujets, Instituts et établissemens du Royaume de Pologne se fondant sur la possession d'obligation de la Banque de Berlin de la société maritime, ainsi que de celle dite Staats Schuldscheine et de tout papier sans exception émis par des sujets instituts, ou établissemens Prussiens sont maintenus. Il en est de même des droits des sujets, instituts ou établissemens Prussiens qui se fondent sur la possessions d'obligation ou de tout papier sans exception émis par des sujets, instituts, ou établissemens Polonais. Sont également maintenues toute créance et toute charge hypothéquée sur des biens-fonds situés dans les états de Sa Majesté le Roi de Prusse, comme aussi toute charge et toute créance hypothéquée sur des Biens-fonds situés dans le Royaume de Pologne.

Artykuł 13.

Utrzymane są prawa poddanych, instytuców i fundacyi Królestwa Polskiego oparte na posiadaniu obligacyi banku Berlińskiego kompanii morskiej iak również tak nazwanych Staats Schuldscheine i wszelkich papierów bez wyjątku wydanych przez poddanych, instytutu lub fundacye Pruskie. Nawzajem utrzymane są prawa poddanych, instytuców i fundacyi Pruskich oparte na posiadaniu obligacyi lub iakichbądź papierów bez wyjątku wydanych przez poddanych, instytutu i fundacye Polskie. Utrzymane są również wszelkie wierzytelności lub ciężary hipotekowane na posiadłościach położonych w Państwach Najjaśniejszego Króla Pruskiego, i nawzajem, wszelkie ciężary i wierzytelności, hipotekowane na posiadłościach położonych w Królestwie Polskiem. Jak

logne. Les sujets et instituts et établissemens des deux Puissances continueront à pouvoir intenter les uns contre les autres et selon les loix toute action réelle ou personnelle. Quant à l'établissement particulier dit: Compagnie d'assurance contre les incendies, les deux Gouvernemens sont convenus de nommer des Commissaires qui seront chargés de régler à Varsovie les comptes relatifs à cet établissement entre le Royaume de Pologne et le Grand Duché de Posen jusqu'au 1. Juin 1815.

Article 14.

Les deux hautes parties contractantes assurent à Leurs sujets respectifs pour toutes les stipulations contenues dans la présente Convention, la réciprocité la plus parfaite, et Elles nommeront chacune un Commissaire qui se rendra à Varsovie à l'effet d'exécuter les articles I. IV. XI. XII. et XIII de la

dotąd, tak i nadal wolno jest poddanym, instytutom i fundacyom obydwóch Mocarstw, zanosić iedni przeciw drugim stosownie do prawa, wszelkie skargi rzeczowe lub osobiste. Co się tycze prywatnéy fundacyi zwanéy *Towarzystwo ogniowe*, zgodziły się Rządy obadwa, wyznaczyć Kommissarzy, którym się poruczy uregulowanie w Warszawie Obrachunków między Królestwem Polskiem a Wielkiem Xięstwem Poznańskim do 1. Czerwca 1815 roku, rzeczzonego towarzystwa dotyczących.

Artykuł 14.

Obiedwie wysokie kontraktujące strony zapewniają zobopólnym poddanym swoim zupełną wzajemność we wszystkich postanowieniach, ninieyszą konwencyą obiętych, i każda z nich wyznaczy Kommissarza, który

présente. Leur mission devra être entièrement terminée trois mois après l'échange des ratifications, ou plutôt si faire se peut.

Article 15.

Pour donner plus de développement à la présente Convention, et pour établir le mode d'exécution des différentes stipulations arrêtées entre les deux Gouvernemens, il a été dressé un Protocole séparé, qui aura la même force et valeur, que s'il était inséré ici mot-à-mot. Il sera signé par les Plenipotentiaires respectifs, et considéré comme partie intégrante de la Convention.

Article 16

La présente Convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées dans l'espace de six semaines ou plutôt si faire se peut. En foi de quoi les Ministres et Plenipotentiai-

się uda do Warszawy dla dopełnienia artykułów I. IV. IX. XII. i XIII. Poruczenie im dane powinno się ukończyć zupełnie we trzy miesiące po wymianie ratyfikacyi, lub prędzey jeżeli bydz może.

Artykuł 15.

Ku dokładniejszemu niniejszemy Konwencyi rozwinięciu i wskazaniu prawideł wypełnienia rozlicznych umów między dwoma Rządami zaszłych, ułożono oddzielny protokół, który taką moc i znaczenie zachowa, iak gdyby tu był co do słowa wpisanym. Obustronni Pełnomocnicy podpiszą go i będzie uważanym za część włączną Konwencyi.

Artykuł 16.

Niniejsza Konwencya będzie ratyfikowaną, a iey ratyfikacye wymienionemi zostaną w przeciagu sześciu

res respectifs l'ont signée, et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Berlin le $\frac{1}{2}$ Mai, l'an de grace mil huit cent dix neuf.

(signé) David Alopeus (LS) Le
Comte de Bernstorff (LS) Xa-
vier Prince Drucki Lubecki
(LS) de Jordan (LS) Kaj. de
Kalinowski (LS) Rother (LS.)

tygodni, lub prędzėj ieżeli bydź mo-
że. W dowód czego podpisali ją Mi-
nistrowie i Pełnomocnicy obustronnych
Dworów, wyciskając na niéy herbo-
wne swe pieczęci.

Działo się w Berlinie $\frac{1}{2}$ Maia roku
pańskiego tysiąc ośmset dziewiętna-
stego.

(podpisano) Dawid Alopeus (LS)
Hrabia de Bernstorff (LS)
Fr. Xaw. Xiążę Drucki Lu-
becki (LS) de Jordan (LS)
Kaj. Kalinowski (LS) Ro-
ther (LS.)

Ninieysza Konwencya została ra-
tyfikowaną, a iéy ratyfikacye wymie-
nionemi w dniu 17. Lipca 1819 roku.

Za zgodność

Radca Sekretarz Stanu General Bdy.

(podpisano) Kossecki.

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Gdy w skutku zawartéj z Rządem wolnego miasta Krakowa i iego okręgu a przez Jego Cesarsko-Królewską Mość zatwierdzonej umowy, akta przed Notaryuszami iednego z dwóch kraiów zeznane, mają mieć wzajemnie moc exekucyjną; stanowiemy przeto co następuje:

Akta od dnia $\frac{11. \text{ Września}}{30. \text{ Sierpnia}}$ r. b. przed Notaryuszami publicznemi wolnego miasta Krakowa i iego okręgu zawarte, będą miały moc wykonawczą w Królestwie Polskiem.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczoném bydz ma, Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéj dnia 28. miesiąca Sierpnia 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Sprawiedliwości
(podpisano) *W. Sobolewski.*

Radca Sekretarz Stanu Generał Brygady
(podpisano) *Koszecki.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady
(podpisano) *Koszecki.*

Zgodno z Wypisem
Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzien ogłoszenia d. 30. Września 1819 r.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

My A L E X A N D E R I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.
etc. etc. etc.

Zważywszy iż zmiana w zwykłym dotąd prowadzeniu spraw Administracyjnych w Królestwie Naszém Polskiém, z względu na krótkość czasu iaki przepędzić w stolicy onegoż teraz będziemy mogli, tudzież z względu na mnogość zwyczajnych zatrudnień Naszych mogłaby stać się szkodliwą dla dobra kraju; postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

Artykuł 1.

Namiestnik Nasz w Królestwie Polskiém sprawować będzie w całej swéj rozciągłości, przez czas trwania naszego w témże Króle-

stwie pobytu, władzę iaka mu służy podług pełnomocnictwa przez Nas onemuż wydanego pod datą $\frac{1}{2}$ Kwietnia 1818 roku.

Artykuł 2.

Wykonanie niniejszego postanowienia Naszego, które w Dzienniku Praw ma być umieszczoném, Namiestnikowi Naszemu polecamy.

Dań w Warszawie dnia $\frac{2}{4}$ Września
1819 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

Minister Sprawiedliwości
(podp.) W. Sobolewski.

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Wypisem.

Minister Sprawiedliwości
W. Sobolewski.

Sekretarz Jeneralny

J. H a n k i e w i c z:

Dzień ogłoszenia d. 4. Listopada 1819 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

My ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na artykuł 120,
123 ustawy konstytucyjney Naszego
Królestwa Polskiego, iako téż na ar-
tykuły 4. 6. uchwały Namiestnika Na-
szego w témże Królestwie z daty 15.
Maja 1816 tyczącéj się odnawiania się
w trzeciéj części Posłów i Deputowa-
nych, niemniéj na artykuł 2. uchwały
teyże saméj daty, obeymującéj orga-
nizacyą Rad Woiewódzkich.

Chcąc wiernych poddanych Na-
szych w rzeczonym Królestwie zosta-
wić przy zupełném używaniu swobód
i jakie onymże nadaliśmy, oraz pragnąc
aby prawidła w téj mierze przepisa-

ne zachowywanemi były; postanowi-
liśmy i stanowimy, co następuje:

Artykuł 1.

Zalecamy Namiestnikowi Naszemu
ażebym na mocy niniejszego szczegól-
nego upoważnienia które onemuż tym
końcem udzielamy, niezwłocznie zwo-
łał seymiki i zgromadzenia gminne
w miejscach i czasach przez Niegoż
mających bydź wskazanemi w listach
zwołuiacych, które téż i trwanie
wspomnionych zgromadzeń oznaczają.

Artykuł 2.

Zgromadzenia te zajmą się wyłą-
cznie odnowieniem w trzeciéj części
członków Izby Poselskiej, wskazanych
losem na zebraniu się Seymu roku
1818 do opuszczenia miejsc swoich;
również zastąpieniem tych z pomię-
dzy rzeczonych członków, którychby
miejsca zaważowały przez zeyście
onychże, lub za wakujące miałyby

bydź uważanemi stosownie do przepisów objętych w téj mierze w ustawie konstytucyjnej i w statucie organicznym o reprezentacyi narodowej z daty $\frac{19. \text{ Listopada}}{1. \text{ Grudnia}}$ 1815; zajmą się także odnowieniem Rad Woiewódzkich według uchwały Namiestnika Naszego datowanej dnia 15. Maia 1816; niemniej ułożeniem list kandydatów na urzędy Administracyjne i Sędziowskie wedle przepisów objętych w artykułach 64. 65. 66. i 67. wspomnionego statutu organicznego.

Artykuł 3.

Również niniejszém Namiestnika Naszego upoważniamy do mianowania Marszałków teraźniejszych Sejmików i Zgromadzeń gminnych.

Artykuł 4.

Namiestnik Nasz ściśle trzymać się będzie rozporządzeń zawartych w ar-

tykułach 33. i 34. wzmiankowanego statutu organicznego w tém co się tyczy oznaczenia czasu zebrania się sejmików i zgromadzeń gminnych.

Artykuł 5.

Wykonanie niniejszego postanowienia które ma bydź umieszczoném w Dzienniku Praw Namiestnikowi Naszemu polecamy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{5}{15}$ Listopada 1819.

(podpisano) ALEXANDER.

przez Cesarza i Króla

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi.

(podp.) *T. Mostowski.*

(L. S.)

Minister Sekretarz Stanu

(podp.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem.

Minister Sekretarz Stanu

(podp.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady

(podpisano) *Kossicki.*

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości.

Franciszek Węgleński.

Sekretarz Jeneralny

J. H a n k i e w i z.

Dzień ogłoszenia d. 29. Grudnia 1819 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski

My A L E X A N D E R I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.
etc. etc. etc.

Na rapport ukochanego Brata Naszego Wielkiego Xięcia Konstantego, Naczelnego Wodza Woyska Naszego Królestwa Polskiego;

Zważywszy nieuchronną potrzebę zapelnienia zwykłego ubytku iakiego doznały w ciągu ubiezonego roku rozmaite tegoż woyska korpusy, tudzież zastapienia liczby ludzi mogacych uzyskać uwolnienia bądź z powodu

wodu upłynionego czasu ich służby, bądź téż dla wieku ich, słabości zdrowia, lub innych prawnych powodów, iako to spadków, opiek, i tym podobnych; postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

Artykuł 1.

W celu utrzymania woyska Naszego Królewsko-Polskiego na rok 1820, w komplecie stopy pokoju, wybraném będzie poczynając od 1. Listopada roku bieżącego na cały rozciągłości Królestwa, cztery tysiące pięć set rekrutów z rzędu popisowych.

Artykuł 2.

Zaciąg ten uskutecznionym będzie, wedle prawideł obiętych postanowieniami Naszemi o zaciagu, z dat $17^{\frac{5}{7}}$ Października 1816, i $17^{\frac{1}{2}}$ Lipca 1819.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia Naszego, które w Dzienniku Praw ma być umieszczonem, Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policyi i Kommissyi Woyny polecamy.

Dan w Warszawie dnia ^{26. Września}
8. Październ.
1819 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi
(podpisano) T. Mostowski

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podp.) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podp.) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem.
Rada Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem
W zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Rada Stanu

M. Woźnicki.
Sekretarz Jeneralny
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 12. Stycznia 1820 roku

w Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważywszy, że Miasto Władysławów w Województwie Augustowskiem, nazwiskiem i przywileiem przez Królową Cecylią Renatę w roku 1643 zaszczycone, dopiero przez zeszły Rząd Pruski miało sobie nadane nazwisko Neüstadt lub Nowemiasto, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi postanowiliśmy i stanowimy; aby odtąd miasto wspomniane

nieinaczey iak podług pierwszego nazwiska *Władysławów* nazywane było. Wykonanie czego wszystkim Kommissyom Rządowym w czém do którę należy polecamy, i postanowienie ninieysze w Dzienniku Praw umieszczone mieć chcemy.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 11. Grudnia 1819 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji
(podpisano) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu Generał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu Generał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

W zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu

M. Woźnicki.

Sekretarz Jeneralny
Referendarz Stanu

J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 14. Stycznia 1820 roku.

w Imieniu Najiaśnieyszego
A L E X A N D R A I.
Cesarza Wszech Rossyi,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

W uzupełnieniu przepisów tak Konwencyą Berlińską w d. $\frac{10}{22}$ Maia r. b. między Najiaśnieyszym Cesarzem Wszech Rossyi Królem Polskim, a Najiaśnieyszym Królem Imci Pruskim zawartą obiętych, iako też osnowy protokołu do teyże Konwencyi dołączonego, na przełożenie raportem Kommissarza Naszego do spełnienia Konwencyi Berlińskiéy wyznaczonego obięte, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1.

W stósunku do artykułu 4. Kon-

wencyi Berlińskiéy wyż z daty wymienionéy, a w szczególności protokółu oneyże, winny być massy Pruskie aktami konferencyinemi d. $\frac{9}{20}$ Maja 1818 objęte z ksiąg depozytowych i manualów A. B. wymazane, gdyż te massy co do zaspokoienia interesentów ciężarem Pruss pozostały. Akt konferencyiny z dnia 1. m. b. między Kommissarzami do spełnienia Konwencyi Berlińskiéy wyznaczonemi, obeymuie w szczególności też massy: z strony zaś Kommissarza Naszego wydane są Trybunałom stosowne oświadczenia i upoważnienia, co do wymazania mass tych z ksiąg depozytowych i manualów A. B.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przekonać się teraz winna o zadość uczynieniu z strony Trybunałów przepisowi powyższemu Konwencyi Berlińskiéy i iéy protokołu, i zło-

żyć Nam ma w swym czasie rapport o ścisłym zadość uczynieniu wymienionemu przepisowi z strony Trybunałów.

Artykuł 2.

Wszelkie poszukiwania prawne przeciw Urzędnikom winnym zdawać rachunki, przeciw Administratorom depozytów i dzierżawcom dóbr Narodowych przez Rząd Pruski aż do traktatu Tylżyckiego użytym w prowincjach przedtem, pruskich późniéy część Xięstwa Warszawskiego składających, umorzone są w moc przepisów art. XI. Konwencyi Berlińskiéy, i wznowionemi być nie mogą. Dane przez nich rękoymie wymazanemi będą z księgi hipotek i wraz z wszelkimi aktami lub papierami za własność ich uznanemi, zwróconemi im zostaną. Że zaś przepis pro-

tokółu Konwencyjnego w tym względzie wyraźnie stanowi.

„iż kaucye dane przez zapisy hypoteczne iako bez żadnego skutku będące, uważanemi bydź powinny, i że zaraz po ratyfikacyi i ogłoszeniu Konwencyi rozkazy wydanemi będą ażeby dokumenta wydane były właścicielom, i z ksiąg hypotecznych wymazane bez innych formalności”

Zaczem do przepisów tych, tak Kommissye Rządowe, iako też Izba główna obrachunkowa nietylko ściśle zastosować się winny, ale nadto władze sobie podległe o przepisach powyższych zawiadomić mają; w szczególności zaś Kommissya Rządowa Sprawiedliwości stosowne polecenia do władz wszystkich Sądowych i hypotecznych wyda, aby też w każdym zdarzonym przypadku ściśle do przepisów powyższych stosowały się.

Artykuł 3.

W stosunku do aktu konferencyjnego z dnia 9. m. b. między Kommissarzami do wykonania Konwencyi Berlińskiéy spisanego, postępowanie w przedmiocie kaucyjnym szczegółowo przepisany zostało. Akt rzeczony Kommissyom Rządowym i Izbie głównéy obrachunkowéy w kopiach legalnych komunikować polecamy, i też Kommissye nietylko same ściśle podług tegoż przepisu zastosują się, ale nadto władzom sobie podwładnym zastosowane do tego przepisy wydadzą.

Artykuł 4.

Lubo extradycye akt, depozytów, mapp, planów i kaucyi w ogóle iuż ukończonemi zostały, kiedy iednak szczegółowe do załatwienia przedmioty dotąd pozostały, i te są téy natury

iż tylko successive wykonanemi być mogą, zaczem akt konferencyiny między Kommissarzami do wykonania Konwencyi Berlińskiéy wyznaczonemi w dniu 11. teraźniejszego miesiąca spisany, przedmiot rzeczony ostatecznie regulujący, ma być Kommissyom Rządowym, i Izbie głównéy obrachunkowéy komunikowanym, i też we wszystkim do rzeczonego aktu nietylko postępowania swe zaregulować mają, ale nadto stosowne do tegoż aktu polecenia władzom sobie podwładnym wydadzą; w szczególności zaś Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wyda rozkazy biórowi swemu likwidacyinemu, aby toż ściśle przepisy rzeczonego aktu wykonało.

Artykuł 5.

Komitet extradycyiny co do przedmiotów z Prussami wyznaczony z

dniem ogłoszenia niniejszego postanowienia, całkowicie rozwiązanym zostaje, i archiwum tegoż Komitetu biórowi likwidacyinemu przy Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu ustanowionemu oddaném być ma.

Artykuł 6.

Wyznaczeni przez Nas do odbioru od Rządu Pruskiego extradycyinych przedmiotów subdelegowani Kommissarze, oraz podobnie subdelegowani Kommissarze do segregacyi akt dla Pruss po Woiewództwach przez Nas wyznaczeni, również z dniem ogłoszenia niniejszego postanowienia w działaniach swych ustają; uzupełnienie bowiem przepisów art. 3. i 4. niniejszego postanowienia, przez Urzędników i Officyalistów do składu władz należących, do skutku doprowadzone być winno.

Wykonanie niniejszego postanowienia Naszego wszystkim Kommissyom Rządowym ile do których należy, oraz Izbie obrachunkowey, umieszczenie zaś onegoż w dzienniku praw, Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 14. Grudnia 1819.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu
(podpisano) J. Węgleniski.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.
Zgodno z Oryginatem.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Wypisem
w zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu
M. Woźnicki.
Sekretarz Jeneralny
Referendarz Stanu
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 17. Stycznia 1820 roku.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu

Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski

My A L E X A N D E R I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski

etc. etc. etc.

Uznawszy za rzecz potrzebną aby zaciągowi corocznie na dopełnienie woyska wybierani, prędzęy do korpusów, do których przeznaczeni zostaną, przybywali; na przedstawienie Kommissyi Rządowey Woyny, i po zaiągningeniu zdań ogólnego zgromadzenia

Rady Stanu; postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1.

Rozpoczęcie rewizyi spisu wojskowego, artykułem LVII postanowienia Naszego z dnia 17⁵ Października 1816 roku, na dzień 1. Października co rok oznaczone, odbywać się odtąd będzie, zaczawszy od dnia pierwszego Marca.

Artykuł 2.

Przywiedzenie do skutku niniejszego postanowienia Naszego, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Kommissyom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policyi, tu-

dzień Woyny, w czém do której należy polecamy.

Dan w Petersburgu dnia ²⁵ Listopada
7 Grudnia
1819 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

Radca Stanu tymczasowie pełniący obowiązki Ministra Woyny,
Generał Dywizyi
(podpisano) Hauke.

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podp.) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) Ig. Sobolewski

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, Generał Brygady,
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z wypisem
w zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu

M. Woźnicki.

Sekretarz Jeneralny
Referendarz Stanu
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 20. Stycznia roku 1820.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski

My A L E X A N D E R I.

*Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.
etc. etc. etc.*

Zważywszy życzenie Nayiaśnieyszego Króla Jegomości Saskiego, Nam przez Jego Posła nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Dworze Naszym oświadczone, aby w Królestwie Naszém Polskiém zapewnioném było wykonywanie nadal dekretu z dnia 12. Czerwca 1810 r. znoszącego wszelką opłatę detrakcyiną w byłém Xięstwie Warszawskiém na korzyść poddanych Saskich.

Na-

Na przedstawienie Naszego Namieśtnika w Radzie postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1.

Rozporządzenia Dekretu z dnia 12. Czerwca 1810 r. którym Nayiaśnieyszy Król Jmei Saski zniósł był na korzyść poddanych Saskich wszelką opłatę detrakcyiną w byłém Xięstwie Warszawskiém, mają bydz nadal w swoiey mocy zachowane, w Królestwie Naszém Polskiém, pod warunkiem wzajemności w téy mierze z strony Dworu Królewsko - Saskiego.

Artykuł 2.

Wykonanie niniejszego Naszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczoném bydz ma, Namieśtnikowi Naszemu w rzeczoném Królestwie, iako też Kommissyom Rządo-

Tom VI. do Nru 27.

wym w czém do który należeć będzie polecamy.

Dan w Petersburgu dnia ^{25 Listopada}_{7 Grudnia}
1819 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

Minister Prezydnyacy
w Kommissyi Rządowey
Przychodów i Skarbu
(podpisano) *J. Węgleński*

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski*

Zgodno z Oryginałem

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) *Ig. Sobolewski*

Za zgodność

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z wypisem

w zastępstwie Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu

M. Woźnicki.

Sekretarz Generalny
Referendarz Stanu

J. Hankiewicz.

Dzień ogłoszenia d. 20. Stycznia roku 1820.

w Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I,

Cesarza Wszech Rossyi

Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Maiąc sobie udzieloną Wolę Najjaśniejszego Pana, ażeby nowa Taryffa ogólna tycząca się handlu w Cesarstwie Rossyjskiem i Królestwie Polskiem od dnia 13. Stycznia r. b. była obowiązującą, zalecamy Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, ażeby pomienioną Taryffę ogłosiła przez pisma publiczne, i ściśle-

go iéy wykonania dopilnowała. Ni-
nieysze postanowienie w Dzienniku
Praw umieszczoném bydź ma.

Działo się w Warszawie na po-
siedzeniu Rady Administracyinéy dnia
15. Stycznia 1820 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Prezydński w Kom-
missyi Rządowéy Przychodów
i Skarbu.

(podp.) Jan Węgleński.

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości

Franciszek Węgleński.

Sekretarz Jenerálny

Referendarz Stanu.

J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 12. Lutego 1820 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rosyi

Króla Polskiego etc. etc etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

W myśl wydanego przez Nas pod
dniem 23. Stycznia 1816 roku roz-
porządzenia względem funduszków du-
chowienstwa Poznańskiego pozosta-
łych w Królestwie Polskiem stano-
wiamy:

Artykuł 1.

Wszelkie fundusze i bieżące od nich dochody niegdy należące do duchowieństwa Poznańskiego, a teraz pozostałe w Królestwie, wyjąwszy ustale opłaty kompetencji i pensyi etatowych, pozostaną i nadal pod bezpośredniem zarządzeniem Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, dopóki zamiar wynagrodzenia duchowieństwu Polskiemu utraconych w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem funduszów, nie przyjdzie do skutku.

Artykuł 2.

Wykonanie tego postanowienia Naszego, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Kommissyom

Rządowym w czém do której należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyiney dnia 22. Stycznia 1820 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Wyznań i Oświecenia
(podpisano) S. Fotocki.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości.
Franciszek Węglenki.

Dzień ogłoszenia d. 21. Lutego 1820. roku

W Imieniu Najjaśniejszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Gdy się znajdować mogą niektóre kapitały, dziesięciny i inne fundusze duchowne, które na mocy konwencji Petersburgskiéy z roku 1797 iako w ówczas odcięte granicą od swych właścicieli, na rzecz właściwych Rządów zajęte być miały, a dla niewysledzenia ich przez Rządy zeszłe Austryacki i Pruski nie były zajęte i nie są w posiadaniu Skarbu Królestwa; przeto chcąc, takowe religijne fundusze publiczne zabezpieczyć

od zatracenia, na przełożenie Kommissyi Rządowéy Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stanowimy co następuje:

Wszelkie fundusze instytucyjne, które na mocy konwencji Petersburgskiéy w roku 1797 stać się miały własnością Rządu pod którym się znajdowały, a dla iakiéy bądź przyczyny dotąd przez Skarb Królestwa Polskiego nie zostały wzięte pod zarządzenie, skoro przez beneficjatorów lub zgromadzenia duchowne do których dawniéy należały wskazane zostaną, lub iakimkolwiek innym sposobem odkryte będą, mają być zwrócone do używania tym beneficjatom lub instytucjom do których przed rzezoną konwencją należały.

Wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw ma być umieszczone Kommissyom Rzą-

dowym w czém do któręý należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinéý dnia 5. Lutego 1820 roku.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(podpisano) S. Potocki.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podp.) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem

Minister Sprawiedliwości
Franciszek Węgleński.

Sekretarz Jeneralny
Referendarz Stanu.

J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 10. Marca 1820 roku.

w Imieniu Najjaśnieyszego
A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Uznawszy potrzebę objaśnienia §. 22. instrukcyi, przez Kommissye Rządowe Sprawiedliwości, Przychodów i Skarbu względem stępla kollateralnego wydanéý, a postanowieniem Naszém w dniu 17. Grudnia 1817 w artykule pierwszym zatwierdzoneý, na przedstawienie tychże Kommissyi Rządowych, po wysłuchaniu oraz zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy.

Artykuł 1.

Członki Trybunału Cywilnego a późniéý Sądu Ziemskiego, w tem co się dotyczy wydania w myśl §. 22. instru-

keyi decyzji ustanawiający wysokość stępla kollateralnego, przez Sukcesorów opłacić się mianego, uważanemi są, iako skład Magistratury Administracyinėj, ale nieiako skład Magistratury Sądowėj.

Artykuł 2.

Decyzje ich nie będą wydawane pod imieniem Sądu, ale pod imieniem Kommissyi stępla kollateralnego.

Artykuł 3.

Takież decyzje będą wydawane podług kształtu używanego w Magistraturach Administracyinych, ich wykonanie będzie Administracyine.

Artykuł 4.

Decyzje wspomniane są decyzjami ostatecznemi. Gdyby przecież strona stępel kollateralny płacić obowiązana, miała powód żądania ulgi, przedłużenia, lub rozłożenia termi-

nu wypłaty, albo nawet umorzenia całkowitėj należytości, zgłosić się ma z swem żądaniem do Kommissyi Rządowėj Przychodów i Skarbu.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyinėj dnia 1. Września 1818 r.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Minister Sprawiedliwości
(podp.) *W. Sobolewski.*

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekretarz Stanu, General Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem

Który umieszcza się w Dzienniku praw w skutku decyzji Xięcia Namieśnika Królewskiego w Radzie Administracyinėj na dniu 1. Lutego 1820r. zapadłej.

Minister Sprawiedliwości
Franciszek Węgleński.

Sekretarz Jeneralny
Referendarz Stanu
J. H a n k i e w i c z.

Dzień ogłoszenia d. 10. Marca roku 1820.

WYKAZ RZECZY

w Tomie VI. Dziennika Praw zawartych.

Postanowienia Królewskie.

a.) *Polityczne.*

- P**ełnomocnictwo Nayiaśniejszego Monarchy
Namiestnikowi Swemu dane, z oznacze-
niem rozciągłości powierzony Mu władzy
w Królestwie 17
w Warszawie dnia $\frac{1}{2}$ Kwietnia 1818 roku.
- K**onwencya Kartelowa między Nayiaśniey-
szym Cesarzem Wszech Rosseyi i Królem
Polskim, a Nayiaśniejszym Królem Pru-
skim względem wzajemny wymiany zbie-
gów wojskowych.
w Berlinie dnia $\frac{1}{2}$ Maja zawarta a w dniu
8. Sierpnia 1816 roku ratyfikowana . . . 71
- K**onwencya ostatecznego rozgraniczenia mię-
dzy Prussami a Królestwem Polskim pod-
pisana w Berlinie dnia $\frac{30.}{11.}$ Października a ra-
tyfikowana dnia 29. Grudnia 1817 roku, . . 141

Wyłączenie spraw konkursowych i likwida-
cyjnych z epoki Rządu Austriackiego i
Pruskiego zaległych z pod art. 6. Postano-
wienia Nayiaśniejszego Pana z daty
 $\frac{29.}{11.}$ Września 1816 roku 315
w Petersburgu $\frac{1}{6}$ Marca 1819 roku.

Nadanie Szlachectwa W. Woyciechowi Lange. 347
w Warszawie dnia $\frac{25.}{7.}$ Września 1816 r.

Nadanie Szlachectwa W. Mikołaiowi Ge-
ritzowi 351
w Petersburgu dnia $\frac{1}{6}$ Marca 1816 roku.

Konwencya likwidacyina między Nayiaśniey-
szym Cesarzem Wszech Rosseyi i Królem
Polskim, a Nayiaśniejszym Królem Pru-
skim, względem zaspokoienia wzajemnych
roszczeń między Królestwem Polskim i
Królestwem Pruskiem 371
w Berlinie dnia $\frac{1}{2}$ Maja 1819 roku.

Potwierdzenie JO. Xięciu Namiestnikowi
Pełnomocnictwa pod dniem $\frac{1}{2}$ Kwietnia
1818 roku wydanego 420
w Warszawie dnia $\frac{22.}{4.}$ Września 1819 r.

Upoważnienie JO. Xięcia Namiestnika do
zwołania Seymików i Zgromadzeń Gmin-
nych 422
w Petersburgu $\frac{1}{2}$ Listopada 1819 roku.

Utrzymanie rozporządzenia Króla Jmci Sa-
skiego, znoszącego na korzyść poddanych
Saskich wszelką opłatę dystrybucyina w
byłem Xięstwie Warszawskiem 442
w Petersburgu dnia $\frac{25.}{7.}$ Listopada 1819.

b.) *Administracyjne.*

Zapobieżenie upadkowi kościołów parafialnych	242
w Petersburgu dnia $\frac{6}{18}$ Marca 1817 r.	
Zapewnienie funduszów Duchowieństwa Rzymsko-Katolickiego	250
w Petersburgu d. $\frac{6}{18}$ Marca 1817 roku.	

c.) *Wojskowe.*

Postanowienie wybrania z rzędu popisowych 6000 rekruta w całej rozciągłości Królestwa, poczynając od 1. Października 1819 r.	293
w Carskiem Siele $\frac{28. Lipca}{9. Sierpnia}$ 1818 roku.	
Wyłączenie od spisu wojskowego uczniów i Doktorów Wydziału Teologicznego i Filozoficznego, Nauk i sztuk pięknych, tudzież uczniów szkoły leśnej	296
w Petersburgu dnia $\frac{4}{6}$ Lutego 1819.	
Obiaśnienie artyk. 2. postanowienia Królewskiego z dnia $\frac{5}{17}$ Października 1816 roku o zaciągu do wojska	366
w Petersburgu dnia $\frac{1}{2}$ Lipca 1819 roku.	
Postanowienie wybrania z rzędu popisowych 4500 rekrutów w całej rozciągłości Królestwa, poczynając od 1. Listopada roku bieżącego	426
w Warszawie dnia $\frac{26. Września}{8. Października}$ 1819 r.	
Wyznaczenie nowego terminu rozpoczęcia rewizyi spisu wojskowego	439
w Petersburgu dnia $\frac{25. Listopada}{7. Grudnia}$ 1819 r.	

d.) *Sąd-*d.) *Sądowe.*

Względem wysyłania Wizytatorów do wszystkich władz Sądowych	300
w Petersburgu dnia $\frac{4}{6}$ Lutego 1819 roku.	

e.) *Skarbowe.*

Postanowienie względem terminu obrachowania się wszelkich kass publicznych i urzędów prócz kass głównych Woiewódzkich i kassy Generalney poborów i wypłat wszelkich	307
w Petersburgu dnia $\frac{4}{6}$ Lutego 1819 roku.	
Upoważnienie Xięcia Namiestnika do zatwierdzenia wszelkich kontraktów czynszów lub dzierżaw wieczystych, wynikających z obowiązków zaciągniętych jeszcze za Rządu Pruskiego	330
w Petersburgu dnia $\frac{29. Kwietnia}{11. Maja}$ 1819 roku.	

f.) *Wyznań.*

Zapobieżenie upadkowi kościołów parafialnych	242
w Petersburgu dnia $\frac{6}{18}$ Marca 1817.	
Zapewnienie funduszów Duchowieństwa Rzymsko-Katolickiego	250
w Petersburgu dnia $\frac{6}{18}$ Marca 1817:	
Tom VI. Do Nru 27.	30

Postanowienia Xięcia Namiestnika.

a.) *Polityczne.*

- Oznaczenie iakowe spory decydowane bydź
maia przez Kommissye Rządowe . . . 185
w Warszawie dnia 18. Lipca 1818 roku.
- Urządzenie osobnego sądownictwa powiatowego
w mieście Pyzdrach . . . 224
w Warszawie dnia 18. Sierpnia 1818 roku.
- Ułatwienie komunikacyi między mieszkańcami
Państw Rossyjskich i Królestwa Polskiego . . . 261
w Warszawie dnia 28. Listopada 1818.
- Nadanie miastom Łowiczowi i Włocławkowi
tych samych prerogatyw iakie służy miastom
stołecznym Woiewództw . . . 310
w Warszawie dnia 27. Lutego 1819 roku.
- Wzajemna moc exekucyina akt między Królestwem
Polskiem a Rządem Wolnego Miasta Krakowa . . . 418
w Warszawie dnia 28. Sierpnia 1819.
- Przywrócenie miastu Władysławowi w Woiewództwie
Augustowskiem leżącemu dawnego iego nazwiska,
Władysławów, na miejsce dotąd trwającego,
Neustadt, Nowe Miasto przez zeszyły rząd Pruski
nadanego . . . 429
w Warszawie dnia 11. Grudnia 1819 roku.
- Uzupełnienie przepisów tak konwencyą Berlińską
w dniu 10. Maia r. b. między Najjaśniejszym
Cesarzem Wszech Rossyi Królem Polskim,
a Najjaśniejszym Królem Jmci Pruskim
zawartą, iako też osnową

protokołu do téż konwencyi dołączonego
objętych . . . 431
w Warszawie dnia 14. Grudnia 1819.

b.) *Sądowe.*

- Oznaczenie, iakowe spory decydowane bydź
maia przez Kommissye Rządowe . . . 185
w Warszawie dnia 18. Lipca 1818 roku.
- Urządzenie osobnego sądownictwa powiatowego
w mieście Pyzdrach . . . 224
w Warszawie dnia 18. Sierpnia 1818 roku.
- Rozwiązanie wątpliwości w tém co się
dotyczy rozsądzania spraw drogą odwołania
się od Sądów Cywilnych do Delegacyi
Administracyiných wniesionych . . . 227
w Warszawie dnia 18. Sierpnia 1818.
- Przyspieszenie spraw konkursowych i likwidacyjnych
z rządów Austriackiego i Pruskiego do załatwienia
pozostałych . . . 271
w Warszawie dnia 22. Stycznia 1819.
- Usunięcie wątpliwości względem pobierania
opłat od czynności pierwiastkowego zaprowadzenia
hipoteki . . . 358
w Warszawie dnia 10. Lipca 1819 roku.
- Wzajemna moc exekucyina akt między Królestwem
Polskiem i Rządem Miasta Wolnego Krakowa . . . 418
w Warszawie dnia 28. Sierpnia 1819 roku.
- Względem stępla kollateralnego objaśnienie
§. 22. Instrukcyi przez Kommissye Rządowe
Sprawiedliwości, Przychodów i Skarbu
wydaney . . . 453
w Warszawie dnia 1. Września 1818.

c.) *Administracyjne.*

Urządzenie dóbr i lasów Koronnych i Narodowych w Warszawie dnia 7. Kwietnia 1818 roku.	2
Zaprowadzenie Urzędu Muncypalnego po miastach w Warszawie dnia 30. Maia 1818 roku.	25
Urządzenie względem wóytów po wsiach w Warszawie dnia 30. Maia 1818 roku.	34
Wystawy publiczne dzieł wyborowych prze- mysłu krajowego w Warszawie dnia 30. Maia 1818 roku.	42
Zaprowadzenie miar i wag jednostaynych właściwych krajowi w Warszawie dnia 13. Czerwca 1818 roku.	50
Limita Delegacyi Administracyiney w Warszawie dnia 19. Czerwca 1818.	64
Urządzenie przewozów po rzekach Kró- lestwa w Warszawie dnia 21. Lipca 1818.	203
Zwolnienie przepisów względem sporządzenia wywodów słownych rewizyjnych z budowli które restaurowane zostały przez osoby do składki towarzystwa ogniowego należące. w Warszawie dnia 25. Lipca 1818.	220
Względem sporów o wolny odpływ i wza- jemne przyjmowanie wód między właścici- cielami i posiadaczami gruntów w Warszawie dnia 10. Października 1818.	232
Ułatwienie komunikacyi między mieszkań- cami Państw Rossyjskich i Królestwa Pol- skiego w Warszawie dnia 28. Listopada 1818 roku.	261

Przepis dla 'spisowych mających prawo do wylączenia od służby woyskowej wzglę- dem składania dowodów w Warszawie dnia 23. Stycznia 1819 roku.	265
Prawidła względem zakwitowania rachunków towarzystwa ogniowego w Warszawie dnia 24. Stycznia 1818 roku.	287
Oznaczenie iakowe spory decydowane bydź maią przez Kommissye Rządowe w Warszawie dnia 18. Lipca 1818 roku.	227
Zaprowadzenie narzędzi do gaszenia ognia po miastach w Warszawie dnia 15. Czerwca 1819 roku.	335

d.) *Skarbowe.*

Oznaczenie do której klasy urzędy Inspe- ktorów Skarbówych należec, i gdzie o też ubiegający się kwalifikacyą swoią udowa- dnić mają w Warszawie dnia 6. Czerwca 1818. r.	47
Zaprowadzenie wag i miar jednostaynych właściwych krajowi w Warszawie dnia 13. Czerwca 1818 roku.	50
Limita Delegacyi Administracyiney w Warszawie dnia 19. Czerwca 1818 roku.	64
Zapewnienie bezpieczeństwa należytości Skar- bowych i takowych regularnego wpływu do kass publicznych w Warszawie dnia 19. Czerwca 1818 r.	66
Postanowienie względem opłat celnych iakie od sukna, płótna i skór Polsko Pruskich przy wchodzie do kraju Królestwa pobierane bywają w Warszawie dnia 14. Lipca 1818 roku.	176

- Oznaczenie iakowe spory decydowane bydź
maia przez Kommissye Rządowe . . . 186
w Warszawie dnia 18 Lipca 1818 roku.
- Urządzenie przewozów po rzekach Kró-
lestwa . . . 203
w Warszawie dnia 21. Lipca 1818 roku.
- Zabronienie wywozu monety srebrnéy Ros-
syjskiéy z Królestwa Polskiego do państw
obcych . . . 229
w Warszawie dnia 1. Września 1818 r.
- Ułatwienie komunikacyi między mieszkań-
cami Państw Rossyjskich i Królestwa Pol-
skiego . . . 261
w Warszawie dnia 28. Listopada 1818 r.
- Opłata stępla od Patentu Koniuszego Dworu
J. C. Królewskiéy Mości . . . 312
w Warszawie dnia 20. Marca 1819 roku.
- Upoważnienie Kommissyi Rządowéy Przy-
chodów i Skarbu do extabulacyi z ksiąg
hipoteczných tytułu Donataryuszów dóbr
narodowych w r. 1807 Generalom Fran-
cuzkim darowanych, a w r. 1813 nazad do
własności publicznéy powróconych . . . 318
w Warszawie dnia 24. Kwietnia 1819 r.
- Pozwolenie nadawania kolonii tak cudzoziem-
com od dawna osiadłym iako i kraiovcóm. 321
w Warszawie dnia 4. Maia 1819 roku.
- Zalecenie Kommissyi Rządowéy Przychodów
i Skarbu ażeby taryffę ogólną tyczącą się
handlu w Cesarstwie Rossyjskiém i Kró-
lestwie Polskiém od dnia 13. Stycznia z wo-
li Najjaśniejszego Pana obowiązującą przez
pisma publiczne ogłosiła i ściśle go iéy wy-
konania dopilnowała . . . 445
w Warszawie dnia 15. Stycznia 1820 r.

Względem stępla kollateralnego; objaśnienie
§. 22. Instrukcyi przez Kommissye Rządo-
we Sprawiedliwości, Przychodów i Skar-
bu wydany . . . 453
w Warszawie dnia 1. Września 1818 r.

e.) *Wyznań i Edukacyine.*

- Zabespieczenie wpływu dochodów Xiężom
Piłarom dla szkół publicznych przeznaco-
nych . . . 255
w Warszawie dnia 27. Października 1818 r.
- Poruczenie Kommissyi Rządowéy Wyznań
Religiynnych i Oświecenia ułożenia praw-
deł cenzury, nadużycia wolności druku
prostuiący . . . 327
w Warszawie dnia 22. Maia 1819 roku.
- Urządzenie względem pomnażania bibliotek
publiczných . . . 333
w Warszawie dnia 22. Maia 1819 roku.
- Urządzenie względem ważności dyplomaty na
otrzymany stopień akademicki za granicą. 342
w Warszawie dnia 19. Czerwca 1819 r.
- Dobra fundusze i własności zniesionych zgro-
madzeń i instytutów duchownych co do
stosunków prawnych, iak uważanemi bydź
maia? . . . 355
w Warszawie dnia 26. Czerwca 1819 r.
- Rozciągnięcie cenzury na wszystkie wszel-
kiego rodzaju dzieła i pisma w Królestwie
wychodzące choćby peryodycznymi nie
były . . . 362
w Warszawie dnia 16 Lipca 1819 roku.

Postanowienie względem funduszów i bieżących od nich dochodów należących dawniej do duchowieństwa Poznańskiego a teraz pozostałych w Królestwie . 447
w Warszawie dnia 22. Stycznia 1820.

Zwrócenie funduszów duchownych do ich właścicieli, do których przed konwencją Petersburgką z r. 1797 należały . 450
w Warszawie dnia 5. Lutego 1820.

f.) *Wojskowe.*

Przepis dla spisowych mających prawo do wyłączenia od służby wojskowej względem składania dowodów . 265
w Warszawie dnia 23. Stycznia 1819.

77269